

BEAUMARCHAIS

în românește de *Anda Boldur*

1967

EDITURA PENTRU LITERATURĂ

NUNTA LUI FIGARO

COMEDIE ÎN CINCI ACTE

PERSONAJELE

CONTELE ALMAVIVA, mare coregidor al Andaluziei

CONTESA, soția sa

FIGARO, valet de cameră al contelui și paznic al castelului

SUZANNE, prima cameristă a contesei și logodnica lui Figaro

MARCELLINE, menajeră

ANTONIO, grădinar al castelului, unchiul Susannei și tatăl Fanchettei

FANCHETTE, fiica lui Antonio

CHERUBIN, primul paj al contelui

BARTHOLO, medic în Sevilla

BAZILE, profesor de clavecin al contesei

DON GUSMAN

BRID'OISON, locotenentul reședinței

DOUBLE-MAIN, grefier, secretarul lui Don Gusman

UN APROD

GRIPPE-SOLEIL, un tânăr păstor

PEDRILLE, hăițașul contelui

Personaje mute

Un grup de valeți
Un grup de țărani
Un grup de țărance

*Scena se petrece la castelul d'Aguas-Frescas,
la trei leghe de Sevilla.*

ACTUL ÎNTÎI

O încăpere aproape goală, cu un fotoliu mare în mijloc. *Figaro* măsoară podeaua cu o prăjină. Dinaintea oglinzii, *Suzanne* încearcă o cunună de mireasă.

SCENA I

Suzanne, Figaro

FIGARO: Mda... Va să zică, nouăsprezece picioare pe douăzeci și șase.

SUZANNE: Figaro, ce zici de cununița mea? Îți place cum îmi stă?

FIGARO (*luîndu-i mâinile*): Minunat, scumpa mea. Nici nu știi cit farmec au pentru un mire îndrăgostit florile astea feciorelnice în părul iubitei, de ziua nunții.

SUZANNE (*se dă înapoi*): Dar ce tot masori tu acolo, drăguțule?

FIGARO: Vreau să văd, drăguță Suzanne, dacă patul acela frumos pe care ni-l dăruiește domnul conte se va simți bine aici.

SUZANNE: În odaia asta?

FIGARO: Da, ne-o dă nouă.

SUZANNE: Nici să n-aud de ea!

FIGARO: De ce?

SUZANNE: Uite-asa!

FIGARO: Spune-mi, sa ştiu şi eul

SUZANNE: Nu-mi place.

FIGARO: Şi de ce, mă rog?

SUZANNE: Treaba mea.

FIGARO: Ei, când încăpem pe mîna femeilor...

SUZANNE: A-ţi dovedi că ani dreptate ar însemna să recunosc că s-ar putea să n-am. Eşti, sau nu, sclavul meu?

FIGARO: Dar ce ai cu camera asta? Ce ţi s-a năzărit? E cea mai bună din castel şi unde mai pui că se află chiar la mijloc, între cele două apartamente... Dacă i se face cumva rău doamnei contese, noaptea, sună şi, hop! într-o clipită eşti la ea. Iar dacă domnul conte doreşte ceva - ţop în doi timpi şi trei mişcări sînt la el...

SUZANNE: Da, dar si cînd te-o trimite dimineaţa la capătul tîrgului, cu cine ştie ce treburi, hop! in doi timpi e la uşa mea şi, topi în trei mişcări...

FIGARO: Ce Trei să spui?

SUZANNE: Stai binişor şi asculta!

FIGARO: Pentru numele lui Dumnezeu! s-a întîmplat ceva?

SUZANNE: Ce să se întîmple, dragul meu? Sătul de a mai da tîrcoale frumoaselor de prin vecini, domnul conte Almaviva s-a hotărît să se adune de pe drumuri, dar nu ca să se întoarcă la nevasta lui. Pe a ta, auzi tu, pe a ta şi-a pus ochii şi

da aceea ne-a și dat această cameră. E ceea ce preacinstitul Bazile, onorabilul mijlocitor al plăcerilor lui și nobilul meu profesor de muzică îmi spune la fiecare lecție.

FIGARO: Hmm, Bazile, pușorule, te dau eu pe brazdă! Am să te cocoșez în bătai pînă ai să te îndrepti!

SUZANNE: Îți închipuiai, băiete, că de dragul tău am primit zestrea asta...

FIGARO: Am slujit cu destulă credință ca s-o merit.

SUZANNE: Proști mai sînt uneori deșteptii!

FIGARO: Așa zic unii...

SUZANNE: Și alții nu vor să creadă.

FIGARO: Pentru că unii n-au dreptate.

SUZANNE: Află că, în schimbul camerei, domnul conte așteaptă să-i dăruiesc, în taină, acel sfert de oră, care era odinioară dreptul stăpînului... și care știi ce pacoste era! FIGARO: Știu atît de bine, încît dacă domnul conte n-ar fi desființat acest drept rușinos cînd a luat-o *pe* doamna contesă, pentru nimic în lume nu m-aș fi căsătorit cu tine aici, pe moșia lui.

SUZANNE: Acum îi pare rău că l-a desființat și vrea să-l răscumpere în mare taină de la logodnica ta.

FIGARO (*frecîndu-și fruntea*): Nemaipomenit! Să-ți stea mintea-n loc, nu alta!

SUZANNE:: Nu-ți mai freca atîta fruntea...

FIGARO: De ce?

SUZANNE (*rîzînd*): Nu cumva să-ți iasă vreun cucui... cei superstițioși ar spune...

FIGARO: Rîzi, hoțoaico! Hei, de-aș putea să-l

prind pe fățarnicul ăsta... să-l fac să cadă în capcană și apoi să pun mîna pe banii lui...

SUZANNE: Bani, sforării, în astea ești meșter mare!

FIGARO: Să nu crezi că mi-e rușine...

SUZANNE: Nici frică?

FIGARO: Nu-i mare scofală să te apuci de un lucru primejdios; totul e să-l duci la bun sfîrșit, scăpînd cu fața curată. Căci ce poate fi mai simplu decît să te streкори noaptea în casa cuiva, să-i iei nevasta și să te alegi în schimb cu o sfîntă de bătaie? De asta orice nătărău e-n stare. Numai că...

(Se aude soneria.)

SUZANNE: Gata! S-a trezit doamna contesă. M-a rugat ca în dimineața nuntii melc să fiu eu prima care să-i vorbesc.

FIGARO: Ce-o mai fi și asta?

SUZANNE: Ciobanii zic că e un obicei care aduce noroc nevestelor părăsite... Acum te las, drăguțele... Fi-Fi-Figaro, și gîndește-te la noi doi!

...

FIGARO: Dă-mi o gurița, ca să-mi fie mintea mai ageră.

SUZANNE: Să-mi sărut iubitul? Pune-ți pofta-n cui! Altfel, ce-ar spune mîine soțul? *(Figaro o sărută.)* Ei, astîmpără-te!

FIGARO: Nici nu știi cît te iubesc!

SUZANNE *(netezindu-și rochia)*: Urîciosule! Cînd ai să te saturi odată să mi-o tot spui de dimineață pînă seară?

FIGARO *(în șoaptă)*: Atunci cînd am să ți-o pot dovedi de seară pînă dimineață. *(Se aude din*

nou soneria.)

SUZANNE (*din ușă îi trimite o sărutare*): Ia-ți înapoi sărutul, domnule, n-am ce face cu el.

FIGARO (*repezindu-se după ea*): Stai, că nu așa l-ai primit.

SCENA A II-A

FIGARO (*singur*): Ce fată minunată! întotdeauna veselă, sprintară, zglobie, isteată, plină de nuri și de vino-ncoace. Și cât de cuminte! (*Umblă de colo-colo, frecându-și mâinile.*) Ei, domnule conte, dragă domnule conte! Va să zică, din ăștia Îmi ești! Mă întrebam eu de ce vrea să mă ia la ambasadă și să mă facă din valet, curier. Acum înțeleg, domnule conte... trei avansări dintr-o dată. Dumneata ambasador, eu cal de poștă, și Suzanne... cucoană-manta de ploaie, ambasadoare de odaie. Pe urmă... Poftim pașaportul!... în timp ce eu m-aș vîntura pe coclauri, dumneata te-ai ocupa de iubita mea! Eu aș asuda și m-aș zbate pentru folosul familiei dumitale, dumneata ai binevoi să contribui la sporirea familiei mele. Plăcută reciprocitate, n-am ce zice! Numai că, domnule conte, te-ai cam întrecut cu gluma... E greu să duci în același timp la capăt și obligațiile stăpînului, și cele ale servitorului. Să ne reprezînți la Londra și pe rege, și pe mine; jumătate din toate astea, și încă ar fi prea destul, Cît despre tine, Bazile, pezevenghiule, te învăț eu să mai îmi umbli cu tertipuri... Ia stai! Ce-ar fi să prind doi iepuri dintr-o dată? Dar pentru asta nu trebuie să

simtă că i-am dibuit!... Mda... Prin urmare, domnule Figaro, vezi cum îți împărți timpul. În primul rînd, dă-i zor cu pregătirile, ca. să fii sigur de înșurătoare; descotorosește-te de Marcelline, care se dă în vînt după tine! Pune mîna pe bani și pe daruri. Asmute-l pe domnul conte după alt vînat! Scarmăna-l zdravăn pe Bazile și...

SCENA A III-A

Marcelline, Bartholo, Figaro

FIGARO (*oprindu-se*): Ei, dar iată-i și pe doctorul nostru cel barosan!... El mai lipsea de la sindrofie... Fii binevenit, scumpe doctore. Nu cumva nunta mea cu Suzanne te aduce la castel?

BARTHOLO (*disprețuitor*): Cîtuși de puțin, stimate domn!

FIGARO: Ar fi fost, desigur, prea mult din partea dumitale!

BARTHOLO: Ar fi fost în primul rînd o prostie...

FIGARO: Așa e! Uitasem că eu am fost acela care a avut cîndva nefericirea să-ți strice planurile de înșurătoare cu doamna contesă!

BARTHOLO: Altceva mai ai de spus?

FIGARO: Da: ce mai face catîrul dumitale?

BARTHOLO: Ce-ți pasă, flecar afurisit!

FIGARO: Nu te supăra, doctore, dar cei din breasla căreia aparții sînt atît de haini... Se poartă cu bieteile animale de parcă ar fi... oameni, fără pic de milă. Adio, Marcelline! Tot îmi mai porți pică? „De nu iubești, nu-nseamnă că urăști.” Știe

doctorul ce vreau să spun.

BARTHOLO: Ce? Ce să știu?

FIGARO: Întreab-o pe ea! (*Iese.*)

SCENA A IV-A

Marcelline, Bartholo

BARTHOLO (*urmărindu-l cu privirea*): Caraghiosul ăsta nu s-a mai lecutit. Și dacă nu s-o găsi cineva să-l jupoaie de viu, are să moară tot în pielea celui mai mare neobrăzat.

MARCELLINE (*întorcându-l spre ea*): În sfârșit, bine că te văd, doctore! Pare-mi-se, nu te-ai prea schimbat: la fel de ursuz și de tacticos. Crapă omul, pînă catadicsești să vii. Așa cum și domnia-ta pe vremuri ai crăpat de necaz cînd ți-a suflat-o domnul conte pe Rosine.

BARTHOLO: Tot acră și arțăgoasă! Spune, mai bine, de ce-a fost nevoie de mine la castel? I s-a întîmplat ceva contelui Almaviva?

MARCELLINE: Nu, doctore.

BARTHOLO: Atunci, te pomenești că năzuroasa de nevastă-sa o fi bolnavă, slavă Domnului!

MARCELLINE: Da, ce e drept, cam tînjește.

BARTHOLO: De ce?

MARCELLINE: O lasă domnul conte cam mult singură...

BARTHOLO (*bucuros*): Bine-i face! Sînt răzbunat.

MARCELLINE: Nici nu știi ce să mai crezi: pe de-o parte, stăpînul meu e gelos, iar pe de altă

parte, își face de cap.

BARTHOLO: E gelos din vanitate, iar de cap își face ca să-și omoare timpul, se-nțelege de la sine.

MARCELLINE: Astăzi, de pildă, o mărită pe Suzanne eu Figaro, pe oare-l copleșește cu daruri în vederea însurătorii...

BARTHOLO: La grăbirea căreia excelența-sa a contribuit, desigur, în mare măsură.

MARCELLINE: Asta n-aș putea-o spune... în schimb, excelența-sa ține mult să sărbătorească acest eveniment în taină, cu mireasa...

BARTHOLO: Cu mireasa lui Figaro? Dar, la urma urmei, de ce nu cade la învoială cu el?

MARCELLINE: Bazile pretinde că nu-i chip.

BARTHOLO: Cum, potlogarul ăsta e și el la castel? Ce speluncă! Și ce face aici?

MARCELLINE: Cît poate, mai mult rău... Culmea e că de la o vreme încoace iar a început să mă sîcîie cu amorul!

BARTHOLO: Eu să fi fost în locul tău scăpăm de o mie de ori de stăruințele lui.

MARCELLINE: în ce fel?

BARTHOLO: Luîndu-l de bărbat.

MARCELLINE: Mă iei peste picior, om fără inimă! De ce nu vrei să scapi tu de mine în felul acesta? Nu era de datoria ta s-o faci? Ți-ai uitat făgăduiala? Ai uitat de micul Emanuel, rodul dragostei noastre de altădată, care trebuia să ne ducă la altar?

BARTHOLO (*scoțîndu-și pălăria*): M-ai făcut să vin tocmai de la. Sevilla ca să-ți aud aiurelile? Iar te-a apucat boala măritişului?

MARCELLINE: Bine. să nu mai vorbim. Dar dacă nu te-ai învrednicit să mă iei de nevastă, ajută-mă, cel puțin, să mă mărit cu altul.

BARTHOLO: Asta cu cea mai mare plăcere. Spune-mi numai, cine-i părăsitul de Dumnezeu și de femeii pe care ți-ai pus ochii?

MARCELLINE: Cine altul decât veselul, chipeșul, drăguțul de Figaro?

BARTHOLO: Coțcarul acela?

MARCELLINE: Niciodată supărat, întotdeauna bine dispus; bucurându-se din plin de prezent și păsându-i la fel de puțin de viitor ca și de trecut; plin de viață, darnic, darnic...

BARTHOLO: Ca un pungaș.

MARCELLINE: Ca un gentilom. într-un cuvânt, e un băiat de auri Atîta doar, că-i pișicher, de n-are pereche.

BARTHOLO: Și Suzanne?

MARCELLINE: Dacă m-ai ajuta să-l silesc să se țină de cuvînt, coțofana asta n-ar mai putea pune gheara pe el.

BARTHOLO: Tocmai astăzi ți-ai găsit? De ziua minții lor?

MARCELLINE: S-au mai desfăcut ele și legături mai trainice... Și dacă nu m-aș teme să dezvălui o mică taină femeiască...

BARTHOLO: Nu trebuie să te ferești de doctor.

MARCELLINE: Să mă feresc eu do dumneata! ... Cu toate că... Noi, femeile, sîntem firi pătimăse, dar sfioase... Femeia cea mai îndrăzneată simte în ea o voce care-i spune: fii frumoasă, dacă poți; cuminte, dacă vrei; dar caută eu orice preț să fii

respectată. Și fiindcă dorește să fie cel puțin respectată – oricare dintre noi ține la asta—, s-o speriem pe Suzanne că vom da în vileag propunerile ce i se fac.

BARTHOLO: La ce ți-ar folosi?

MARCELLINE: De rușine, ea o să-l refuze mai departe pe conte, care, ca să se răzbune, o să sprijine împotrivirea mea la căsătoria ei cu Figaro; în felul acesta, măritișul meu e sigur.

BARTHOLO: Are dreptate! Drace, ar fi grozav să-l însor cu bătrîna mea guvernantă pe ticălosul care a pus la cale răpirea tinerei mele iubite!

MARCELLINE (*repede*): Și care e bucuros să mă poată duce cu zăhărelul.

BARTHOLO (*repede*): Și care pe vremuri mi-a șterpelit o sută de taleri, după care oftez și azi.

MARCELLINE: Ah, ce fericire!...

BARTHOLO: Să pedepsești un ticălos?

MARCELLINE: Ba să-l iei de bărbat, doctore! Să-l iei de bărbat!

SCENA A V-A

Marcelline, Bartholo, Suzanne

SUZANNE (*cu o rochie pe braț și cu o bonetă cu panglici late, în mîină*): Să-l iei de bărbat? Pe cine? Pe Figaro al. meu?

MARCELLINE (*acără*): De ce nu? Dumneata nu-l iei?

BARTHOLO (*rîzînd*): Bine mai știe să răspundă femeia cînd e întăritată! Spuneam, frumoasă Suzanne, cît de fericit e Figaro că vei fi

a lui.

MARCELLINE: Ca să nu mai vorbim de domnul conte...

SUZANNE (*făcînd o reverență*): Cu plecăciune, doamna! E întotdeauna puțină fiere în tot ce spuneți.

MARCELLINE (*reverență*): Cu plecăciune, doamnă, dar unde vedeți dumneavoastră fiere? Am vrut doar să spun că e foarte firesc ca un senior atît de cumsecade să se bucure și el puțin de fericirea pe care o prilejuiește supușilor săi.

SUZANNE: Pe care o prilejuiește?

MARCELLINE: Desigur, doamnă.

SUZANNE: Noroc că gelozia doamnei este tot atît de bine cunoscută, pe cît îi sint de şubrede drepturile asupra lui Figaro.

MARCELLINE: Aş fi putut să le întăresc prin aceleaşi mijloace pe care le-a folosit şi doamna.

SUZANNE: Dar aceasta, doamnă, n-o poate face decît o femeie cu experiență.

MARCELLINE: Și ea, mititica, n-are de fel! E tot atît de neştiutoare ca un jude bătrîn.

BARTHOLO (*trăgînd pe Marcelline*): La revedere, frumoasă logodnică a lui Figaro.

MARCELLINE (*reverență*): Făgăduită, în taină, stăpînului.

SUZANNE (*reverență*): Și care vă stimează de nu mai poate, doamnă.

MARCELLINE (*reverență*): Îmi va face oare și cîntecul de a mă iubi un pic?

SUZANNE (*referență*): în privința aceasta, doamna poate fi liniștită.

MARCELLINE (*reverență*): Ce fință minunată

e doamna!

SUZANNE (*reverență*): îndeajuns pentru a o supăra pe doamna.

MARCELLINE (*reverență*): Și, mai ales, atât de respectabilă.

SUZANNE (*reverență*): Nu. Acesta e privilegiul dădacelor!

MARCELLINE (*indignată*): Al dădacelor! Auzi, al dădacelor!

BARTHOLO (*întrerupînd-o*): Marcelline!

MARCELLINE; Hai, doctore, simt că-mi ies clin Sărite. Cu bine, doamnă! (*Reverență.*)

SCENA A VI-A

SUZANNE (*singură*): Du-te, încrezute Du-te învîrtindu-te! Mă sinchisesc tot atât de puțin de uneltirile tale, pe cît îmi pasă de obrăznicile taie. Ce ți-e și cu scorpia asta bătrînă! I s-a urcat la cap! Fiindcă știe ceva carte și a amărit tinerețile doamnei contese, acum vine să facă pe stăpîna! (*Aruncă pe un scaun rochia.*) Nici nu mai știu ce venisem să iau.

SCENA A VII-A

Suzanne, Cherubin

CHERUBIN (*sosind in fugă*): Ah, Suzon, de două ore pîndesc clipa în care să fii singură... Vai! Tu te măriți, și eu trebuie să plec!

SUZANNE: Nu vād de ce căsătoria mea

îndepărtează de la castel pe primul paj al domnului conte...

CHERUBIN (*necăjit*): Suzanne, m-a dat afară!

SUZANNE (*imitându-l*): Cherubin, ai făcut o poznă...

CHERUBIN: Mă dusesem aseară la verișoara ta Fanchette, s-o ajut să-și repete rolul, în vederea serbării de diseară. Domnul conte a dat peste mine, s-a înfuriat grozav și a început să urle: „Ieși afară!”... Nici nu îndrăznesc să repet în fața unei femei grosolănia pe care mi-a spus-o. „Ieși, și să nu te mai prind pe-aici!” Dacă doamna contesă, buna mea nașă, nu izbutește să-l împace, s-a isprăvit, Suzon, n-am să mai am niciodată fericirea să te văd.

SUZANNE; Să mă vezi? Pe mine? E rîndul meu acum? Nu mai suspini în taină după stăpîna mea?

CHERUBIN: Ce vrei Suzon, e nobilă, e frumoasă! Dar e atît de mîndră!

SUZANNE: Cu alte curtate, eu nu sînt m hidră, și de aceea cu mine îndrăznești.

CHERUBIN: Știi bine, răutăcioaso, că nu îndrăznesc să îndrăznesc. Dar ce fericită ești tu! Poți s-o vezi în fiecare clipă, să-i vorbești, 3-0 îmbraci dimineața și s-o dezbraci scara, ac cu ac. Vai, Suzon, ce n-aș da... Dar ce ai în mînă?

SUZANNE (*în, batjocură*): Fericita bonetă și norocoasa panglică cu care voi lega la noapte părul frumoasei tale nașe...

CHERUBIN (*vioi*): Panglica ei! Dă-mi-o, inima mea!

SUZANNE (*trăgînd-o îndărăt*): Pune-ți pofta-n

cui! Auzi, „inima mea”. De cînd îmi spui tu mie așa? Uiți că ești un mucos? (*Cherubin îi smulge panglica.*) Vai, panglica...

CHERUBIN (*aleargă în jurul fotoliului*): Spune-i că ai pierdut-o, că s-a rupt, că a intrat în pămînt... Spune-i ce vrei...

SUZANNE (*aleargă după el*): în doi-trei ani ai să fii cel mai mare ștregar. îmi dai, sau nu, panglica? (*Vrea să i-o ia.*)

CHERUBIN (*scoate romanța din buzunar*): Lasă-mi-o, te rog, Suzanne, lasă-mi-o. Uite, îți dau, în schimb romanța pe care am scris-o, și în timp ce amintirea frumoasei tale stăpîne va întrista toate clipele mele, a ta va fi singura rază de bucurie, care îmi va mîngîia sufletul.

SUZANNE (*îi smulge romanța*): Să-ți mîngîie sufletul, diavole? Crezi că vorbești cu Fanchette a ta? După ce c-ai fost prins la ea, după ce că oftezi după doamna contesă, mai vii să-mi îndrugi mie verzi și uscate...

CHERUBIN (*înlăcărat*): Zău că nu te mint! Dar nici nu mai știu pe ce lume sînt. De la o vreme încoace, îmi simt pieptul răscolit, e de-ajuns să văd o femeie, ca să înceapă să-mi bată inima. Cuvintele „dragoste”, „voluptate” mă înfioară... mă tulbură... Nevoia de a spune cuiva „te iubesc” a devenit pentru mine atît de arzătoare, încît o spun și cînd sînt singur! O spun, alergînd prin parc, stupinei tale, ție, copacilor, norilor, vintului, care poartă cuvintele mele departe... Uite, ieri, întîlnindu-mă cu Marcelline...

SUZANNE (*rîzind*): Ha, ha, ha, ha...

CHERUBIN: De ce nu? E femeie, e fată! Fată,

femeie! Ce dulci sînt aceste cuvinte! Cît farmec au!

SUZANNE: A înnebunit!

CHERUBIN: Fanchette e bună, ea cel puțin mă ascultă, nu ca tine!

SUZANNE: Atîta pagubă! fa te rog, domnule!
(*Vrea să-i smulgă panglica.*)

CHERUBIN (*se răsucește pe călcîie și fuge*): Nu! Degeaba. N-o s-o ai decît cu prețul vieții mele. Și dacă nu ești mulțumită de preț, mai adaug o mie de sărutări pe deasupra. (*La rîndul lui, aleargă după ea.*)

SUZANNE (*se răsucește și fuge*): O mie de palme dacă îndrăznești să te apropii... Mă voi plînge doamnei contese și, în loc să mă rog pentru tine, îi voi spune chiar eu domnului conte: Bine faceți, goni ți-l pe hoțomanul ăsta, trimiteți-l înapoi la părinți pe ștregarul ăsta, care îndrăznește să spună că o iubește pe doamna, și, pe de altă parte, încearcă, de cîte ori poate, să mă sărute..."

CHERUBIN (*îl zărește pe conte intrînd și se ascund speriați, în spatele fotoliului*): Am sfeclit-o!

SUZANNE: Faci pe speriatul!

SCENA A VIII-A

Suzanne, Contele; Cherubin, ascuns

SUZANNE (*zărindu-l, la rîndul ei, pe conte*): Ah! (*Se apropie de fotoliu, pentru a-l ascunde pe Cherubin.*)

CONTELE (*se apropie*): Ce ai, Suzon? Pari

tulburată. Vorbeai singură, și... uite cum îți bate inimioara... De altfel, e firesc într-o zi ea asta...

SUZANNE (*încurcată*): Ce doriți, domnule conte? Dacă vă găsește cineva cu mine?

CONTELE: Mi-ar părea rău să fim surprinși, dar tu știi cit de mult mă gîndesc la tine! Bazile ți-a vorbit de dragostea mea. Nu stau decît o clipă, să-ți spun ce-am plănuit. Ascultai (*Se așază în fotoliu.*)

SUZANNE (*repede*): Nu vreau să aud nimic.

CONTELE (*o apucă de mină*): O vorbă numai. Știi că regele m-a numit ambasador la Londra, îl iau pe Figaro cu mine. Îi dau o slujbă bună, și, cum o femeie este datoare să-și urmeze soțul...

SUZANNE: Ah, dacă aș îndrăzni să vorbesc!

CONTELE (*o atrage spre el*): Vorbește, vorbește, scumpa mea! Folosește-te de dreptul care-l ai astăzi asupra mea, pe viață...

SUZANNE (*speriată*): Nu vreau nici un drept, domnule conte, nu vreau nimic. Tot ce vă rog este să plecați.

CONTELE: Bine, plec, dar întîi spune ce voiai să spui.

SUZANNE (*mîniată*): Nu mai știu despre ce vorbeam.

CONTELE: Despre îndatoririle femeilor.

SUZANNE: Ei bine, cînd domnul conte a răpit-o pe doamna contesă din casa doctorului Bartholo și s-a căsătorit cu ea din dragoste, cînd pentru ea a renunțat la acel îngrozitor drept al stăpînului...

CONTELE (*vesel*): Care tare le mai necăjea pe fete! Ei, Suzette, ce drept încîntător! Dacă ai

veni să vorbim despre el diseară în grădină, dacă mi-ai face această mică favoare, nici nu știi ce recunoscător ți-aș fi...

BAZILE (*de-afară*): Domnul conte este la el în cameră.

CONTELE (*se ridică*): A cai e vocea asta?

SUZANNE: Nenorocita de minei

CONTELE: Du-te, și nu lăsa pe nimeni să intre...

SUZANNE: Cum, vreți să rămâneți aici?!

BAZILE (*de-afară*): Domnul era la doamna, dar a plecat, să mă duc să-l caut...

CONTELE: Unde să mă ascund? A, da, în spatele fotoliului... cam incomod, dai1... caută să scapi de el cât mai repede...

(Suzanne îi taie calea, el o respinge încetitor, ea face un pas îndărăt și ajunge între el și paj; în vreme ce contele se apleacă și îi ia locul, Cherubin iese binișor și se azvârle în genunchi în fotoliu, ghemuindu-se speriat. Suzanne ia rochia pe care o adusese, o aruncă peste el și rămîne în picioare, în fața fotoliului.)

SCENA A IX-A

Contele și Cherubin, ascunși; Suzanne, Bazile

BAZILE: Nu l-ai văzut pe domnul conte, domnișoară?

SUZANNE (*brusc*): Eu? Unde era să-l văd? Ia lasă-mă-n pace...

BAZILE (*se apropie*): Dacă ai fi mai înțeleghătoare, ai pricepe că întrebarea mea își are

tîlcul ei. Îl caută Figaro...

SUZANNE: Cum? Figaro îl caută tocmai pe omul care îi vrea răul?!

COMELE (*aparte*): Acu să-l vedem.

BAZILE: A vrea unei femei binele înseamnă a vrea bărbatului ei răul?

SUZANNE: După tine, se vede că nu, slugă coruptă!

BAZILE: Ce altceva ți se cere, decît ceea ce ești gata să dăruiești altuia? Mulțumită plăcutei ceremonii care te așteaptă, ceea ce ieri îți era oprit, mîine ți se va cere să faci.

SUZANNE: Secătură!

BAZILE: Printre toate lucrurile serioase, căsătoria fiind cel mai caraghios, mă gîndeam...

SUZANNE (*revoltată*): La blestemății! Cine ți-a dat voie să intri aici?

BAZELE: Ușurel, ușurel, răutăcioase! Liniștește-te. Nu va fi decît cum ai vrut tu. Numai să nu-ți închipui cumva că-l socotesc pe Figaro o piedică în calea domnului conte. Și de n-ar fi fost pajul...

SUZANNE (*sfoasă*): Don Cherubin?

BAZILE (*imitînd-o*): *Cherubino di amore*, care-ți tot dă tîrcoale, și care, chiar azi-dimineață, cînd am plecat, se învîrtea pe-aici, cu gîndul să intre. Spune dacă nu-i așa...

SUZANNE: Ce minciună sfruntată! Pleacă de-aici, nemernicule!

BAZILE: Slut nemernic fiindcă nu-mi scapă nimic! Na pentru tine era romanța aceea pe care o tăinuia el cu atîta grijă?

SUZANNE (*furioasă*): Bineînțeles că pentru

mine!

BAZILE: Afară doar dacă n-a compus-o pentru doamna contesă... Pare-se că la masă, în timp ce servește, se uită la ea cu niște ochi... Dar ar face mai bine să nu se joace cu focul, domnul conte nu știe multe cînd e vorba de...

SUZANNE (*indignată*): Și tu, ticălosule, umbli să răspîndești asemenea vorbe, ca să nenorocești un biet copil, pe care și-așa stăpînul său nu-l prea are la inimă!

BAZILE: Dar parcă eu le-ara scornit? Spun și eu ce vorbește lumea...

CONTELE (*se arată*): Ce vorbește lumea?

SUZANNE: Sfinte Doamne!

BAZILE: Ha, ha, ha!

CONTELE: Bazile, du-le chiar acum și poruncește să fie izgonit!...

BAZILE: îmi pare rău că am intrat...

SUZANNE (*mîhnită*): Doamne... Doamne...

CONTELE (*către Bazile*): I se face rău! S-o așezăm în fotoliu.

SUZANNE (*îi respingi*): Nu, nu vreau să stau! Ce obraznicie, să intri așa, fără voie!

CONTELE: Sîntem doi cu tino, dragă mea, nu-i nici un pericol...

BAZILE: îmi pare rău că am glumit pe socoteala pajului, n-am știut că mă auziți. Dar n-am vrut decît să-i aflu domnișoarei gîndurile, fiindcă, la drept vorbind...

CONTELE: Cincizeci de galbeni, un cal, și să plece de îndată acasă la părinți.

BAZILE: Pentru o glumă, domnule conte?

CONTELE: E un mic desfrînat. Ieri l-am găsit

cu fiica grădinarului...

BAZILE: Cu Fanchette?

CONTELE: Și încă în odaia ei...

SUZANNE (*indignată*): Unde și domnul conte pare să fi avut treabă...

CONTELE (*vesel*): Îmi place observația.

BAZILE (*aparte*): Merge bine.

CONTELE (*vesel*): Cîtuși de puțin, draga mea. Mă dusesem să-l caut pe unchiul tău, Antonio, bețivanul meu de grădinar, ca să-i dau uncie porunci. Bat la ușă și aștept. Trece cam mult pînă mi se deschide; verișoara ta îmi pare cam încurcată; mă prinde bănuiala, încep să-i vorbesc și totodată arunc o privire prin odaie, în spatele ușii văd un fel de perdea, de cuier, de nu mai știu ce, care acoperea niște haine; mă apropiu încet-încet, ridic perdeaua și (*pentru a imita gestul, ridică rochia de pe fotoliu.*), și pe cine văd... (*dă cu ochii de paj*)... ah!

BAZILE: Ha, ha, ha...

CONTELE: Una mai tare ca alta!

BAZILE: Mult mai tare,

CONTELE (*către Suzanne*): Bravo, domnișoară! Abia logodită, și ai și început cu ascunzișurile. Va să. zică, pentru a-l primi pe paj, țineai atît de mult să rămîi singură? Iar dumneata, domnișorule, în loc să-ți bagi mințile-n cap, nu găsești altceva mai bun de făcut decît să te legi, fără respect pentru nașa ta, de prima ei cameristă, de soția prietenului tău? Dar nu voi îngădui ca Figaro, omul pe care-l stimez, care mi-e drag, să fie victima acestei înșelăciuni.

SUZANNE (*revoltată*): Ce victimă? Ce

înșelăciune? Venise la mine cu rugămintea să vorbesc cu doamna ca să vă înduplece să-l iertați. Sosirea dumneavoastră l-a speriat într-atît, încît s-a ascuns în fotoliu.

CONTELE (*înfuriat*): Ce șiretenie drăcească! Doar m-am așezat în el, cînd am intrat...

CHERUBIN: în clipa aceea, domnule conte, stăteam tremurînd în spatele lui.

CONTELE: Altă viclenie. Acum am ieșit de acolo.

CHERUBIN: Iertare... dar atunci m-am ghemuit ou într-însul...

CONTELE (*din ce în ce mai furios*): Puiul ăsta de șarpe e chiar mai veninos decît credeam. Și, pe deasupra, mai trage și cu urechea.

CHERUBIN: Dimpotrivă, domnule conte. Mi-ara dat toată silința să nu aud absolut nimic.

CONTELE: Cîtă prefăcătoriei (*Către Suzanne*;) Nu te mai mărit cu Figaro.

BAZILE: Liniștiți-vă. Vine cineva.

CONTELE (*trăgîndu-l pe Cherubin afară din fotoliu*): E în stare să stea așa în fața lumii întregi!

SCENA A X-A

Cherubin, Suzanne, Figaro, Contesa, Comele, Fanchette, Bazile

O mulțime de valeți, țărani, țărance, toți îmbrăcați în alb.

FIGARO (*în mină cu o pălărie de femeie împodobită cu pene și panglici albe; către contesă*): Numai dumneavoastră, doamnă, puteți

să obțineți pentru noi această favoare.

CONTESA: Ați auzit, domnule conte, sînt convinși cu toții că mă bucur de o trecere pe care în realitate n-o am. Cum însă rugămintea lor nu e lipsită de temei...

CONTELE (*încurcat*): Ar trebui să fie chiar foarte întemeiată...

FIGARO (*încet, Suzannei*): Spune și tu ceva...

SUZANNE (*încet, lui Figaro*): N-ar folosi la nimic.

FIGARO (*idem*): Încearcă, totuși.

CONTELE (*lui Figaro*): Ce vrei?

FIGARO: Stăpîne, supușii dumneavoastră, mișcați de desființarea aceluia drept rușinos, pe care dragostea dumneavoastră pentru doamna...

CONTELE (*încurcat*): Bine, dar acest drept nu mai există. Atunci, ce mai vrei?

FIGARO (*șiret*): E timpul ca virtutea unui stăpîn atît de bun să fie cunoscută tuturor. Și eu mă bucur azi atît de mult de ea, încît vreau să fiu primul care s-o sărbătorească la nunta mea.

CONTELE (*și mai încurcat*): Rîzi de mine, prietene? Desființarea unui drept rușinos e o datorie pentru orice om cinstit. Un spaniol poate încerca să cucerească frumusețea prin meritele sale. Dar «a pretinde să se bucure primul de ea, ca și cum i s-ar cuveni, ar fi o tiranie, o barbarie, și nu dreptul unui nobil castilian.

FIGARO (*ținînd-o pe Suzanne de mînă*): Îngăduiți, așadar, ca această tinăra fată, care și-a păstrat cinstea datorită înțelepciunii ce ați dovedit, să primească, din mîna domniei-voastre, în văzul tuturor, cununa feciorelnică împodobită

ca pene și panglici albe, ca semn al gândurilor curate ce nutriți. Să rămână aceasta o tradiție pentru toate căsătoriile – și un vers cântat în cor s-o amintească de-a pururi!

CONTELE (*încurcat*): Dacă n-aș ști că îndrăgostit, poet și muzicant sînt trei titluri care scuză toate nebuniile...

FIGARO: Rugati-l și voi prieteni!

TOȚI (laolaltă): Domnule conte, domnule conte...

SUZANNE (*contelui*): Do ce fugiți de o laudă pe care o meritați din plin?

CONTELE (*aparte*): Vicleana!

FIGARO: Priviți-o, domnule conte. Niciicînd, o logodnică mai frumoasă nu va adevăra mai bine mărinimia sacrificiului pe care-l faceți.

SUZANNE: Nu frumusețea, cinstea să o lauzi!

CONTELE (*aparte*): Țștia s-au înțeles!

CONTESA: Te rog și eu o dată cu ei, domnule conte. Ceremonia aceasta îmi va fi întotdeauna dragă, fiindcă se datorează dragostei minunate ce mi-ai purtat.

CONTELE: Și pe care ți-o port și acum, doamnă, dovadă că cedez.

TOȚI (*împreună*): Vivat!...

CONTELE (*aparte*): Am pierdut! (*Tare:*) Dar ca să dăm cît mai multă strălucire ceremoniei, aș vrea să fie amînată și pregătită pe-ndelete. (*Aparte:*) Trebuie să trimit repede după Marcelline.

FIGARO (*lui Cherubin*): Ei, ștrengarule, tu nu te bucuri?

SUZANNE: Lasă-1, e amărît. Domnul conte l-

a dat afară.

CONTESA: Domnule conte, aş vrea să-l ierţi...

CONTELE: Nu merită.

CONTESA: E atît de copilăros!

CONTELE: Nu chiar atît cît crezi...

CHERUBIN Căsătorindu-vă cu doamna contesă, aţi renunţat la dreptul stăpînului, nu la acela de a ierta cu mărinimie.

CONTESA: A renunţat la dreptul care vă supăra, pe voi toţi.

SUZANNE: Dacă domnul conte ar fi renunţat la dreptul de a ierta, ac fi de bună seamă primul pe care ar încerca să-l răscumpere în taină.

CONTELE (*încurcat*): Bineînţeles.

CONTESA: Dar de ce să-l răscumpere?

CHERUBIN (*contelui*): Domnule conte, m-am purtat, ce-i drept, cam uşuratic, dar niciodată în vorbele mele, nici cea mai mică indiscreţie...

CONTELE (*încurcat*): Bine, bine, destul.

FIGARO: Ce vrea să spună?

CONTELE (*grăbit*): Ajunge, ajunge! Toată lumea îmi cere să-l iert. Poftim, îl iert. Ba mai mult, îl fac ofiţer în regimentul meu!

TOŢI (*împreună*): Vivat!

CONTELE: Însă cu condiţia să plece chiar acum la unitate, în Catalonia.

FIGARO: Lăsaţi-1, cel puţin, pînă mîine, domnule conte.

CONTELE (*neînduplecat*): Am spus.

CHERUBIN: Mă supun.

CONTELE: Ia-ţi rămas bun de la naşa ta şi cere-i binecuvîntarea.

CHERUBIN (*se lasă într-un genunchi în faţa*

contesei, dar nu poate vorbi).

CONTESA (*emoționată*): Fiindcă nu mai poți rămîne nici o singură zi, pleacă, tinere. Te așteaptă o viață nouă. Caută să fii demn de ea. Cinstește-ți binefăcătorul și nu uita de casa aceasta, în care tinerețea ta a găsit atîta îngăduință. Fii ascultător, cinstit și curajos. Ne vom bucura cu toții de izbînzile tale. (*Cherubin se ridică și se duce la locul lui.*)

CONTELE: Pari foarte tulburată, doamnă.

CONTESA: Mărturisesc că da. Cine știe ce soartă îl pîndește pe acest copil, într-o carieră atît de primejdioasă!... Nu uita că mi-e puțin rudă, și, apoi, e finul meu.

CONTELE (*aparte*): încep să cred că Bazile avea dreptate. (*Tare:*) Tinere, sărut-o pe Suzanne... pentru ultima oară...

FIGARO: Dar de ce pentru ultima oară, domnule conte? Doar o să-și petreacă iernile aici. Sărută-mă și pe mine, căpitane! (*îl îmbrățișează.*) Adio, micul meu Cherubin, de-aici înainte te așteaptă cu totul altă viață, băiete! N-o să mai dai de dimineață pînă seara tîrcoale femeilor, s-a isprăvit cu prăjiturile, cu dulciurile, cu jocul de-a fripta și de-a baba oarba. De-acum, printre soldați, măi drace! Ars de soare, prost îmbrăcat, cu o pușcă mare și grea, la dreapta, la stîngă, înainte spre glorie, și vezi să nu te poticnești în drum... Iar dacă vreun afurisit de glonte...

SUZANNE: Ferească Dumnezeu!

CONTESA: Sinistre pronosticuri!...

CONTELE: Dar unde-i Marcelline? Mă mir că nu-i cu voi...

FANCHETTE: Am văzut-o plecînd spre oraş, pe cărarea de la fermă, domnule conte.

CONTELE: Şi cînd se întoarce?

BAZILE: Cînd o vrea Dumnezeu.

FIGARO: Mai bine n-ar mai vrea niciodată...

FANCHETTE: Mergea braţ la braţ cu domnul doctor.

CONTELE (*bucuros*): Doctorul e aici?

BAZILE: Da, l-a luat ea în primire.

CONTELE (*aparte*): Nici nu se putea mai bine.

FANCHETTE: Părea să fie tare mîniată. Mergea şi vorbea tare... şi din cînd în cînd se oprea şi ridica, aşa, mîinile în sus... Şi domnul doctor îi făcea aşa, ca s-o liniştească. Trebuie să fi fost grozav de înfuriată. Vorbea de vărul Figaro.

CONTELE (*o ia de bărbie*): Văr... adică viitor văr...

FANCHETTE (*arătînd spre Cherubin*): Domnule conte, ne-aţi iertat pentru ieri?

CONTELE (*întrerupînd-o*): Du-te, fetiţe, du-te...

FIGARO: Ce ţi-o şi cu Marcellino! Iar i s-au aprins călcîiele.; era în stare să ue strice tot cheful.

CONTELE (*aparte*): O să ţi-i strice şi aşa, fi pe pace! (*Tare:*) Să mergem, doamnă. Iar tu, Bazile, treci pe la mine.

SUZANNE (*lui Figaro*): Te aştept, băieţelule.

FIGARO (*încet, Suzannei*): îţi place cum l-am dus?

SUZANNE (*încet*): Dragul de tine! (*Toţi ies.*)

SCENA A XI-A

Figaro, Cherubin, Bazile

(în timp ce toți ies, Figaro îi oprește pe amîndoi și îi readuce în scenă.)

FIGARO: Ei, ia veniți încoace! De vreme ce nunta mea a fost hotărîtă, hai să pregătim petrecerea de astă-seară. Trebuie să ne sfătuim din timp și să nu facem ca acei actori care joacă mai prost ca oricînd tocmai în ziua în care critica e cu ochii pe ei. Și fiindcă noi n-avem un mîine prin care să ne răscumpărăm, să ne știm bine rolurile azi.

BAZILE (*șiret*): Rolul meu e mai greu decît îți închipui.

FIGARO (*făcînd în spatele lui gestul de a-i trage o bătaie*): Nici nu bănuiești ce succes o să ai...

CHERUBIN: Prietene, uiți că plec...

FIGARO: Și mori să mai rămîi!

CHERUBIN: Bine-nțeleș!...

FIGARO: Știi ceva? Fii șiret. Prefă-te că te supui, fără să crîcnești. Pune-ți mantaua, fă-ți bagajul, să ți-i vadă toți, și adu-ți calul la poartă; încaleci, te repezi în galop pînă la fermă, iar de-acolo faci un ocol și te întorci pe jos. Domnul conte o să te creadă plecat; caută numai să nu dai ochii cu el; după serbare am eu grijă să-i im pac.

CHERUBIN: Și Fanchette, care nu-și știe rolul!

BAZILE: Ce dracu! De trei zile de cînd te ții scai de ea, tot n-ai mai învățat-o?

FIGARO: Azi tot n-ai nimic de făcut, învaț-o, cei puțin, acum!

BAZILE: Și ia seama, Cherubin! Tatăl ei e supărat foc, mi se pare că a și bătut-o. Ce vrei, n-a învățat nimic cu tine. Ei, băiete, băiete, vezi să n-o pățească din pricina ta, Vorba ceea: ulciorul care merge de mai multe ori la apă...

FIGARO: Uf, și dobitocul ăsta, cu zicalele lui... Ia zi, învățatule, ce spune înțelepciunea poporului? Ulciorul care merge de multe ori la apă...

BAZILE: Se umple...

FIGARO (*ieșind*): Nu-i chiar atât de prost... Nu-i chiar atât de prost...

COR T I N A.

ACTUL AL II-LE A

O cameră de culcare luxoasa, cu un pat mare, cu alcov, pe o estradă. Ușa de intrare este în dreapta, o altă ușă se deschide spre budoarul contesei, în stînga, în prin-plan. O ușă, în fund, dă spre camerele slujnicilor. De cealaltă parte, o fereastră.

SCENA I

Suzanne, Contesa, intră pe ușa din dreapta

CONTESA (lăsându-se într-un fotoliu.): Închide ușa, Suzanne, și povestește-mi totul, cu de-amănuntul.

SUZANNE: Nu v-am ascuns niciodată nimic.

CONTESA: Și spui, Suzanne, că încerca să te seducă?

SUZANNE: O, nu. Domnul conte nu-și dă chiar atîta osteneală pentru o cameristă, voia doar să mă cumpere.

CONTESA: Și pajul ce căuta acolo?

SUZANNE: Stătea ascuns în spatele fotoliului cel mare. Tocmai venise să mă roage să intervin pe lîngă dumneavoastră...

CONTESA: Dar de ce n-a Venit de-a dreptul la mine? Puteam eu să-I refuz?

SUZANNE: Asta i-am și spus; însă, știți, era atît de amărît că pleacă și că n-o s-o mai vadă pe doamna, încît... Ah, dacă l-ați fi auzit: „Vai, Suzon, e nobilă, e frumoasă, dar e atît de mîndră!”

CONTESA: Așa par eu, Suzon? Eu, care am fost întotdeauna atît de binevoitoare cu el!

SUZANNE: Apoi a dat cu ochii de panglica dumneavoastră, pe care o aveam în mînă, și s-a repezit s-o ia.

CONTESA (zîmbind): Panglica mea? Ce copil!

SUZANNE: Am încercat eu să i-o smulg, dar credeți c-a fost chip? Era ca o sălbăticiune, ochii îi scăpărau... „N-o să mi-o iei decît o dată cu viața!” spunea el, căutînd să-și îngroașe glăsciorul lui cel subțirel.

CONTESA (visătoare): Și pe urmă, Suzon?

SUZANNE: Pe urmă... Să nu credeți c-a fost ușor s-o scot la capăt cu împielîțatul ăsta... „Nașa

mea, nașa mea", și cum n-ar îndrăzni să sărute nici măcar rochia doamnei, încerca să mă sărute pe mine.

CONTESA (visătoare): Prostii, Suzanne, prostii... Povestește-mi, mai bine, ee ți-a spus ultima oară soțul meu.

SUZANNE; Că dacă nu-i dau ascultare, îi va face pe plac Marcellinei.

CONTESA (se ridică și începe să se plimbe prin cameră, făcându-și vînt ca evantaiul): Nu mă mai iubește de loc.

SUZANNE: Atunci, de ce e atît de gelos?

CONTESA: Din vanitate, draga mea, ca toți bărbații. Însă vina este a mea, l-am răsfățat prea mult. L-am plictisit cu mîngîierile și l-am obosit eu dragostea... Dar fiindcă ai fost cinstită, nu vreau să suferi tu ponoasele: te vei căsători cu Figaro. Cînd crezi că are să vină? Numai el ne poate ajuta.

SUZANNE: îndată ce pleacă toți ceilalți la vînătoare.

CONTESA: Deschide puțin fereastra dinspre grădină – eo căldură aici! (Își face, grăbită, vînt cu evantaiul.)

SUZANNE: Fiindcă doamna pune atît suflet în tot ce face... Și cînd vorbește, și cînd umblă... (Se duce în fundul încăperii și deschide fereastra.)

CONTESA (cufundată în gînduri): De nu m-ar lăsa atîta singură, nici eu n-aș..; Ah, cît de vinovați sînt bărbații!

SUZANNE (strigă de la fereastră): Iată-l pe domnul conte! Trece călare prin grădină cu Pedrille și ou doi, trei, patru ogari...

CONTESA: Avem tot timpul să vorbim. (Se

așază.)Parcă s-a bătut cineva...

SUZANNE (aleargă să deschidă și începe să cânte):E Figaro al meu, e Figaro al meu...

SCENA A II-A

Figaro, Suzanne; Contesa în fotoliu

SUZANNE: Intră, dragul meu, intrai Doamna abia aștepta să vii!

FIGARO: Și tu nu, micuță Suzanne? Dar, la drept vorbind, prea ne omorîm și noi cu firea pentru o nimica toată. Domnului conte îi place tînăra mea soție și ar vrea ca ea să-i fie amantă... Foarte firesc.

SUZANNE: Firesc?

FIGARO: Și ca atare, ne-a numit pe mine curier, și pe dînsa consilier de legație. Era de așteptat.

SUZANNE: Isprăvește odată!

FIGARO: Și pentru că Suzanne, logodnica mea nu acceptă, numirea, el va sprijini pretențiile Marcellinei. Nimic mai simplu. Să te răzbuni pe cei ce-ți strică socotelile, stricîndu-le la rîndu-ți pe-ale lor, e un procedeu curent, și așa vom proceda și noi. Asta-i tot.

CONTESA: Cum poți, Figaro, să vorbești 0a attla ușurință despre un lucru de care atîrnă fericirea, noastră., a tuturor?

FIGARO: De ce credeți asta, doamnă contesă?

SUZANNE: Fiindcă în loc să te mîhnească necazurile noastre...

FIGARO: Nu-i de-ajuns cît mă zbat? Să

procedăm, aşadar, la fel de chibzuit ca domnul conte şi să-l facem să poftească mai puţin la avutul meu, de teamă că şi l-ar putea pierde pe al său.

CONTESA: Minunată idee. Dar cum?

FIGARO: S-a şi făcut, doamnă... un mic denunţ mincinos despre dumneavoastră.

CONTESA: Despre mine? Ai înnebunit?

FIGARO: El o să-nnebunească...

CONTESA: Gelos cum e...

FIGARO: Cu atît mai bine. Cînd ai de-a face cu bărbaţi de acest soi, e destul să-i pui niţel pe jăratic... şi la asta femeile sint neîntrecute! Pe urmă, cînd îi vezi că se perpelesc, nu mai ai nevoie decît de puţină viclenie ca să-i duci de nas, cînd vrei şi unde vrei. chiar şi în apa Guadalquivirului! Am făcut s-ajungă în mîna lui, prin Bazile, un răvaş anonim, care îl înştiinţează că un curtezan va încerca să vă vadă diseară în timpul balului.

CONTESA: Te joci atît de uşor cu adevărul, cînd e vorba de onoarea unei femei?

FIGARO: Sînt puţine femei, doamnă, pe socoteala cărora mi-aş fi îngăduit să glumesc în felul acesta, de teamă să n-o brodesc.

CONTESA: Şi culmea e că va trebui să-ţi mulţumesc.

FIGARO: Dar dumneavoastră nu vi se pare nemaipomenit că am izbutit să-i stricăm toate socotelile? În loc să-şi petreacă timpul alături de soţia mea, va pîndi, vă ocări şi va da tîrcoale propriei lui soţii. A şi început să se piardă cu firea. Nici nu va şti ce să facă mai întîi, de care să se ţină, pe care s-o supravegheze. Deocamdată aleargă peste cîmp, pe urmele vreunui iepuraş,

care nici nu se sinchisește. Și clipa căsătoriei se apropie pe nesimțite, iar el n-a luat încă nici o hotărîre, și niciodată nu va îndrăzni să se împotrivească cu dumneavoastră de față.

SUZANNE: Dar o să îndrăznească mintoasa de Marcelline.

FIGARO: Brr! Asta, ce-i drept, mă cam îngrijorează... Pînă una-alta, să-i trimiți vorbă domnului conte că îl aștepți pe înserate în grădină.

SUZANNE: Crezi că e bine?

FIGARO: Eu am o vorbă. Oamenii care nu fac nimic nu sînt buni de nimic și nu s aleg cu nimic. E vorba mea.

SUZANNE: Si nu e rea.

CONTESA: Ca și ideea lui... Spune drept, vrei s-o lași să se ducă în grădină?

FIGARO: Nici gînd! îmbrăcăm pe altcineva cu rochia Suzannei... Surprins de noi la Întîlnire, domnul conte nu va mai putea tăgădui.

SUZANNE: Pe cine să-mbrăcăm

FIGARO.: Pe Cherubin.

CONTESA: Dar e plecat...

FIGARO: Pentru mine, nu. îmi dați voie să fac cum mă duce capul?

SUZANNE: Cînd e vorba de pus ceva la cale, poți să te bizui pe el.

FIGARO: Două, trei, patru fire deodată, și încîlcite de nu le mai dai de capăt. Dar eu tot le descurc: sînt născut să fiu curtean.

SUZANNE: Se zice că e o meserie foarte grea.

FIGARO: Să ceri, să primești, să iei, iată-i

tîlcul, în trei cuvinte.

SUZANNE: E atît de sigur de el, încît încep să fiu eu de mine...

FIGARO: Așa și trebuie.

SUZANNE: Și cum spunea?

FIGARO: Pînă se-ntoarce domnul conte, vid trimit pe Cherubin: pieptănați-l, dichisiți-l, pe urmă îl iau eu în primire, să mi ți-l dăscălesc cum știu. Și să te ții, excelență! (Iese.)

SCENA A III-A

Suzanne; Contesa, în fotoliu

CONTESA (deschizîndu-și cutia cu alunițe): Doamne, Suzon, ce rău arăt! Și tânărul acela, care trebuie să sosească...

SUZANNE: Doamna nu vrea să-l lase să. se vindece?

CONTESA (visătoare, uitîndu-se în oglindă): Eu? Să vezi cum am să-l cert!

SUZANNE: Să-l punem să-și cînte romanța. (îi pune romanța pe genunchi.)

CONTESA: Vai, Suzon, și nu sînt pieptănată!

SUZANNE (rîzînd): Stați, să vă așez acești doi zulufi... Doamna are să-l poată certa mai bine.

CONTESA (trezindu-se din visare): Ce tot vorbești, domnișoară?

SCENA A IV-A

Cherubin, cu un aer rușinat, Suzanne, Contesa, în fotoliu

SUZANNE: îndrăzniți, domnule ofițer, îndrăzniți.

CHERUBIN (înaintează, tremurînd): De-ați ști, doamnă, cît mă doare cînd vă aud spunîndu-mi astfel! îmi amintiți că trebuie să mă despart de locurile acestea... de nașa mea cea bună!

SUZANNE: Și frumoasă!

CHERUBIN (suspînînd): Da, da...

SUZANNE (imitîndu-l): Da, da... Bietul de el! Și ce gene lungi are, și ce prefăcut mai e! Hai, pasăre măiastră, cîntă-i doamnei romanța.

CONTESA (o desface): Și... cine spui că a compus-o?

SUZANNE: Priviți vinovatul; e roșu ca sfecla...

CHERUBIN: E oare oprit să îndrăgești?

SUZANNE (îl amenință cu degetul): Bagă de seamă ștrengarule, că te spun...

CONTESA: Ei, Suzon, nu cîntă?

CHERUBIN: Nu pot, doamnă... tremur...

SUZANNE (rîzînd): Miau, miau, miau! De vreme ce doamna îți poruncește, modest autori... Poftim, te acompaniez eu.

CONTESA: Ia ghitara mea.

(Contesa, în fotoliu, urmărește textul. Suzanne, în spatele fotoliului, face cîteva acorduri, urmărind notele peste umărul contesei. Pajul e în fața ei, cu ochii în pămînt. Tabloul este o reproducere a celebrei stampe Convorbire spaniolă - după Vanloo.)

Pe calul meu în spume,

Tu, inimă, taci și nu spune.

Colind stingher prin lume,
În voia murgului, (bis)

...

CONTESA: Cîtă nevinovăție, și totuși cîtă simțire!

SUZANNE (pune ghitară pe un fotoliu): Cît privește simțirea, să știți că e un tînar foarte...

Dar aș vrea să știu, domnule ofițer, dacă vi s-a spus că, pentru a contribui la reușita seratei, va fi nevoie să îmbrăcați o rochie de-a mea... Am vrea și vedem dacă vi se potrivește vreuna,

CONTESA.: Mă tem că nu.

SUZANNE (se măsoară ca el): Avem aceeași statură. Mai întîi, scoate-ți tunica... (îi desface copcile și-i scoate tunica.)

CONTESA: Și dacă intră cineva?

SUZANNE: Doar nu facem nimic rău. Dar mai bine să închid ușa... (Aleargă în fund, apoi se întoarce.) Așa... Acum să-l pieptănăm...

CONTESA: Ia din dulap una dintre bonetele mele. (Suzanne se duce în budoarul contesei, a cărei ușă este în marginea scenei.)

SCENA A V-A

Cherubin; Contesa, în fotoliu

CONTESA: Pînă la începerea serbării, contele nu trebuie să știe că ești în castel. După aceea îi vom spune că, în așteptarea brevetului, ne-am gîndit să rămîi totuși...

CHERUBIN (arătîndu-i-l): Vai, doamnă, iată-1, mi l-a dat Bazile, din partea domnului conte.

CONTESA: Așa repede? N-a vrut să piardă nici o clipă. (Citește.) Dar au fost atît de grăbiți, încît au uitat să pună pecetea. (îl dă înapoi.)

SCENA A VI-A

Cherubin, Contesa, Suzanne

SUZANNE (intrînd cu o bonetă mare): Pe ce să pună pecetea?

CONTESA: Pe brevetul lui.

SUZANNE: S-au și grăbit să i-l dea?

CONTESA: Asta spuneam și eu. Ce bonetă ai ales?

SUZANNE (așezîndu-se lîngă contesă): Pe cea mai frumoasă dintre toate.

(Cîntă, ținînd cîteva ace în gură:)

Spre mine-ntoarce-te, așa, Frumosul meu Jean de Lyra...

(Cherubin îngenunche, Suzanne îi pune boneta.)

SUZANNE: Vai, doamnă, ce drăguț e!

CONTESA: Așază-i gulerul altfel... mai feminin...

SUZANNE (i-l așază): Așa... Ia te uită la mucosul ăsta, îi stă bine ca fată... Zău că sînt geloasă! (îl ia de bărbie.) Ia te rog, fă bine și nu mai fi așa frumos!

CONTESA: Ștregărițo! Suflecă-i mîneca, să-i putem încheia mai bino manșeta rochiei. (îi suflecă mîneca.) Dar ce și-a legat la braț? O panglică?

SUZANNE: Panglica dumneavoastră! Îmi

pare bine că doamna a văzut-o. I-am spus, de altfel, că am să-l urăsc! Dacă au intra tocmai atunci domnul conte, pînă la urmă tot i-o luam înapoi, că doar aici eu nu-s chiar așa slăbuța.

CONTESA: Panglica e plină de sînge! (Desface panglica.)

CHERUBIN (rușinat): Azi-dimineață mă pregăteam de plecare; în timp ce potriveam calului zăbala, acesta a scuturat din cap, și Mul mi-a zgîriat brațul.

CONTESA: Cine-a pomenit să te legi cu o panglică.

SUZANNE: Și mai ales cu o panglică furată... Ia să vedem ce-ai pățit din pricina frîului, căpăștrului. zăbalei sau cum îi mai zice,. Habar n-am de toate astea. Vai, ce braț alb are! (Compară brațele.) Ca de femeie! Mai alb ca al meu! Ce ziceți, doamnă?

CONTESA (rece): Mai bine du-te și adă puțin plasture din dulapul meu. (Suzanne îi îmbrîncește rîzînd; Cherubin cade, proptindu-se în mîini. Suzanne intră în budoarul contesei.)

SCENA A VII-A

CONTESA (rămîne. cîteva clipe, fără să vorbească, uitîndu-se la panglică. Cherubin o soarbe din ochi): ...Cit privește panglica, domnule, fiindcă e tocmai aceea a cărei culoare îmi place mai mult, află că am fost foarte supărată că n-o mai găseam...

SCENA A VIII- A

Cherubin, în genunchi; Contesa, în fotoliu;
Suzanne

SUZANNE (revenind): Și cu ce îl legăm la loc? (îi dă contesei plasturele și foarfecele.)

contesa: Dacă tot te duci să-i aduci o rochie, ia o panglică de la altă bonetă... (Suzanne iese prin ușa din fund, luînd cu ea tunica pajului.)

SCENA A IX-A

Aceiași, fără Suzanne

CHERUBIN (cu ochii în pămînt): Aceea pe care mi-ați luat-o m-ar fi vindecat într-o clipită.

CONTESA: Prin ce minune? (arătîndu-i plasturele:) Lasă, îți dăm ceva mai bun...

CHERUBIN (șovăitor): Cînd o panglică... a strîns părul... sau a atins pielea unei ființe...

CONTESA (înterupîndu-l): ...străine, lecuiește rănilor? Nu știam că are asemenea însușiri. Ga să mă conving, am să păstrez eu panglica cu care te-ai legat, și la prima zgîrîietură... a cameristelor mele, am să fac încercarea...

CHERUBIN (mișcat): O păstrați, și eu pleci

CONTESA: Nu pentru totdeauna.

CHERUBIN: Sînt atît de nefericit!

CONTESA: Uite cum plînge! Te-a speriat răul de Figaro cu pronosticurile lui.

CHERUBIN (înflăcărat): Ce n-aș da să mă aflu acum în pragul clipei de care pomenea! Fiind

sigur că mor, poate că gura mea ar îndrăzni să...

CONTESA (îi șterge ochii cu o batistă): Taci, taci, copile. Nu-i pic de noimă în tot ce spui. (Bate cineva la ușă. Contesa întreabă, cu voce tare:) Cine bate atît de puternic?

SCENA A X-A

Cherubin, Contesa; Contele, de afara

CONTELE (afară): De ce te-ai încuiat în odaie?

CONTESA (ridicîndu-se, speriată): Soțul meu! Dumnezeule mare! (Către Cherubin, care s-a ridicat și el:) Dumneata fără haină, cu gîtul și brațele goale! Singur cu mine! Bilețelul, gelozia lui!

CONTELE (afară): De ce nu descinzi?

CONTESA: Fiindcă... sînt singură...

CONTELE (afară): Atunci, cu cine vorbești?

CONTESA (căutînd): Cu dumneata...

CHERUBIN (aparte): După cele întîmplare ieri și azi!... E-n stare să mă omoare pe loc! (Fuge spre budoarul contesei, intră și închide ușa după el.)

SCENA A XI-A

CONTESA (rămasă singură, aleargă să-i deschidă contelui): Vai, ce greșeală, ce greșeală!

SCENA A XII-A
Contele, Contesa

CONTELE (cu oarecare asprime): Nu prea obișnuiești să te încui...

CONTESA (fîstîcită): Mă... mă uitam la niște rochii... da, mă uitam la niște, rochii, cu Suzanne, care s-a dus o clipă la ea în odaie.

CONTELE (privind-o atent): Pari schimbată la față „și vocea ți-e schimbată

CONTESA: Nu, ți se pare., ți se pare... crede-mă... Vorbeam de dumneata... Și, cum îți spun, s-a dus...

CONTELE: Vorbeați de mine! iată-mă! M-am întors, fiindcă eram neliniștit. în clipa în care încâlceam! mi s-a înmînat un bilețel, căruia nu-i dau, bineînțeles, nici o crezare, dar care... m-a cam pus pe gînduri...

CONTESA: Nu-nțeleg... Ce bilețel?

CONTELE: Trebuie să-ți mărturisesc, doamnă, că atît dumneata, cît și eu sîntem înconjurați de ființe foarte răuvoitoare. Cineva mă previne că, în cursul zilei, o anumită persoană, pe care o cred plecată, va încerca să-ți vorbească.

CONTESA: Oricine ar fi îndrăznețul, îi va trebui mult curaj ca să pătrund i aici, fiindcă nu am de gînd să ies din odaie toată ziua...

CONTELE: Nici diseară, la nunta Suzannei?

CONTESA: Pentru nimic în lume. Mi-e foarte, foarte rău...

CONTELE: Bine că e doctorul aici. (Pajul răstoarnă un scaun in budoar:) Ce se aude?

CONTESA (speriată): Ce să se audă?

CONTELE: Cineva a răsturnat un scaun,

CONTESA: Eu... n-am auzit nimic...

CONTELE: Se vede că ești foarte preocupată...

CONTESA: Preocupată? De ce?

CONTELE: E cineva în budoar, doamnă!

CONTESA: Cine să fie, domnule?

CONTELE: Răspunde-mi dumneata, că știi mai bine. Eu abia ara sosit.

CONTESA: O fi Suzanne, care trebăluiește.

CONTELE: Parcă spuneai că s-a dus la ea...

CONTESA: La ea... sau acolo, nici nu mai știi...

CONTELE: Dacă e Suzanne, de ce ești atît de tulburată?

CONTESA: Tulburată din cauza cameristei mele?

CONTELE: Nu știu dacă din cauza cameristei, dar ești tulburată.

CONTESA: Adevărul e, domnule, că fata asta te tulbură și te preocupă pe dumneata mai mult decît pe mine.

CONTELE (înfuriat): Mă preocupă atît de mult, doamnă, încît vreau s-o văd chiar acum.

CONTESA: După cîte știu vrei cam des. Însă bănuielele dumitale sînt cu totul și cu totul neîntemeiate...

SCENA A XIII-A

Contele, Contesa; Suzanne intră cu rochii pe braț pe ușa din fund

CONTELE: Atunci, cu atît mai bine, înseamnă că vor pieri fără urmă.(Strigă, privind spre budoar:) Suzanne, îţi poruncesc să ieşi!

CONTESA: E dezbrăcată, domnule... Cum poţi să dai, astfel, buzna peste nişte femei? Tocmai încerca nişte rochii pe care voiam să i le dau ca iar de nuntă, cînd te-a auzit, a fugit.

CONTELE: Dacă nu vrea să iasă, poate, cel puţin, să răspundă. (Se îndreaptă spre uşa budoarului.) Suzanne, eşti, sau nu acolo? (Suzanne, care a intrat prin fund, se ascunde după perdeaua alcovului.)

CONTESA (repede, spre budoar): Suzanne, îţi interzic să răspunzi. (Contelui:) N-am mai pomenit asemenea tiranie...

CONTELE (apropiindu-se de budoar): Bine, dacă nu vrei să răspundă, îmbrăcată sau nu, eu am s-o văd...

CONTESA (tăindu-i calea): Dacă s-ar petrece în altă parte, nu te-aş putea împiedica; aici la mine, însă...

CONTELE: Trebuie să aflu cu orice preţ cine este această misterioasă Suzanne. Să-ţi cer cheia, văd că ar fi zadarnic, dar uşa asta nu e greu de spart. Hei, să vină cineva!

CONTESA: Vrei să se adune oamenii? Vrei să transformi o bănuială într-un scandal public, care ne-ar face de rîs în tot castelul?

CONTELE: Foarte bine, doamnă, ai dreptate, mă descurc si singur. Mă duc să-mi aduc ce-mi trebuie ca să sparg uşa. (Se îndreaptă spre ieşire, apoi se întoarce.) Dar, pentru ca totul să rămînă așa. cum e, fii bună şi vino cu mine, fără

împotrivire și fără gălăgie; manifestările astea îți displac, nu-i așa? Sper că nu-mi vei refuza un lucru atît de simplu...

CONTESA (încurcată): De ce să refuz? Te urmez.

CONTELE: Ah, era să uit ușa ce duce spre odaia cameristelor, trebuie neapărat s-o încui, pentru ca să poți fi pe deplin dezvinovătită...

(Se duce, încuie ușa din fund și scoate cheia.)

CONTESA (aparte): Dumnezeuule, ce cumplită nesocotință!

CONTELE (întorcîndu-se): Acum odaia e încuiată pe toate părțile. Îmi dai voie să-ți ofer brațul? (Vorbînd tare:) Cit despre Suzanne, va trebui să aibă bunăvoința să mă aștepte în budoar, iar la înapoierea mea...

CONTESA: Drept să-ți spun, povestea asta e cea mai urîtă din toate cite... (Contele o lasă să treacă, apoi iese și el și încuie ușa.)

SCENA A XIV-A

Suzanne, Cherubin

SUZANNE (iese de după perdea, aleargă spre budoar și vorbește prin gaura cheii): Deschide, Cherubin! Deschide repede! Eu sînt, Suzanne... Deschide și ieși!

CHERUBIN (iese): Vai, Suzon, ce pacoste pe capul meu!

SUZANNE: Fugii Ce mai stai?

CHERUBIN (speriat): Pe unde?

SUZANNE: Nu știu, dar fugi odata!

CHERUBIN: Nu e nici o ieşire.

SUZANNE După întâmplarea de adineaori te-
ar ucide fără milă, iar noi am fi pierdute. Aleargă,
să-i spui lui Figaro.

CHERUBIN: Fereastra dinspre grădină nu
poate să fie prea înaltă... (Se duce să vadă.)

SUZANNE (însălmîntată): Un etaj întreg...
Nu se poate! Vai, sărmana noastră stăpîna! Şi
căsătoria mea? Doamne-Dumnezeule!

CHERUBIN (se întoarce): Dă spre
bostănărie... o să stric un strat, două, atîta
pagubă...

SUZANNE: (prea să-l oprească): Vrei să-ţi
frîngi gîtul?!

CHERUBIN (cu exaltare): Şi-n flăcări m-aş
arunca, Suzon, decît să i se întîmple vreun rău din
pricina mea. Iar sărutul ăsta o să-mi poarte noroc!
(O sărută, aleargă la fereastră şi sare.)

SCENA A XV-A

SUZANNE (rămasă singură, scoate un strigăt
de spaimă): Ah!... (Cade pe scaun, după o clipă se
duce la fereastră, apoi se întoarce.) A ajuns
departe ştrengarul! E tot atît de sprinten pe cît e
de frumuşel! Dacă nici ăsta n-o avea parte de
femei... Să trec repede în locul lui... (Din pragul
budoarului): Şi acum, domnule conte, poţi să
spargi uşa cit ţi-o plăcea... Afurisit să fie cine suflă
o vorbă... (Intră şi încuie uşa.)

SCENA A XVI-A
Contele, Contesa

CONTELE (intră, ca un clește în nună, pe care-l azvîrle pe fotoliu, apoi aruncă o privire în jur): Va să zică, toate sînt la locul lor. Bine! Doamnă, înainte de a mă apuca să sparg această ușă, gîndește-te la urmări. Te întreb pentru ultima oară: vrei, sau nu, să deschizi?

CONTESA: Vai, domnule, prin ce cumplită neînțelegere ajung doi soți să se înstrăineze astfel unul de altul? Dacă dragostea ar fi pricina mîniei dumitale, as ierta-o, cu toate că-i lipsită de orice temei. Aș uita poate și jignirea ce-mi aduci. Dar cum se poate ca un gentilom să-și iasă în asemenea hal din fire, numai și numai din vanitate?

CONTELE: Dragoste sau vanitate... puțin îmi pasă! Deschide usa! Altfel...

CONTESA (tăindu-i calea): Domnule, te rog, oprește-te! Îți închipui că m-aș putea coborî pînă acolo încît...

CONTELE: Crede ce vrei, doamnă, dar eu trebuie să văd cine e în budoar.

CONTESA (speriații): Bine, o să vezi. Numai, ascultă-mi liniștit.

CONTELE: Va să zică, un e Suzanne?

CONTESA (încărcată): Dar nici cineva... despre care să crezi... de care să te tenii... Puneam la cale o farsă... cu lotul nevinovată... pentru astă-seară... și îți jur...

CONTELE: Ce-mi juri?

CONTESA: Că nu aveam de gînd să te jignim,

nici eu, nici el.

CONTELE (iute): Nici eu, nici el? Deci e un bărbat la mijloc?

CONTESA: Nu un bărbat, un copil.

CONTELE: Cine anume?

CONTESA: Nu-ndrăznesc...

CONTELE: Îl omor!

CONTESA: Sfinte Doamne!

CONTELE: Spune, cine-i?

CONTESA: Finul meu... Cherubin...

CONTELE: Cherubin! Neobrăzatul! Deci bilețelul acela, bănuielile mele erau întemeiate.

CONTESA (împreunăându-și mâinile): Domnule, doar nu-ți închipui...

CONTELE (bătînd din picior, aparte): Unde mă duc, dau de pajul ăsta blestemat! (Tare:) Haide, doamnă, deschide! Acum am înțeles. Dacă n-ar fi fost între voi nimic vinovat, nu erai atît de tulburată azi-dimineață, cînd ți-ai luat rămas bun de la el, și n-ai fi scornit, fățarnic, povestea eu Suzanne, iar el ar fi plecat, cînd i-am poruncit, și nu s-ar fi ascuns.

CONTESA: I-a fost frică să dea ochi cu dumneata.

CONTELE (ieșindu-și din fire și strigînd spre budoar): Ieși de-acolo, nenorocitul!

CONTESA (apucîndu-l cu amîndouă brațele și încercînd să-l îndepărteze de ușă): Domnule, furia du mi laic mă îngrozește. Ce ai de gînd? Fie-ți milă și nu da crezare unor bănuieli nedrepte, și chiar de-ai să-l găsești cu hainele răvășite...

CONTELE: Răvășite!...

CONTESA: Da! Se pregătea să se îmbrace în

femeie, cu o bonetă de-a mea pe cap, în vestă și fără tunică, deschiat, la gît.

CONTELE: De aceea nu voiai să ieși din casă toată ziua... Soție necinstită! Dar fii pe pace, n-o să mai ieși multă vreme. Mai intîi, vreau să mă răfuiesc cu acest nerușinat în așa fel, încît să fiu sigur că nu mai dau de el nicăieri...

CONTESA (aruncîndu-se în genunchi, cu mîinile întinse spre el): Domnule conte, cruță-1! Îi un copil! Nu mi-aș ierta niciodată să știu că eu am fost pricina...

CONTELE: Temerile dumitale îi măresc vinovăția...

CONTESA: Nu e vinovat, săracul, se pregătea să plece... eu am trimis după el...

CONTELE (furios): Ridică-te! Piei din fața mea! Mai îndrăznești să intervii pentru el?

CONTESA: Bine. Mă ridic, te las să treci... îți dau și cheia... Dar, în numele dragostei ce-mi porți...

CONTELE: Dragostei ce-ți port? Prefăcuto!

CONTESA (ridicîndu-se și întinzîndu-i cheia): Făgăduiește-mi că-l vei lăsa să plece, fără să-i faci vreun rău. Pe urmă, dacă nu izbutesc să te conving, n-ai decît să-ți îndrepti mînia asupra mea.

CONTELE (luînd cheia): Nu vreau să mai aud nimic!

CONTESA (se aruncă în fotoliu, cu batista la ochi): Doamne, nu lăsa să-l omoare!

CONTELE (deschide ușa și face un pas înapoi) Suzanne!

SCENA A XVII-A

Contele, Contesa, Suzanne

SUZANNE (iese rîzînd): îl omor! îl omor!
Omoară-l, domnule conte, pe ticălosul de paj!

CONTELE (aparte): Ce învățătură de minte!
(Privind spre contesă, care a rămas încremenită:)

Văd că și dumneata te miri... Poate că nu e
singură... (intră în budoar.)

SCENA A XVIII-A

Contesa, șezînd; Suzanne

SUZANNE: (aleargă la stăpîna ei): Veniți-vă
în fire, doamnă... A sărit pe geam, și dus a fost!

CONTESA: Suzanne, sînt sfîrșită...

SCENA A XIX-A

Contesa, Suzanne, Contele

CONTELE (iese din budoar, cu un aer
încurcai; vorbește după o scurtă tăcere): Nu e
nimeni înăuntru, m-am înșelat... Doamnă... bine te
mai pricepi să joci teatru...

SUZANNE (veselă): Dar eu, domnule conte?
(Contesa, cu batista la gură, tace.)

CONTELE (apropiindu-se): Așadar, doamnă,
glumeai?

CONTESA (revenindu-și): Și de ce nu,
domnule?

CONTELE: Sinistră glumă! Si ce rost a avut?

CONTESA: Nebunia dumitale nu merită nici o îngăduință.

CONTELE: Numești nebunie ceea ce ține de onoare?

CONTESA (căpătînd tot mai multă siguranță în glas): Mi-am legat oare viața de dumneata pentru a fi veșnic pradă părăsirii și geloziei, pe care numai dumneata cutezi să le îmbini astfel?

CONTELE: Vai, doamnă, nu mă cruți de lor.

SUZANNE: Doamna trebuia să vă fi lăsat să chemați oamenii.

CONTELE: Ai dreptate, sînt vinovat. Iartă-mă! Mi-e atît de rușine...

SUZANNE: Recunoașteți, domnule conte, că odată și-odată trebuia s-o pățiți...

CONTELE: Dar de ce, răutăcioase, nu ieșeai cînd te strigam?

SUZANNE: Mă îmbrăcam si eu... ce vreți, atîtea ace!... Și, apoi, mi-am închipuit că dacă doamna nu-mi dă voie să răspund, știe ea ce face.

CONTELE: Decît să-i tot dai zor cu ce-am greșit, mai bine m-ai ajuta s-o împac.

CONTESA: Nu, domnule, o jignire ca asta nu se iartă. Mă voi retrage la Mînăstirea Ursulinelor. Văd că a sosit într-adevăr clipa să plec.

CONTELE: Și nu ți-ar părea rău?

SUZANNE: Eu, una, sînt sigură că clipa aceea ar fi începutul unor zile pline de lacrimi.

CONTESA: Chiar de-ar fi așa, Suzon! Mai bine să-mi pară rău, decît să mă umilesc iertîndu-1. Prea m-a jignit.

CONTELE: Rosine!

CONTESA: Nu mai sînt Rosine după care ai

alergat atîta! Acum sint sărmana contesă Alniaviva, o biată femeie părăsită, pe care n-o mai iubești.

SUZANNE: Doamnă!

CONTELE: Fie-ți milă!

CONTESA: Dumitale ți-a fost de mine?

CONTELE: Biletul acela e pricina.. M-a scos din minți!

CONTESA: N-aș fi îngăduit să-l scrie, dacă...

CONTELE: Știai, așadar?...

CONTESA: Zăpăcitul de Figaro...

CONTELE: E și ol amestecat?

CONTESA: El i l-a dat lui Bazile.

CONTELE: Care mi-a spus că-l are de la un țaran. Bine, lăutar viclean, om cu două fețe, dacă-i așa, tu ai să plătești oalele sparte.

CONTESA: Dumneata ceri iertare, dar pe alții nu vrei să-i ierți... așa slute ți toți... Dacă aș consimți vreodată să-ți uit purtarea, ținînd seama că ai fost indus în eroare de acel bilețel, n-aș face-o decît cu condiția ca amnistia să fie generală.

CONTELE: Primesc cu dragă inimă, dacă pot să-mi răscumpăr în acest chip o greșeală atît de umilitoare.

CONTESA: Umilitoare pentru amîndoi.

CONTELE: Ce n-aș da să fi fost numai pentru mine... Dar tot mai stau și mă întreb, cum pot femeile să-și schimbe atît de repede și de bine înfățișarea și glasul după împrejurări... Erai roșie, plînsă, cu privirea rătăcită... zău dacă nu se vede și acum...

CONTESA (încercînd să zîmbească): Eram roșie fiindcă mi-era ciudă de bănuielile dumitale.

Dar există oare bărbați destul de subtili ca să deosebească revolta unei inimi cinstite, iavinovați la pe nedrept, de tulburarea pricinuită de o acuzație meritată?

CONTELE (zîmbind): Și ce era cu pajul acela, cu haine răvășite, aproape dezbrăcat, de care vorbeai?

CONTESA (arătînd-o pe Suzanne): Îl ai în fața dumitale. Nu-ți pare bine că ai găsit-o pe ea? Am impresia că nu-ți displace s-o întîlnești...

CONTELE (rîde tare, ca să-și ascundă stînjeneala): Dar rugămințile, lacrimile acelea prefăcute...

CONTESA: Mă faci și pe mine să rîd și zău că n-am nici o poftă.

CONTELE: Si noi, care ne credem atotștiutori în politică! Adevărul e că nu sîntem decît niște copii. Nu pe mine, pe dumneata, doamnă, ar trebui să te trimită regele ambasador la Londra. Cu cîtă migală trebuie să-și fi însușit femeile arta de a se preface, ca să ajungă la asemenea desăvîrșire...

CONTESA: Voi sînteți cei care ne siliți!

SUZANNE: Credeți-ne pe cuvînt și o să vedeți că sîntem oameni de onoare.

CONTESA: Să ne înțelegem. domnule conte: recunosc că am mers, poate, prea departe, dar îngăduința mea într-o împrejurare atît de gravă merită cel puțin una egală din partea dumitale.

CONTELE: Bine, dar spune-mi încă o dată că mă ierți.

CONTESA: Am spus eu asta, Suzon?

SUZANNE: Nu cred să fi auzit, doamnă!

CONTELE: Atunci, spune-o acum.

CONTESA: Meriți oare?

CONTELE: Da, prin căința mea.

SUZANNE: Să bănuieți că se ascunde un străin în odaia doamnei!...

CONTELE: Lasă! Vezi doar cât de crunt m-a pedepsit...

SUZANNE: Să nu o credeți, când vă spunea că este camerista!

CONTELE: Rosine, nu fi neîndurătoare!

CONTESA: Vai, Suzon, ce slabă sînt! Și ce pildă rea îți dau. (îi întinde contelui mîna.) Cine o să mai ia în serios supărarea femeilor?!

SUZANNE: Ce vreți, doamnă, cu ei nu poți s-o scoți altfel la capăt. (Contele sărută pățimaș mîna soției sale.)

SCENA A XX-A

Suzanne, Figaro, Contele, Contesa.

FIGARO (sosind în fugă): Am auzit că doamna nu se simte bine. Am venit într-un suflet. Slavă Domnului, văd că n-a fost nimic.

CONTELE (rece): Ești tare grijuliu.

FIGARO: E de datoria mea. Domnule conte, supușii dumneavoastră, flăcăi și fete, așteaptă jos, cu viori și cimpoaie, ea să ne însoțească, în clipa în care îmi veți îngădui să-mi duc logodnica...

CONTELE: Și cine o să vegheze asupra contesei?

FIGARO: Să vegheze? Doar nu-i bolnavă...

CONTELE: Nu, dar cum rămîne cu persoana

plecată, care urmează să se strecoare aici?

FIGARO: Ce persoană plecată?

CONTELE: Acea din bilețelul pe care i l-ai dat lui Bazile...

FIGARO: Cine v-a spus asta?

CONTELE: Chiar dacă nu mi-ar fi spus-o nimeni, pungășiile, mutra ta vinovată mi-ar dovedi că minți.

FIGARO: Dacă-i așa, nu eu, mutra mea minte...

SUZANNE: Dragă Figaro, lasă-te păgubaș, nu-ți mai irosi vorbele de pomană, știe tot.

FIGARO: Ce știe? Vorbiți cu mine de parcă aș fi Bazile.

SUZANNE: I-am spus domnului conte că tu i-ai trimis biletul acela, ca să-l faci să creadă că Cherubin se află ascuns în budoarul doamnei, unde mă încuiasem eu.

CONTELE: Mai ai ceva de zis?

CONTESA: Nu mai avem ce tăinui, Figaro, gluma s-a sfârșit.

FIGARO (căutînd să ghicească): Gluma... s-a sfârșit?

CONTELE: Închipuie-ți că s-a sfârșit! Ce părere ai?

FIGARO: Că ar fi timpul să pot spune același lucru și despre însurătoarea mea. Dacă ați binevoi să porunciți...

CONTELE: Recunoști deci povestea cu bilețelul?

FIGARO: Dacă doamna vrea, dacă vrea Suzanne și dacă vreți și dumneavoastră... trebuie să vreau și eu; dar în locul dumneavoastră,

domnule conte, zău că n-aș crede nici un cuvîntel di n tot ce vi se spune.

CONTELE: De dimineață pînă seara mă minți de la obraz! Asta mă scoate din sărite.

CONTESA (rîzînd): Bietul băiat! Atunci, de ce ții să spună adevărul tocmai acum?

FIGARO (către Suzanne, încet): L-am prevenit că-l pîndește o primejdie, e tot ce poate face un om cîstit.

CONTELE (încet): Pe paj l-ai văzul?

FIGARO (idem): Era cam ciufulit.

SUZANNE: Sărăcuțul!

CONTESA: Domnule conte, copiii aceștia mor de nerăbdare să se căsătorească, ceea ce e foarte firesc... Hai să începem serbarea!

CONTELE (aparte): Și Marcelline nu-i nicăieri... (Tare:) Mai întîi, însă... trebuie să mă îmbrac...

CONTESA: Lasă, doar sîntem între noi... Nici eu nu m-am gătit.

SCENA A XXI-A

Figaro, Suzanne, Contesa, Contele și Antonio

ANTONIO (afumat, cu un ghiveci micșunele rupte în brațe): Domnule conte, domnule conte...

CONTELE: Ce-i, Antonio?

ANTONIO: De ce nu porunciți odată să se pună zăbrele la ferestrele dinspre grădinar io? Se aruncă pe-acolo fel de fel de lucruri... Adineaori a fost aruncat chiar și un om.

CONTELE: Un om aruncat pe fereastră?

ANTONIO: Priviți și dumneavoastră în ce hal sînt micșunelele mele...

SUZANNE (încet, către Figaro): Atenție, Figaro, atenție!

FIGARO: Lăsați, domnule conte, de dimineată tot trage la măsea...

ANTONIO: Te înșeli... e o rămășiță de ieri. Așa e cînd vorbești în... inconștientă de cauză!

CONTELE (cu înfrigurare): Dar omul, omul acela unde e?

ANTONIO: Unde e?

CONTELE: Da, unde e?

ANTONIO: Asta mă întreb și eu. Trebuie negreșit să-l găsesc. Doar sînt grădinarii! dumneavoastră. Nimeni altcineva nu vede de grădină... Și omul ăsta care a căzut... nu știu dacă mă-nțelegeți, dar... îmi vestejește reputația...

SUZANNE (încet, către Figaro): Schimbă vorba!

FIGARO: Cînd ai să te lași odată de băut?

ANTONIO: Dacă n-aș bea, as turba.

CONTELE: Dar nici așa, în neștire!

ANTONIO: Să bei fără să-ți fie sete, să faci dragoste oricînd, iată, doamnă, ce ne deosebește pe noi oamenii de celelalte dobitoace.

CONTELE (pierzîndu-și răbdarea): Răspunde odată - că, de nu, te dau afară!

ANTONIO: N-aveți decît, tot nu plec!

CONTELE: Ce-ai spus?

ANTONIO (ciocănindu-și fruntea, cu degetul): Dacă dumneavoastră nu aveți aici destul ca să țineți un servitor bun, eu nu sint atît de prost ca să dau afară un stăpîn bun.

CONTELE (îl zgâlțîie mînios): Zici că a fost aruncat un om pe fereastră?

ANTONIO: Da, excelentă, chiar adineaori. A avea o haină albă și alerga, al naibii, de-i sfîrîiau călcîiele.

CONTELE (nerăbdător): Și tu ce-ai făcut?

ANTONIO: Am vrut să mă țin după el, dar m-am izbit de gard și m-am lovit atît de tare, încît mi-a văzut degetul stele verzi. (își arată mîna.)

CONTELE: Dar dacă ți l-aș arăta, l-ai recunoaște pe omul acela?

ANTONIO: Mai încape vorbă! Numai că pentru asta ar fi trebuit să-l fi văzut la față...

SUZANNE (încet, lui Figaro): Nu l-a văzut.

FIGARO: Ce atîta gălăgie, pentru un ghiveci de flori? Ce te tot bocești cu micșunelele tale? Nu mai cercetați, domnule conte, eu am sărit.

CONTELE: Cum așa?

ANTONIO: Fa uitate la el, mă bocesc! Ei, da' știi c-ai mai crescut de-atunci?... Parcă erai mai mic și mai jigărit...

FIGARO: Bineînțeles... cînd sari te faci ghem...

ANTONIO: Tare îmi vine să cred că era mai curînd mucosul acela de paj...

CONTELE: Adică Cherubin?

FIGARO: Mai știi, s-o fi înapoiat înadins cu cal cu tot de la porțile Sevillei. antonio: Nu, cu nu spun asta. De ce să spun că l-am văzut sărind cu calul, dacă nu l-am văzut. contele: Cîta răbdare!

FIGARO: Eram în odaia cameristelor, îmbrăcat numai cu vesta mea cea albă: e atît de cald! O așteptam pe Suzanne, cînd deodată am

auzit vocea excelenței-voastre și tot tărăboiul care a urmat... În clipa aceea, nu știu nici eu de ce, mi s-a făcut frică. Nu de alta, dar mă gîndeam la bilețel... Trebuie să mărturisesc că am făcut prostia să sar în straturi, fără să stau mult pe gînduri. Ba mi-am și scrintit piciorul drept. (își freacă piciorul.)

ANTONIO: Păi, dacă tu ai fost acela, să-ți dau hîrtiuța care ți-a căzut din buzunar, cînd te-ai bușit de pămînt.

CONTELE (se repede și-i ia biletul): Dă-o înapoi...

(Desface hîrtia și o împăturește la loc.)

FIGARO (aparte): Am sfeclit-o!

CONTELE (către Figaro): Presupun ca teama nu te-a făcut să uiți nici cum a ajuns în buzunarul tău, nici ce scrie în ea...

FIGARO (încurcat, se scotocește prin buzunare și scoate fel de fel de hîrtiuțe): Bineînțeles... bine-înțeles.. Dar am atîtea prin buzunare, încît... aici nu știu ce să zic... (Se uită la una dintre hîrtii.) Asta ce-o fi? A, o scrisoare, pe patru pagini, de la Marcelline, halal scrisoare... N-o fi cumva jalba sărmanului braconier din pușcărie?... Nu, iat-o! Sau poate inventarul mobilelor din castel... îl aveam parcă în celălalt buzunar...

(Contele desface iar hîrtia.)

CONTESA (încet, Suzannei): Doamne, Suzon. e brevetul de ofițer.

SUZANNE (încet, către Figaro): Ne-am ars, e brevetul.

CONTELE (împăturind hîrtia): Ei, rege al

șiretlicurilor, tot nu ghicești?

antonio (apropiindu-se de Figaro): Domnul conte te întreabă dacă nu ghicești...

FIGARO (îl îmbrânțește): Fugi de-aici, urâciosule, că îmi muți nasul din loc.

CONTELE: Nu-ți amintești chiar de loc cam ce-ar putea să fie?

FIGARO: Ah, ba da! Povero! Te pomenești că e brevetul pe care mi l-a încredințat amărîtul acela de băiat și pe care am uitat să i-l înapoiez... Vai, vai! Zăpăcitul de mine! Ce-o să se facă acum fără brevet? Trebuie să alerg îndată să i-l...

CONTELE: Pentru ce ți l-a dat?

FIGARO (încurcat): Spunea că trebuie să i se mai adauge ceva...

CONTELE (cercetează hîrtia): Văd că nu lipsește nimic.

CONTESA (încet, Suzannei): Pecetea.

SUZANNE (încet, lui Figaro): Lipsește pecetea.

CONTELE (lui Figaro): Nu răspunzi?

FIGARO: Păi... ceva tot îi lipsește. Zicea că așa-i obiceiul...

CONTELE: Obiceiul, obiceiul, care obicei?

FIGARO: Să se pună o pecete: blazonul dumneavoastră. Dar poate ca pentru atît a lucru, nu face să...

CONTELE (desface hîrtia, apoi o mototolește plin de necaz): Va să zică, tot n-am aflat nimic! (Aparte:) Figaro ăsta e capul răutăților. Trebuie să mă răzbun... (înciudat, dă să iasă.)

FIGARO (reținîndu-l): Plecați, și n-ați hotărît nimic cu însurătoarea mea..

SCENA A XXII-A

Bazile, Bartholo, Man Mine, Figaro, Contele, Grippe-Soleil, Contesa, Suzanne, Antonio, valeți ai Contelui și vasali

MARCELLINE(contelui): Nu, domnule conte, nu hotărâți nimic. Înainte de a-i împlini rugămintea, trebuie să-mi faceți mie dreptate. Are unele obligații față de mine.

CONTELE (tipărit): Mi-a sosit răzbunarea.

FIGARO: Obligații? Ce fel? Vorbește lămurit.

MARCELLINE: Las', că te lămuresc eu, secătură!

(Contesa se așază într-un fotoliu, Suzanne în spatele ei.)

CONTELE: Despre ce e vorba, Marcelline?

MARCELLINE: Despre o făgăduială de luare în căsătorie.

FIGARO: Ba de o chitanță pentru o sumă de bani împrumutată. Asta e tot.

MARCELLINE (contelui): Cu condiția să fiu luată în căsătorie în caz de neplată. Domnule conte, sînteți un mare senior și primul judecător al regiunii.

BAZILE (arătînd spre Marcelline): În acest caz, înăltimea-voastră să-mi îngăduie să dovedesc și eu drepturile pe care le am asupra Marcellinei...

CONTELE (aparte): Poftim, iar se amestecă pehlivanul, banditul ăsta, care umblă cu bilețele!

FIGARO: Alt nebun, bun de legat.

CONTELE (furios, către Bazile): Drepturile

dumitale! Care drepturi? Și cum de îndrăznești să mai vorbești înaintea mea, cap sec?

ANTONIO (bătînd din palme): Așa-l cheamă! Bine i-a mai zis-o!

CONTELE: Marcelline, nu hotărîm nimic pînă la cercetarea drepturilor tale, ceea ce se va face în văzul și auzul tuturor, în sala cea mare de audiențe. Preacinstite Bazile, om devotat și de încredere, pleacă de îndată la oraș și adu și pe ceilalți slujitori ai Justiției.

BAZILE: Ca să-i fac ei pe plac?

CONTELE: Să mi-l aduci și pe țăranul care ți-a dat biletul.

BAZILE: Ca și cum l-aș cunoaște...

CONTELE: Vorbești cam mult.

BAZILE: Nu m-am tocmit la castel ca să fac pe curierul.

CONTELE: Ce-ai spus?

BAZILE: Sînt mare maestru la orga satului, o învăț pe doamna clavecinul, pe paj mandolina, pe cameriste le învăț să cînte, iar principala mea sarcină este să distrez suita dumneavoastră, cîntînd din gitară de cîte ori îmi porunciți.

GRIPPE-SOLEIL (face un pas înainte): M-aș duce eu, domnule conte, dacă-mi dați voie.

CONTELE: Cum te cheamă și care ți-e meseria?

GRIPPE-SOLEIL: Sînt Grippe-Soleil, slăvite boier, păzitorul de capre. Am fost chemat pentru focul de artificii, că azi avem serbare. Știu și eu unde se găsește blestemata de prăvălia unde se ții judecățile.

CONTELE: Bine, băiete, rîvna ta îmi place,

du-te! Iar tu (se întoarce către Bazile) îl vei însoți pe dumnealui, cîntînd din ghitară, ca să nu se plictisească pe drum. Face parte din, suita mea.

GRIPPE-SOLEIL (bucuros): Cum? Fac și eu parte din...

SUZANNE (li (ace semn să se liniștească, arătînd spre contesă).

BAZILE (mirat): Să-l însoțesc eu pe Grippe-Soleil? Să-i cînt eu lui?

CONTELE: Asta ți-e slujba. Faci cum ți-am poruncit, sau te dau afară. (Contele iese.)

SCENA A XXIII A

Aceiași, afară de Conte

BAZILE (aparte): La urina urmei, de ce să mă bag în picioarele taurilor, eu, care nu sînt decît...

FIGARO (aparte): Un bou.

BAZILE (aparte): în loc să ajut la căsătoria lor, mai bine mă duc s-o asigur pe-a mea cu Marcelline. (Lui Figaro:) Ascultă ce-ți spun! Nu hotărî nimic pînă la întoarcerea mea... (Se duce și ia ghitara de pe fotoliul din fund.)

FIGARO (îl urmează): Nu hotărăsc, fii pe pace! Chiar de-ar fi să nu te mai întorci niciodată.

Dar vād că nu prea ai chef de cîntat. Vrei să încep eu? Hai, fiți veseli, ascultați tonul: La, mi, la... Pentru logodnica mea! (Merge de-a-nvăratelea, dansînd și cîntînd, acompaniat de Bazile și cu toată lumea. Cîntec spaniol.)

Aș da orișice avere,

Aș da tot ce mi s-ar cere,

Pentru draga mea Suzon,
Zon, zon, zon,
Zon, zon, zon,
Zon, zon, zon.
Zon.
Are farmec, gingășie;
Are tot ce-mi place mie,
Drăgălașa mea Suzon,
Zon, zon, zon,
Zon, zon, zon,
Zon, zon, zon...
(Cîntecul se pierde.)

SCENA A XXIV-A

CONTESA (in fotoliu): Ai văzut, Suzanne, ce-am pățit din cauza zăpăcitului tău de Figaro, cu bilețelul lui?

SUZANNE: Vai, doamnă, știți cum erați cînd am ieșit din budoar? Ca varul! Dar v-ați venit repede în fire. Apoi ați început să vă roșiți și v-ați făcut roșie-roșie...

CONTESA: Prin armare, a sărit pe fereastră?

SUZANNE: Firi si șovăie o clipă, drăguțul de el...Ușor... ea o albină.

CONTESA: Și blestematul ăsta de grădinar! Eram atît de tulburată, că nu mai puteam să-mi adun gîndurile.

SUZANNE: Cum, doamnă, dimpotrivă, abia atunci am înțeles cit de mult deprinderea cu lumea bună le învață pe cucoane să mintă, fără să se vadă.

CONTESA: Oare ne-o fi crezut contele? Și dacă dă de Cherubin?

SUZANNE: îi spun eu lui Figaro să aibă grijă să-l ascundă cât mai bine.

CONTESA: Nu, nu, trebuie să plece. După toate câte s-au întâmplat, îți dai și tu seama că nu mai am curajul să-l trimit în grădină în locul tău.

SUZANNE: în orice caz, eu, una, nu mă duc... Și parcă văd că nunta mea cade iarăși baltă!

CONTESA (se ridică): Ia stai! Dacă în locul tău sau al altcuiva m-aș duce eu?

SUZANNE: Dumneavoastră, doamnă?

CONTESA: Atunci nimeni n-ar mai fi în primejdie... iar contele n-ar mai putea nega. L-aș pedepsi pentru gelozia lui și i-aș dovedi necredința... Ce prilej... Fie ce-o fi! Soarta, care m-a ajutat o dată, mă îndeamnă să încerc și a doua oară.

Du-te imediat și spune-i contelui că te vei duce în grădină. Dar nu cumva să afle cineva.

SUZANNE: Nici Figaro?

CONTESA: Nu, nu, fiindcă o să vrea și el să se amestece... Adu-mi, te rog, masca de catifea și bastonul. Ma duc să chibzuiesc pe terasă. (Suzanne intră în budoarul contesei.)

SCENA A XXV-A

CONTESA (singură): Nu-i lipsit de îndrăzneală planul meu. (Se întoarce.) A, panglica, panglica mea frumoasă, era să te uit. (O ia de pe fotoliu și o strânge.) Nu mă despart de tine. îmi vei

aminti clipa în care acel sărman copil... Vai, domnule conte, ce-ai făcut? Dar eu, eu ce fac în clipa asta?

SCENA A XXVI-A
Suzanne, Contesa

(Contesa, ascunde panglica ții sin.)

SUZANNE: V-am adus bastonul și masca.

CONTESA: Nu uita, nici o vorbă lui Figaro.

SUZANNE (bucuroasă): Doamnă, planul dumneavoastră e minunat! M-am gândit bine, le îmbină, le potrivește și le mulțumește pe toate. De-acum, orice s-ar întâmpla, măritișul meu e sigur. (Ia mina contesei și o sărută, apoi ies amîndouă.)

(În timpul pauzei, valeții pregătesc sala de audiențe. Ei aduc două bănci cu spătar înalt, pentru avocați, pe care le pun de o parte și de alta a scenei, astfel ca trecerea prin spate să fie liberă. În fund așază o estradă cu două trepte și cu jilțul contelui deasupra. Maso, și scaunul grefierului sînt așezate într-o parte, mai în fața scenei, iar scaunele pentru Brid'Oison și ceilalți judecători, de ambele părți ale estradei contelui.)

ACTUL AL III- LEA

Scena reprezintă o sală a castelului, numită sala tronului, și servind ca sală de audiență, într-o

parte a scenei se vede un baldachin boltit, și, dedesubt, portretul regelui.

SCENA I

Contele; Pedrille, în tunică și cizme, ținând în mână un pachet sigilat

CONTELE: Ai înțeles?

PEDRILLE: Da, excelență. (Iese.)

SCENA A II-A

CONTELE (singur, strigă): Pedrille!

SCENA A III-A

PEDRILLE (se înapoiază): Porunciți, excelență!

CONTELE: Nu te-a văzut nimeni?

PEDRILLE: Nici țipenie.

CONTELE: Ia calul meu arab...

PEDRILLE: E la poarta grădinii, gata înșeuat.

CONTELE: Dă o fugă pînă la Sevilla...

PEDRILLE: Nu-s decît trei leghe... floare la ureche.

CONTELE: îndată ce-ai ajuns, află clacă pajul e acolo.

PEDRILLE: La han?

CONTELE: Da, și mai ales de cînd stă acolo.

PEDRILLE: Am înțeles. (Dă să iasă.)

CONTELE: Pedrille!

PEDRILLE: Da, excelență!

CONTELE: îi înmînezi brevetul și te întorci ca vîntul.

PEDRILLE: Și dacă nu-l găsesc?

CONTELE: Vii și mai iute, să-mi dai de știre. Acum pleacă.

SCENA A IV-A

CONTELE (singur, umblă de colo-colo, dus pe ghidări): Mare prostie am făcut, să-l îndepărtez pe Bazile tocmai acum. Mînia mai rău strică.

Biletul pe care mi l-a dat și care mă prevenise de o aventură a contesei... camerista încuiată în odaie; stăpîna ei cuprinsă de o spaimă prefăcută sau adevărată; un bărbat care sare pe fereastră, și altul care mărturisește sau pretinde că el a fost acela... Nu-nțeleg, și pace, e ceva necurat la mijloc. Supușii mei n-au decît să-și facă mendrele, pentru cei de teapa lor nu are importanță. Dar contesa!... Dacă vreun neobrăzat ar îndrăzni... și mie pe unde îmi umblau gîndurile?... Așa e cînd ți se aprind călcâiele: mintea, fie ea cit de așezată, ți-o ia razna, ca în vis. În timpul acesta, doamna chicotește pe înfundate și abia își ascunde veselia... Dumneaei petrece de nu mai poate, iar onoarea mea... naiba știe ce-i cu ea. De cealaltă parte stau tot atît de prost. Drăcoaică de Suzanne e în stare să mă fi dat de gol... Ei ce-i pasă? Dar nu înțeleg de ce mă mai gîndesc la ea... De douăzeci de ori am vrut să mă las păgubaș... Tare mai sînt

nehotărât... Dacă aş putea s-o am uşor, aş dori-o de o mie de ori mai puţin. Ei, da' Figaro ăsta se cam lasă aşteptat!... Trebuie să încerc să-l trag de limbă. (Figaro intră prin fund şi se opreşte.) ... şi din cele ce-o să-mi spună, să caut, pe departe, să-mi dau seama dacă ştie sau nu că-mi place Suzanne...

SUR.NA A V-A
Contele, Figaro

FIGARO (aparte): Care va să zică, asta e!

CONTELE: Dacă ştie ceva de la ea.

FIGARO: Mi-am închipuit eu,

CONTELE: ...îl însor cu bătrîna...

FIGARO (aparte): Cu băbătia lui Bazile!

CONTELE:...pe urmă îi vin eu de hac şi celei tinere...

FIGARO (aparte): Cu alte cuvinte, nevesti-mi!

CONTELE (se întoarce): A, aici erai. Ce vrei?

FIGARO (se apropie): Sînt la ordinele dumneavoastră;

CONTELE: Parca spuneai ceva?

FIGARO: Nu spuneam nimic.

CONTELE: Spuneai „eu alte cuvinte, nevesti-mi”...

FIGARO: Era... sfîrşitul unui răspuns pe care îl dădeam cuiva: „adresaţi-vă cu alte cuvinte nevesti-mi”.

CONTELE (plimbîndu-se, aparte): Nevasta lui...

(Tare:) Aş vrea să ştiu de ce întîrzii atîta cînd

trimit să te cheme...

FIGARO (prefăcându-se că își netezește hainele): Mă murdărisem căzînd fie straturile acelea și m-am dus să mă schimb.

CONTELE: Și ți-a trebuit un ceas?

FIGARO: Șaizeci de minute.

CONTELE: Aici, servitorilor le trebuie mai mult timp să se îmbrace decît stăpînilor.

FIGARO: Fiindcă n-au valeți să-i ajute!

CONTELE: Nu prea am înțeles ce te-a făcut adineaori să-ți primejduiești viața sărind așa, fără rost...

FIGARO: Să-mi primejduiesc viața? Doar n-am sărit într-o prăpăstie...

CONTELE: Încerci să mă duci făcînd pe prostul, valet fățarnic! Ai înțeles foarte bine că nu primejdia, ci motivul mă interesează.

FIGARO: În urma celui denunț fals, ați dat buzna, Înfuriat, sfărîmînd totul, ca torentul din Sierra Morena. Voiați cu orice preț să găsiți un bărbat, trebuia să-l găsiți! Erați gata să spargeți ușile, să doborîți orice v-ar fi stat în cale. Și eu, care mă aflam acolo, din întîmplare... m-am gîndit: cine știe dacă mîniat cum e, n-o să...

CONTELE (întrerupîndu-l): Puteai să fugi pe ușă.

FIGARO: Și dacă ne întîlneam pe sală nas în nas?

CONTELE (pufnind): Nas în nas! (Aparte:) Dacă nu mă stăpînesc, nu scot nimic de la el.

FIGARO (aparte): Acu e-acu! Figaro, ține-te bine!

CONTELE (stăpînindu-se): Să lăsăm asta.

Pentru altceva te-am chemat. Mă gîndisem... da, intenționam să te iau cu mine la Londra, în calitate de curier... dar, în cele din urmă...

FIGARO: Domnul conte s-a rîzgîndit.

CONTELE: În tocmai. În primul rînd, nu știi englezește.

FIGARO: Știu să spun God'dam.

CONTELE: Nu-nțeleg...

FIGARO: Spuneam că știu să spun God'dam...

CONTELE: Ei, și?

FIGARO: E o limbă frumoasă engleza asta. Cu puține cuvinte ajungi departe. În Anglia, dacă știi God'dam, nici nu-ți mai trebuie altceva. Ți s-a făcut, de pildă, poftă de-o găină grasă? Intri într-un birt și faci chelnerului doar atît (se face că învîrte o frigare): God'dam! și-ți aduce un picior de vacă sărat, fără pîine – strașnic! Vrei să bei un pahar de Bourgogne sau vreun vinișor mai dulce, faci așa (se face că desfundă o sticlă): God'dam! și-ți aduce o cogeamite halbă de cositor plină eu bere și cu un guler atîtica! Hm, ce plăcere! Întîlnești pe stradă una dintre acele ființe drăgălașe care merg cu pași mărunți, cu ochii plecați, cu coatele îndărăt, legănînd din șolduri? Duci ștrengărește degetele la buze. Ah! God'dam, ce pereche de palme birjărești îți mai trage!... Probă că a înțeles. E drept că englezii cînd vorbesc mai adaugă pe ici, pe colo și alte cuvinte. Dar te convingi repede că God'dam este baza limbii lor. Iar dacă domnul conte nu are alte motive să mă lase în Spania...

CONTELE (aparte): Vrea să plece la Londra, deci mi i-a spus nimic.

FIGARO (idem): Crede că nu știu nimic. Ia să-l fac puțin să se perpelească,

CONTELE: Ce-o fi îndemnat-o pe contesă să-mi joace renghiuul ăsta?

FIGARO: Domnul conte o fi știind mai bine decît mine.

CONTELE: Caut întotdeauna să-i fac toate voile și o copleșesc cu daruri.

FIGARO: Asta așa e. Dar nu-i sînteți credincios. Poți fi oare recunoscător celui care îți dă din belșug ce n-ai nevoie, lipsindu-te în schimb de ceea ce ți-e strict necesar?

CONTELE: Altădată îmi spuneai absolut totul.

FIGARO: Iar acum nu vă ascund nimic.

CONTELE: Cît ți-a dat contesa pentru această frumoasă complicitate?

FIGARO: Dumneavoastră cit mi-ați dat ca s-o smulg din ghearele doctorului Bartholo? Zău, domnule conte, nu umiliți pe cel ce vă servește cu credință, căci s-ar putea s-ajungă slugă rea.

CONTELE: De ce e întotdeauna ceva necurat în tot ce faci?

FIGARO: Cînd cauți cuiva nod în papură, sfîrșești prin a-i găsi o vină...

CONTELE: Ai o faimă atît de rea!

FIGARO: Și dacă-s mai bun decît ea? Există oare mulți seniori care să poată spune la fel?

CONTELE: De sute de ori te-am văzut, mergînd pe calea norocului, dar niciodată n-ai mers drept..

FIGARO: Era îmbulzeală. Ce vreți? Fiecare aleargă, se grăbește, împinge, se înghesuia, îmbrîncește, răstoarnă... Răzbește cine poate!

(Ceilalți sînt striviți... în ceea ce mă privește, m-am lăsat păgubaș.

CONTELE: Ai renunțat la noroc? (Aparte:) Ia te uită!

FIGARO (aparte): E rîndul meu acum. (Tare:) Excelența-voastră m-a însărcinat cu administrația castelului. Sînt foarte mulțumit de slujba asta. E drept că n-o să am cîntărea de a fi purtătorul unor răvașe însemnate, dar în schimb voi fi fericit, cu soția mea, aici în fundul Andaluziei.

CONTELE: Ce le-ar împiedica s-o iei cu tine la Londra?

FIGARO: Dacă as lua-o, ar trebui să mă despart de ea atît de des, încît după puțină vreme m-aș sătura de însurătoare pînă peste cap.

CONTELE: Cu puțină stăruință și minte ai putea ajunge curînd funcționar.

FIGARO: Minte ca să avansez? Domnul conte rida de mine... Fii mediocru, strecoară-te... și vei ajunge departe.

CONTELE: Nu ți-ar rămîne decît să înveți cu mine puțină politică.

FIGARO: O cunosc.

CONTELE: La fel de bine ca engleza?

FIGARO: Mult mai bine. Deși cu-așa ceva n-are de ce să se laude omul. Căci să te prefaci că n-ai habar de ceea ce știi, și că știi ceea ce habar nu ai: că pricepi ceea ce nu înțelegi, și că nu înțelegi ceea ce cunoști foarte bine; și mai ales că poți dincolo de puterile talc; să ascunzi în mare taină ceea ce de multe ori nici nu există; să te încui... ca să ascuți pene de scris și să pari plin de înțelepciune, cînd nu ești decît gol și găunos: să

joci mai mult sau mai puțin bine un anumit rol: să trimiți spioni și să plătești trădători; să dezlipești peceti, să deschizi scrisori străine și să încerci să înnobilezi sărăcia mijloacelor prin importanța țelului – să mă ia dracii, dacă nu-i asta toată politica.

CONTELE: Asta-i, după mine. sforărie...

FIGARO: Politică, sforărie, lot un drac. Și cum le socotesc pe amîndouă surori gemene, le las în seama altuia. Vorba cîntecului: „Mai drag îmi e cu draga mea”...

CONTELE (aparte): Vrea să rămînă înseamnă că Suzanne i-a spus.

FIGARO (aparte): Îl învăț eu minte, am să-i plătesc cu vîrf și îndesat.

CONTELE: Prin urmare, crezi că ai să câștigi procesul tău cu Marcelline?

FIGARO: M-ați putea oare condamna pentru faptul că refuz o fată bătrînă, cînd excelența-voastră își îngăduie să ni le ia pe toate cele tinere?

CONTELE (batjocoritor): La tribunal, magistratul uită de sine și nu are în fața ochilor decît legea.

FIGARO: Îngăduitoare pentru cei mari, aspră cu cei mici.

CONTELE: Să nu crezi că glumesc!

FIGARO: Om trăi și-om vedea...”Tempo e galant’ uomo”, cum zice italianul; timpul spune întotdeauna adevărul: el îmi va arăta cine îmi vrea binele și cine răul.

CONTELE (aparte): Văd că știe tot... îl înșor cu guvernanta.

FIGARO (aparte): A făcut pe deșteptul cu

mine! Oare ce-o fi înțeles din ce i-am spus?

SCENA A VI-A

Contele, un lacheu, Figaro

LACHEUL (amuțind): Don Guzman
Brid'Oison.

CONTELE: Brid'Oison?

FIGARO: Judecătorul, omul dumneavoastră.

CONTELE: Să aștepte. (Lacheul iese.)

SCENA VII-A

FIGARO (rămîne o clipă privindu-l pe conte, care se gîndește): Asta e tot ce dorea domnul conte?

CONTELE (tresărind): Eu?... Da... vezi să fie pregătită sala pentru ședința publică.

FIGARO: Cred că nu lipsește nimic. Jilțul dumneavoastră, scaunele cinstitelor fețe judecătorești, scăunelul grefierului, cele două bănci ale avocaților, estrada pentru lumea bună și fundul pentru oamenii de rînd... Mă duc. (Iese.)

CONTELE (singur): M-a luat cam repede, hoțomanul... Cînd stai de vorbă cu el, face ce face, și are întotdeauna dreptate... Te sucește, te învîrtește... Afurisiților! V-ați înțeles am îndoii să mă trageți pe sfoară. Bineee! N-aveți decît să vă iubiți, să vă giugiuliți, să faceți ce vreți, dar să vă luați... niciodată!...

SCENA A VIII-A
Suzanne, Contele

SUZANNE (într-un suflet): Domnule conte!
Iertați-mă, domnule conte...

CONTELE (îmbufnat): Ce este, domnișoară?’

SUZANNE: Păreți supărat...

CONTELE: Spune ce vrei.

SUZANNE (sfioasă): Pe stăpîna mea au apucat-o stenahoriile. Venisem într-un suflet, să vă rog să ne dați sticluta cu eter. V-o aduc îndată înapoi.

CONTELE (i-o dă): Mai bine pus treaz-o pentru dumneata. O să ai curînd nevoie de ea.

SUZANNE: Ga și cum o femeie ca mine ar avea vreodată steoahorii! Asta-i boală nobilă, de care te molipsești doar prin saloane.

CONTELE: O logodnică îndrăgostită, care-și pierde logodnicul...

SUZANNE: Plătind-o pe Marcelline cu zestrea ce mi-ați făgăduit...

CONTELE,: Ți-am făgăduit eu așa ceva?

SUZANNE (lăsînd ochii în jos): Așa am înțeles, domnule conte...

CONTELE: Ei, dacă ai fi înțeles și altele...

SUZANNE (continuînd să privească în jos): Nu-i oare de datoria moa să ascult pe excelența-sa?

CONTELE: Atunci de bre, fată fără inimă, nu mi-ai spus-o mai devreme?

SUZANNE: E oare vreodată prea tîrziu ca să spui adevărul?

CONTELE: Și chiar ai vrea să vii diseară în grădină?

SUZANNE: Mă plimb întotdeauna acolo penseseră.

CONTELE: Ai fost atât de rea cu mine azi-dimineață...

SUZANNE: Azi-dimineață? Păi, nu era pajul în spatele fotoliului?

CONTELE (aparte): Are dreptate, uitasem. (Tare:) Dar de ce, cînd a venit Bazile din partea mea, nici n-ai vrut să-l auzi?

SUZANNE: Ce nevoie era să știu și Bazile?

CONTELE: Iar are dreptate. Totuși există un anumit Figaro, căruia mi se pare că ea i-a spus totul!

SUZANNE: Firește că-i spus totul... afară doar de ce trebuie să-i ascund.

CONTELE (rînd): Ai haz, draguțo! Careva să zică, îmi făgăduiești... Dar, să fim înțeleși, dacă nu te ții de cuvînt, nici zestre, nici căsătorie...

SUZANNE (făcînd o plecăciune): Însă fără căsătorie, domnule conte, nu există nici dreptul stăpînului.

CONTELE (aparte): Cum de-i vin atîtea în cap? Zău că mă zăpăcește! (Tare:) Te așteaptă stîpîna, să-i duci sticluța.

SUZANNE (îi înapoiază sticluța, rînd): Puteam să vă vorbesc altfel?

CONTELE (vrea să-o sărute): Fetiță dulce!

SUZANNE (se smulge): Vino cineva...

CONTELE (aparte): E a mea... (Fuge.)

SUZANNE: Fuga la doamna, să-i povestesc.

SCENA A IX-A
Suzanne, Figaro

FIGARO: Hei, Suzanne! Suzanne! Unde alergi așa?

SUZANNE: De-acu pledează cât ți-o place, că tot ai câștigat procesul, (fuge.)

SCENA A X-A

CONTELE (intră singur): Tot ai câștigat procesul... Era să cad în capcană, ca un prost. Bine, pușorilor, dacă-i pe-așa, vă învăț eu minte. Am să vă dau o sentință... dreaptă, s-o țineți minte toată viața... Dar te pomenești că-i plătește hăt rinei datoria... Deși nu prea văd eu ce... Și dacă-i plătește, totuși? Noroc de Antonio... Cu ifosele lui, nu cred să fie prea încântat că nepoată-sa îl ia pe Figaro, un necunoscut!... Am să-i zgîndăr ambiția. În definitiv, de ce n-aș face-o? În vastul câmp al uneltirilor trebuie să știi să cultivi orice, chiar și înfumurarea unui nătărău... (dă să strige) Anto... (Dar o vede intrînd pe Marcelline, împreună cu ceilalți, și iese.)

SCENA A XI-A
Bartholo, Brid'Oison, Marcelline

MARCELLINE (lui Brid'Oison): Domnule, să-ți explic despre ce este vorba.

BRID'OISON(în robă, bilbîindu-se puțin): Bi-

bine, să di-discutăm verbal.

BARTHOLO: E vorba de-o făgăduială de luare în căsătorie.

MARCELLINE: Și de niște bani împrumutați.

BRID'OISON: Etcetera, î-înțeleg. Mai departe...

MARCELLINE: Nu, domnule, nici un etcetera.

BRID'OISON: î-înțeleg, aveți banii?

MARCELLINE: Nu, domnule, nu i-am împrumutat...

BRID'OISON: î-înțeleg prea bine, vreți b-banii înapoi?

MARCELLINE: Nu, domnule, vreau să se căsătorească cu mine.

BRID'OISON: Ei, dar î-înțeleg foarte bine, și el v-vrea să v-vă ia?

MARCELLINE: Nu domnule... asta-i și pricina procesului.

BRID'OISON: O c-cunosc la p-perfecție. Vă îndoiiți cumva?

MARCELLINE: Ferească Dumnezeu!(Către Bartholo:) Rău am mai nimerit-o! (Lui Brid'Oison:) Va să zică, domnia-ta ne judeci?

BRID'OISON: Altfel, d-de ce mi-aș fi c-cumpărat funcția?

MARCELLINE (oftînd): E un marc abuz că se vînd funcțiile...

BRID'OISON: Da, ar f-fi mult mai b-bine să se dea g-gratis. împotriva c-cui faceți plîngerea?

SCENA A XII-A

Bartholo, Marcelline, Brid'Oison, Figaro (care intră frecîndu-și mîinile)

MARCELLINE: (arătînd pe Figaro): Împotriva unui om necinstit. Iată-l.

FIGARO (vesel, Marcellinei): Vă stingheresc, mi se pare. Domnul conte vine îndată, domnule judecător.

BRID'OISON: P-parcă l-am mai văzut pe f-flăcăul ăsta undeva...

FIGARO: La doamna, soția dumneavoastră, la Sevilla, domnule consilier.

BRID'OISON Cînd asta?

FIGARO: Cu mai puțin de un au înainte să se nască fiul dumneavoastră cel mie, care n-are pereche pe lume de drăgălaș ce e. Pot să mă și laud.

BRID'OISON: Da, e cel mai frumos c-copil. Dar tu? Se pare că-ți cam f-faci de cap pe-aici...

FIGARO (modest).: Vai, domnule! Nu-s decît vorbe...

BRID'OISON: O făgăduială de luare în c-căsătorie! P-prostul de mine!

FIGARO: Domnule...

BRID'OISON: Te-ai întîlnit c-cumva cu s-secretarul meu?

FIGARO: Cu Double-Main, grefierul?

BRID'OISON.M: Da... ăla care s-suge la două oi.

FIGARO: Da care suga la zece. Că l-am văzut eu cum lucrează cînd e vorba de acte și și de suplimente de acte... Dar ee să-i faci, așa e obiceiul...

BRID'OISON: F-formele trebuie respectate.

FIGARO: De bună seamă, domnule, căci, dacă

fondul procesului aparține avocaților, este știut că forma e partea tribunalului.

BRID'OISON: Băiatul ăsta nu e chiar așa de p-prost cum am c-crezut la început. Ei bine, prietene, f-fiindcă știi atît de multe, v-vom avea grijă de ch-chestiunea care te interesează.

FIGARO: Domnule, mă încred în dreptatea voastră, cu toate că faceți parte din justiție.

BRID'OISON: Cum? Da, f-fac parte din justiție. Dar cum rămîne cu d-datoria pe care o ai și pe care n-o plătești?

FIGARO: Atunci, domnule, vă dați seama că e ea si cînd n-aș datora nimic...

BRID'OISON: De b-bună seamă. Ei, ia stai. Cum vine asta?

SCENA A XIII-A.

Bartholo, Marcelline, Contele, Brid'Oison, Figaro, un aprod

APRODUL (merge înaintea contelui, strigînd): Domnilor, excelența-sa!

CONTELE: În robă, domnule Brid'Oison? Aici? Dar nu e decît o chestiune domestică, haina civilă era mai mult decît bună...

BRID'OISON: Dumneavoastră s-sînteti bun, domnule conte. Dar nu umblu niciodată fără ea, căci f-forma, vedeți dumneavoastră, f-forma! Cutare care râde de un j-judecător în haină civilă tremură la s-simpla vedere a unui j-judecător in robă. F-forma, f-forma!

CONTELE (către aprod): Să intre asistența.

APRODUL (deschide uşile urlînd): Asistenţa!

SCENA A XIV-A

Actorii precedenţi, Antonio, servitorii contelui, ţărani şi ţărance în haine de sărbătoare. Conte se aşază în jilţul său; Brid'Oison, pe un scaun alăturat; grefierul, pe scăunelul din faţa mesei; judecătorii, avocaţii, pe una dintre băncile cu spătar. Marcelline, alături de Bartholo, iar Figaro, pe cealaltă bancă; ţăranii şi valetii în spate, în picioare.

BRID'OISON (către Double-Main): Double-Main, citează p-părţile.

DOUBLE-MAIN (citeşte o hîrtie): Nobilul, foarte nobilul, prea nobilul don Pedro George, hidalgo, baron de Los Altos, y Montes Fieros, y otros montes, relamă pe Alonzo Calderon, tînăr autor dramatic... Este vorba de o comedie ratată, pe care fiecare o reneagă şi o atribuie celuilalt.

CONTELE: Şi unul, şi altul au dreptate. Se scoate de pe rol. Dacă mai scriu împreună o altă operă, care să aibă cît de cît răsunset în lumea bună, hotărîm ca nobilul să-i dea numele, şi poetul talentul.

DOUBLE-MAIN (citind altă hîrtie): Andrea Petruccio, plugar, reclamă pe perceptorul regiunii. E vorba de un impozit abuziv...

CONTELE: Cazul nu mă priveşte. Voi fi mai folositor supuşilor meii protejînd interesele regelui..Mai departe.

DOUBLE-MAIN (scoate o a treia hîrtie.

Bartholo și Figaro se ridică în picioare): Barbe-Aagar-Raab-Madeleine-Nicole-Marcelline de Verte Allure, majoră (Marcelline se ridică și, salută), reclamă pe numitul Figaro... Numele de botez e în alb...

FIGARO: Anonim.

BRID'OISON: A-anonim? Ce s-sfînt mai e și ăsta?

FIGARO: Sfîntul meu.

DOUBLE-MAIN (scrie): Împotriva lui Anonim Figaro. Rangul?

FIGARO: Gentilom. (Grefierul scrie.)

CONTELE: Ești gentilom?

FIGARO: Cu voia Celui-de-sus, aș fi fost fiu de prinț.

CONTELE (grefierului): Zi-nainte!

APRODUL (din răspuțeri): Liniște, domnilor!

DOUBLE-MAIN (citește): Pricina este opunerea pe caro o face căsătoriei numitului Figaro numita Verbe Allure... Doctorul Bartholo va pleda pentru reclamantă, iar zisul Figaro pentru el însuși, dacă curtea o îngăduie, fiind cunoscut că aceasta este împotriva uzului și a jurisprudenței...

FIGARO: Uzul, maestre Double-Main, este adesea un abuz. Un om mai răsărit își va cunoaște întotdeauna interesul mai bine, decît acei avocați care, asudînd din răspuțeri, urlînd cît îi ține gura și cunoscînd totul afară de chestiunea în cauză, își nenorocesc fără să le pese clientul și își plictisesc auditoriul, făcîndu-i să moțăie pe domnii jurați; pe urmă se umflă în pene, de parcă ar fi scris ei Oratio pro Murena. Nu, domnilor, eu ce am de spus am să spun în puține cuvinte...

DOUBLE-MAIN: Numai că pînă acum ai spus cam multe... Și nu dumneata ești reclamantul. Prin urmare, singurul drept pe care-l ai este să te aperi. Apropiati-vă, doctore, și citiți făgăduială.

BARTHOLO (punîndu-și ochelarii): E limpede ca bună ziua.

BRID'OISON: S-să auzim și noi.

DOUBLE-MAIN: Vă rog liniște, domnilor!

APRODUL (lin răspuțeri): Liniște!

BARTHOLO (citește): „Eu, subsemnatul, recunosc că am primit de la domnișoara cutare, cutare, cutare... „Marcelline de Verte-Alluro, domiciliată la castelul Aquas-Fiescas, suma de două mii de piaștri, samă pe care i-o roi restitui la prima ei cerere, în acest castel, și mă voi căsători cu ea” Semnat: Figaro, pur și simplu. Părerea mea este ca pîrîtul să-și plătească datoria și să-și îndeplinească făgăduiala, plus cheltuielile de judecată. (Pledează:) Domnilor... niciodată un proces mai interesant nu a fost supus judecății onoratei curți, și de cînd Alexandru cel Mare, care și el îi făgăduise frumoasei Thalestris că o va lua de nevastă...

CONTELE (îl întrerupe): Înainte de-a merge mai departe, să vedem dacă se admite judecarea pricinei.

BRID'OISON (lui Figaro): î-î-împricinat, mi se pare că vrei să spui ceva?...

FIGARO: Vreau să spun, domnilor, că din viclenie, greșeală sau zăpăceală, documentul nu a fost bine citit, căci nu stă scris acolo „sumă pe care i-o voi restitui și mă voi căsători”, ci „sumă pe care i-o voi restitui SAU mă voi căsători”, ceea ce

este cu totul altceva.

CONTELE: Ce e scris în act, ȘI ori SAU?

BARTHOLO: Scrie ȘI.

FIGARO: Scrie SAU.

BRID'OISON: D-Double-Main, citește dumneata.

DOUBLE-MAIN (luînd hîrtia): E mai sigur așa, căci adesea părțile schimbă sensul citind. (Citește:) Va să zică... Domnișoara cutare... cutare... cutare, de Verte Allure... Așa... care sumă o voi restitui la cerere, în acest castel... Și... Sau... Și... Sau... Cuvîntul e prost scris... Este și o pată...

BRID'OISON: O p-pată? înțeleg cum vine socoteala...

BARTHOLO (pledind): Eu susțin că este conjuncția copulativă ȘI, care leagă părțile corelative ale frazei „voi plăti domnișoarei și o voi lua în căsătorie”.

FIGARO (pledind): Eu susțin că este conjuncția alternativă SAU, care separă zisele părți „voi plăti domnișoarei, SAU o voi lua în căsătorie”. Dacă face pe chițibușarul, și-a găsit nașul... O dă pe latinește, îi răspund pe grecește, praf îl fac.

CONTELE: Cum putem judeca asemenea litigii?

(Judecătorii se ridică și se sfătuiesc între ei.)

BARTHOLO: Halal fel de a-ți plăti datoriile!

DOUBLE-MAIN: Liniște, domnilor.

APRODUL (din răspuseri): Liniște!

BARTHOLO: Asta-i curată pungășie, să nu-ți respecti angajamentele...

FIGARO; îți pledezi propria cauză, avocatule?

BARTHOLO: Eu o apăr pe domnișoara.

(Judecătorii continuă să discute în șoaptă.)

ANTONIO (Marcellinei arătînd spre judecători): Ce tot au de sușotit?

MARCELLINE: Judecătorul cel mare a fost mituit; acum îl mituiește la rîndul lui pe celălalt, iar eu pierd procesul.

BARTHOLO (în șoaptă, încruntat): Mă tem că da...

FIGARO (vesel): Curaj, Marcellinei

DOUBLE-MAIN (ridicîndu-se în picioare, către Marcelline) Asta-i prea de tot! Vă denunț, și, pentru onoarea acestui tribunal, cer ca, înainte să se pronunțe, curtea să judece procesul de ultraj.

CONTELE (se așază): Nu, grefierule, nu voi judeca insulta ce mi se aduce; un judecător spaniol nu vă roși de o învinuire demnă cel mult de tribunalele asiatice; dar se fac și la noi destule abuzuri. Iată, pentru a pedepsi unul dintre ele, am luat o hotărîre iar judecătorul care i s-ar opune este un mare dușman al legilor. Ce solicită reclamanta? Căsătorie, sau plată; căci amîndouă împreună nu merg.

DOUBLE-MAIN: Liniște, domnilor!

APRODUL (din răsputeri): Liniște!

CONTELE: Ce pretinde împricinatul? Să-și păstreze independența. E liber s-o facă.

FIGARO (vesel): Am cîștigat.

CONTELE: Dar, cum textul spune „sumă pe oare i-o voi restitui la prima cerere, sau o voi lua în căsătorie” etc.. curtea condamnă pe pîrît să plătească reclamantei două mii de piaștri, sau să o ia de nevastă chiar azi. (Se ridică.)

FIGARO (ca trăsnit): Am pierdut!

ANTONIO (bucuros): Grozavă hotărîre!

FIGARO: De ce grozava?

ANTONIO: Pentru ce n-o să-mi mai fii nepot.
Mii de mulțumiri, înalțimea-voastră.

APRODUL (din răsputeri): Părăsiți sala,
domnilor!

(Publicul iese.)

ANTONIO: Mă duc să-i povestesc nepoată-
mii.

(Iese.)

SCENA A XV-A

(Contele ne plimbă în sus și-n jos.)
Marcelline, Bartholo, Figaro, Brid'Oison

MARCELLINE (se așază): Uff, mi-a venit
inima la loc.

FIGARO: Iar mie mi-a stal.

CONTELE (aparte): Cel puțin, sînt răzbunat,
asta mă răcorește.

FIGARO (aparte): Și Bazile, care trebuia să se
opună la căsătoria Marcellinei, naiba știe pe unde
umblă! (Contelui, care iese:) Plecați, domnule
conte?

CONTELE: Am isprăvit.

FIGARO (arătînd spre Brid'Oison): Și burtosul
ăsta de judecător, care...

BRID'OISON: Eu, b-burtos?!

FIGARO: Da, dumneata. Cît privește căsătoria
mea cu Marcelline, nici vorbă! La urma urmei, sînt
gentilom. (Contele se oprește.)

BARTHOLO: Ba ai să te însori eu ea!

FIGARO: Fără consimțământul nobililor mei părinți?

BARTHOLO: Unde-s, să-i vedem și noi...

FIGARO: Dați-mi puțin răgaz; nu mai am mult, și-am să-i găsesc, îi caut de 15 ani.

BARTHOLO: înfumuratul! O fi vreun copil găsit...

FIGARO: Pierdut, doctore sau mai bine zis, furat.

CONTELE (se întoarce): Furat, pierdut, dovada? Altfel, ar fi în stare să se plîngă că l-am nedreptătit.

FIGARO: Domnule conte, chiar dacă scutecele cu dantelă, plăpumioara brodată și giuvaerurile de aur, pe care le aveam asupra-mi cînd m-au găsit bandiții, n-ar fi de-ajuns pentru a dovedi nobila-mi obîrșie, faptul că brațul meu poartă un semn anume dovedește că am fost vlăstar de neam... (Vrea să-și descopere brațul drept.)

MARCELLINE (ridicîndu-se repede): Nu cumva ai o lopătică pe brațul drept?

FIGARO: Da. De unde știi?

MARCELLINE: Dumnezeuule, el e!

FIGARO: Da, eu. Și?

BARTHOLO (către Marcelline): Cine e?

MARCELLINE (emoționată): Emmanuel!

BARTHOLO (lui Figaro): Ai fost răpit de țigani?

FIGARO (exaltat): La doi pași de castel. Dragă doctore, dacă îmi ajuți să dau de urma nobilei mele familii, orice răsplată va fi prea mică,

și oricît aur vei cere, iluștrii mei părinți...

BARTHOLO (arătînd spre Marcelline): Iată-ți mama!

FIGARO: Mama-doică?

BARTHOLO: Nu, propria-ți mamă.

CONTELE: Mamă?!

FIGARO: Nu-nțeleg...

MARCELLINE (arătînd spre Bartholo): Și iată-ți tatăl...

FIGARO (dezamăgii): Săracu de mine...

MARCELLINE: Vocea sîngelui nu te-a făcut să simți asta de mii de ori?

FIGARO: Niciodată.

CONTELE: Mamă...

BRID'OISON: E limpede, acum n-o mai poate lua de nevastă.

BARTHOLO: Și nici eu.

MARCELLINE: Nici dumneata? Bine, dar ne-am regăsit copilul! Mi-ai jurai!

BARTHOLO: Eram nebun. Dacă asemenea amintiri pot obliga pe cineva, atunci ar trebui să ne căsătorim cu toată lumea.

BRID'OISON: Și dacă am fi atît de pretențioși, n-nimeni nu s-ar mai căsători cu n-nimeni.

BARTHOLO: Un trecut plin de păcate! O tinerețe demnă de plîns!

MARCELLINE (înlăcărîndu-se): Da, demnă de plîns! Ba chiar mai mult decît s-ar crede... Nu vreau să-mi neg greșelile, ziua de azi mi le-a dovedit cu prisosință! Dar cit de greu e să fi pedepsit, după treizeci de ani de viață cinstită... Mi-era dat să fiu o femeie cuminte, și așa am și

fost îndată ce mi-a venit mintea la cap... însă la vârsta visurilor, a lipsei de experiență și a nevoilor, când pe de-o parte ne dau târcoale bărbații, iar pe de alta ne sugrumă mizeria, cum se poate apăra o biată fală împotriva atîtor dușmani, care o pîndesc la lut pasul? Cine știe dacă cel care te judecă azi cu asprime n-a pricinuit în viața lui pierzania atîtor nefericite?!

FIGARO: Cei mai vinovați sini și cei mai necruțători, asta-i de cînd lumea.

MARCELLINE (cu aprindere): Bărbați nerecunoscători, care vă disprețuiți victimele fiindcă-s-au lăsat amăgite de voi, voi ar trebui să fiți pedepsiți pentru greșelile tinereților noastre, voi și cu judecătorii cei calpi, care, în nepăsarea lor criminală, lasă să ni se ia orice mijloc de trai cîstit. Există oare vreo meserie pentru sărmanele fete? Nu au și ele dreptul să mănînce, să se gătească? Atunci, de ce numai bărbații să poată să-și cîștige plinea?

FIGARO (înfuriat): Dacă și soldații au ajuns să brodeze!

MARCELLINE (cu înflăcărare): Chiar și în rîndurile cele mai înalte ale societății, femeile nu au din partea voastră decît prea puțină considerație. Înșelate de un respect aparent, trăiesc într-o adevărată sclavie. Sînt minore cînd e vorba de Imnurile lor și majore cînd e să fie pedepsite pentru vreo greșală. Oricum ai privi-o, purtarea voastră față de noi trezește silă sau milă.

FIGARO: Are dreptate.

CONTELE (aparte): Cam prea multă dreptate.

BRID'OISON: A-are, într-adevăr, d-dreptate.

MARCELLINE: Dar ce ne pasă, fiule, de refuzul unui om nedrept? Nu te uita de unde vii, privește încotro mergi! Acesta e lucrul ce! mai de seamă. Peste cîteva luni, logodnica ta nu va mai depinde decît de ea, și va primi și atunci să fie a ta, poți fi sigur de asta. Mulțumește-le cu o soție și o mamă iubitoare, care îți vor dovedi dragostea lor, care mai de care. Fii bun față de ele, bucuros în sinea ta; vesel, liber și binevoitor cu toată lumea! Și atunci mama ta va fi fericită.

FIGARO: înțeleaptă ți-e vorba, măicuțe, și-ți voi urma sfatul. Prost mai e omul, bine zici. Sînt mii și mii de ani de cînd pămîntul se învîrtește - și, în acest ocean al timpului unde am pescuit la întâmplare vreo treizeci de bieți anișori, care nu se vor mai reîntoarce niciodată, eu să mă zbucium ca să aflu datorită cui sînt pe lume... Atîta pagubă pentru cine se necăjește de atîta lucru. Să-ți irosești viața în frămîntări de acest soi înseamnă să tragi neîncetat la jug, ca acele biete gloabe care urcă în susul apei, fără să se poată odihni nici cînd se opresc, și care se opintesc chiar cînd stau pe loc. Așa că vom aștepta.

CONTELE: Caraghioasă întâmplare - îmi strică toate socotelile.

BRID'OISON (lui Figaro): Și cum rămîne atunci cu vița n-nobilă, cu castelul? Ai vrut să dai gata tribunalul?

FIGARO: Din pricina lui era să fac o prostie cit mino de mare. Unde mai pui că, pentru acei blestemați de o sută ele tăieri, n-a lipsit mult să-l trimit pe lumea cealaltă pe acest domn, despre care aflu astăzi că mi-e tată. Dar, fiindcă cerul mi-

a scăpai conștiința de primejdiile ce-o pîndeau, primește, tată, scuzele mele... Iar dumneata, dragă mamă, îmbrățișează-mă, pe cît te îndeamnă inima ta de mămică.

(Marcelline îl îmbrățișează.)

SCENA A XVI-A

Bartholo, Figaro, Marcelline, Brid'Oison, Suzanne, Antonio, Contele

SUZANNE (intră în fugă, cu o pungă în mină): Stați, domnule conte. Să nu se cunune. Vin să-i plătesc doamnei, cu zestrea pe care mi-o dăruiește doamna contesă.

CONTELE (aparte): Stăpîna ta mai lipsea aici... Parcă toate s-au unit împotriva mea... (Iese.)

SCENA A XVII-A

Bartholo, Antonio, Suzanne, Figaro, Marcelline, Brid'Oison

ANTONIO (văzîndu-l pe Figaro, căre-și sărută mama, către Suzanne): Plătește tu, plătește, dar deschide ochii.

SUZANNE (se oprește): Ce-am văzul hui ajunge. Să mergem, unchiule.

FIGARO (oprind-o): Stai, nu pleca, te rog. Ce zici că ai văzut?

SUZANNE: Că eu sînt o proastă, și tu uri laș.

FIGARO: Nici una, nici alta.

SUZANNE: Si că te însori de bunăvoie cu ea,

de vreme ce-o mingii...

FIGARO (vesel): De mîngîiat o mîngîi, dar de nevastă n-o iau!

(Suzanne dă să plece. Figaro o oprește.)

SUZANNE: Mai și îndrăznești să mă oprești?!
(îi trage o palmă.)

FIGARO (către ceilalți): Asta zic și eu dragoste...

(Către Suzanne:) Înainte de a ne părăsi, te rog din suflet, uită-te bine la femeia asta, o vezi?

SUZANNE: O văd.

FIGARO: Și cum ți se pare?

SUZANNE: Oribilă.

FIGARO: Trăiască gelozia, care nu știe de glumă!

MARCELLINE (întinzîndu-i brațele): Îmbrățișează-ți mama, dragă Suzanne. Răutăciosul care te necăjește e fiul meu.

SUZANNE: Cum, ești mama lui? (Aleargă la ea și o îmbrățișează.)

ANTONIO: Și asta ai aflat-o...

FIGARO: Acum!

MARCELLINE (cu căldură): Nu degeaba mă trăgea inima spre el, deși într-un fel greșit; era vocea sîngelui.

FIGARO: Iar bunul meu simț mă Îndepărta de tine, mamă, cu toate că nu-mi erai de fel străină, dovadă banii...

MARCELLINE (îi înapoiază hîrtia): Care acum sînt ai tăi, zestrea ta! Ia-ți înapoi polița,

SUZANNE (îi aruncă punga): Ia-o și pe asta.

FIGARO: Foarte mulțumesc!

MARCELLINE (cu înflăcărare): Am fost o fată

amărită, era să fiu o femeie ticăloasă, și iată-mă cea mai fericită dintre mame. Veniți în brațele mele, copii. Voi sînteți tot ce am mai scump pe lume. Bucuria mea e fără de margini. Nici nu știți ce mult am să vă iubesc...

FIGARO (înduioșat cu însuflețire): Taci, mama, taci... Mi-s ochii plini de lacrimi – cele dintîi care mi i-au umezit vreodată și parcă văd c-am să încep; să plîng de-a binelea. La urma urmelor, sînt lacrimi de bucurie! Și eu, care mă rușinam de ele ca un prost... Simțeam că-mi curg pe obraji, și mă feream să le vedeți... (își arată obraji uzi): Ia s-o mai dăm încolo de rușine! Vreau să rîd și să plîng. Nu simți de două ori în viață ce simt eu acum. (își ia mama și logodnica în brațe.)

MARCELLINE: Băiatul meu...

SUZANNE: Iubitul meu...

BRID'OISON (ștergîndu-și ochii eu o batistă): Na, că m-am prostit și eu...

FIGARO (înflăcărat): Durere, acum pot să te înfrunt! Încearcă, de rulezi, să mai lovești în mine, apărat cum sînt de aceste fințe dragi!

ANTONIO (lui Figaro): Ia. urai încet cu giugiulelele. Dacă vrei să știi, cînd c vorba de înșurătoare, părinților le vine rîndul mai întîi. Ai tăi se iau, ori ba?

BARTHOLO: Să mi se usuce si să-mi cadă mina, dacă o s-o dau vreodată mamei acestui caraghios.

ANTONIO (lui Bartholo): Ești un tată fără inimă, asta ești... (Lui Figaro:) Dacă-i așa, tinere, pune-ți pofta-n cui.

SUZANNE.: Vai, unchiule!

ANTONIO: Cum o să dau fala surorii mele pe mina unuia care e copilul nimănui?

BRID'OISON: Ce t-tot vorbești, nătărăule? Ești t-totdeauna copilul cuiva.

ANTONIO: O fi, dar ăstuia n-am să i-o dau niciodată, (iese.)

SCENA A XVIII-A

Bartholo, Suzanne, Figaro. Marcelline, Brid'Oison

BARTHOLO (lui Figaro): Așa că să-ți găsești pe cineva care să te înfieze. (Dă să plece.)

MARCELLINE (aleargă după Bartholo și-l apucă cu amîndouă mîinile): Stai, doctore, nu pleca.

FIGARO (aparte): S-ar zice că toți proștii din Andaluzia s-au pornit împotriva căsătoriei mele.

SUZANNE (lui Bartholo): Tăticule, gîndește-te, e doar fiul tău...

MARCELLINE (lui Bartholo): E deștept, chipeș, priceput...

FIGARO (lui Bartholo): Și nu te-a costat, o lețcaie...

BARTHOLO: Dar cei o sută de taleri, pe care mi i-a luat?

MARCELLINE (mîngîindu-l): O să avem atîta grijă de tine, tăticule...

SUZANNE (idem): O să le iubim atît de mult; tăicuțule...

BARTHOLO (înduioșat): Tată! Tăticule! Tăicuțule! încep să mă prostesc și eu, ca

dumnealui. (Arată spre Brid'Oison.) Mă las dus ca un copil... (Marcelline și Suzanne îl îmbrățișează.) Stați, n-am zis da... (Se întoarce.) Unde-i domnul conte?

FIGARO: Hai să-l căutăm, să-i smulgem consimțământul, că dacă mai pune ceva la cale, o să trebuiască s-o luăm de la capăt.

TOȚI: Să-l căutăm, să-l căutăm... (Fug, luându-l cu ei și pe Bartholo.)

BRID'OISON (rămas singur): Auzi, „î-încă să mă p-prostesc și eu ca d-dumnealui”... A-astea poți să ți le s-spui ție î-însuți, dar nu... Țștia de pe-aici îs cam n-neciopliți... (Iese.)

CORTINA

ACTUL AL IV-LEA

O sală mare, împodobită cu flori, ghirlande și policandre aprinse – într-un cuvânt, pregătită pentru serbare. În prim-plan, dreapta, o masă, cu cele trebuincioase pentru scris, și un fotoliu

SCENA I

Figaro, Suzanne

FIGARO (ținînd-o de mijloc): Ei, dragoste, ești mulțumită, ai văzut ce bine s-a priceput măicuța mea – fie-i gura aurită – să-l înduplece pe doctor? Pînă la urmă, tot o ia de nevastă, iar urîciosul de

unchiu-tău nu mai are încotro, în schimb, domnul conte turbează că nu mai poate ne împiedice nunta. Să mori de rîs, nu alta!

SUZANNE: N-am mai pomenit asemenea ciudățenie...

FIGARO: Mai bine zis, caraghioslîc. Nu voiam de la excelența-sa decît o zestre, și iată că ne-au picat două, care nici măcar nu-s de la el. Pe tine te urmărea cu îndirjire o rivală, eu eram chinuit de o scorpie – și amîndouă s-au prefăcut, pentru noi, în cea mai buna dintre mame. Ieri eram ca și singur pe lume, astăzi iată-mă cu ambii părinți – e drept, nu așa de străluciți cum mi-i închipuisem, dar destul de buni pentru noi, care nu avem deșertăciunea și fumurile celor bogați.

SUZANNE: Și totuși nu s-a împlinii nimic din tot ce puseseseși la cale, din tot ce doream!

FIGARO: Așa e în viață: muncești, plănuiești, stăruiești într-un fel – soarta hotărăște într-altul. Și de la cuceritorul hrăpăreț, care ar vrea să înghită lumea, pînă la bietul orb ce să lasă dus ca un cîine, toți sîntem în voia toanelor ei. Ba orbul cu cîinele e adeseori chiar mai bine călăuzii, mai puțin înșelat în vederile lui, decît celălalt orb cu întreaga-i suită... Cît despre drăgălașul orb, pe nume Amor... (O ia din nou în brațe drăgăstos.)

SUZANNE: Țsta e singurul care mă interesează!

FIGARO: Atunci, lasă-mă să fiu eu cîinele credincios care îl va mîna pînă la ușa ta – și iată-ne căpătuiți pe viață.

SUZANNE (rîzind): Amorul și cu tine?

FIGARO: Eu si amorul,

SUZANNE: Și n-o să vă căutați alt cuib?

FIGARO: Dacă mă prinzi vreodată, facă-se ca o mie de milioane de curtezani...

SUZANNE: Nu așa, spune adevărul.

FIGARO: Am spus adevărul cel mai adevărat.

SUZANNE: Nesufcritele 1 Vorbești, de parcă ar exista mai multe adevăruri.

FIGARO: Ba bine că nu! De când s-a observat că bătrîna nebunie devine cu timpul înțelepciune și că minciuni mici și vechi, greșii semănate, au rodit adevăruri mari, mari de tot, există pe lume fel de fel de adevăruri. Cele pe care le știi și nu îndrăznești să le dezvălui, căci nu orice adevăr e bine să fie spus; și acelea pe care le lauzi, fără să le dai crezare, căci nu orice adevăr e vrednic de crezut; apoi jurămintele pătimase, amenințările mamelor, aiurelile bețivilor, făgăduielile oamenilor sus-puși, cuvîntul de onoare al negustorilor și cîte și mai cîte. Numai dragostea mea pentru Suzon e un adevăr sigur și de soi.

SUZANNE: îmi place bucuria la nestăvilită, fiindcă înseamnă că ești fericii. Dar hai să vorbim de întîlnirea cu contele.

FIGARO: Ba să nu vorbim de fel; din pricina ei era cît pe ce s-o pierd pe Suzanne.

SUZANNE: „Vrei deci să nu mai aibă loc?

FIGARO: Dacă mă iubești, Suzon, dă-mi cuvîntul că n-ai să te duci. Lasă-l să te aștepte, asta-i va fi pedeapsa.

SUZANNE: Mi-a fost mai greu să-i făgăduiesc, decît să nu-mi țin făgăduiala. De-acu înainte nici să nu mai pomenim.

FIGARO: Adevărul adevărat?

SUZANNE: Eu nu sînt ca voi, deșteptii!
Pentru mine nu-i decît un singur adevăr.

FIGARO: Și ai să mă iubești un pic?

SUZANNE: Mult.

FIGARO: Nu-i de-ajuns.

SUZANNE: Cum așa?

FIGARO: Cînd e vorba de iubire, vezi tu, mult nu-i niciodată destul.

SUZANNE: Eu nu mă prea pricep în întortocheri din astea, dar nu-l voi iubi decît pe soțul meu.

FIGARO: Ține-te de cuvînt, și ai să fii singura excepție din lume. (Vrea s-o sărute.)

SCENA A II-A

Figaro, Suzanne, Contesa

CONTESA: Aveam dreptate să spun că unde dai de unul, dai și de celălalt. Dar stăpînește-ți nerăbdarea, Figaro, căci te furi pe tine! Însuți cu aceste întîlniri furișe. Haideți! Sînteți așteptați, lumea începe să-și piardă răbdarea.

FIGARO: Că bine ziceți, doamnă, uitasem. (Vrea s-o ia pe Suzanne cu el.)

CONTESA (o reține): Las-o, vine și ea îndată.

SCENA A III-A

Suzanne, Contesa

CONTESA: Te-ai pregătit să ne schimbăm vestmintele?

SUZANNE: Nu, doamnă, întâlnirea nu mai are loc.

CONTESA: Cum, te-ai răzgîndit?!

SUZANNE: Nu vrea Figaro.

CONTESA: Bine, dar alta ne-a fost înțelegerea...

SUZANNE: Ce să fac, doamnă!'

CONTESA: Trebuia să-mi închipui: Figaro nu e omul care să lase să-i scape din mînă o zestre.

SUZANNE: Vai, doamnă, ce vreți să spuneți?

CONTESA: Că a căzut la învoială cu contele, și îi pare rău că mi-a destăinuit planurile sale. Acum știu cu cine am de-a face. Să nu vă mai văd. (Se îndreaptă spre ieșire.)

SUZANNE (cade în genunchi): în numele Celui-Atotputernic și milostiv! Nici nu bănuieți, doamnă, tot răul pe care i-l pricinuiți Suzannei. După cîte-ați făcut pentru mine și după ce mi-ați dăruit o zestre...

CONTESA (se întoarce și o ridică): Suzon! Îmi pare rău! Ne-am zăpăcit amîndouă. Abia acum îmi dau seama că, cedîndu-mi mie locul tău, nici nu trebuie să te mai duci în grădină, draga mea... în felul acesta îți ții cuvîntul față de soiul tău, iuc mie îmi ajuți să-l recîștig pe-al meu.

SUZANNE: Cît de mult m-ați mîhnit...

CONTESA: Lasă, uită și tu... (O sărută pe frunte.) Unde urma să vă întîlniți?

SUZANNE (îi sărută mîna): Nu mi-a rămas în minte decît cuvîntul grădină.

CONTESA (arătîndu-i masa): Ia pana asta și hai să hotărîm locul.

SUZANNE: Să-i scriu cu?!

CONTESA: Neapărat.

SUZANNE: Doamnă, dar vă dați seama...

CONTESA: Fii pe pace, iau totul asupra mea. (Suzanne se așază, contesa îi dictează.) Un cântec nou pe melodia Ce frumos va fi diseară sub castanii cei umbroși... Ce frumos va fi diseară

SUZANNE (scriind): ... sub castanii cei umbroși..." Atît?

CONTESA: Crezi că nu va înțelege?

SUZANNE (recitește): Ba da... (împăturește bilețelul.) Cu ce să sigilez?

CONTESA: Cu un ac, grăbește-te. Va folosi drept răspuns. Scrie pe dos „înapoi-ți-mi sigiliul”.

SUZANNE (rîzînd): Ha, ha, sigiliul. Țasta, doamnă, arc mai mult haz decît cel de pe brevet.

CONTESA (întristîndu-se): Da...

SUZANNE (căutînd): Ei, poftim, n-am nici un ac la mine.

CONTESA (își desface tunică): Ia-l pe ăsta... (Panglica pajului îi cade jos din sîn.) A, panglica!

SUZANNE (o ridică): Panglica drăcușorului nostru! Cum de v-a lăsat inima să i-o luați?

CONTESA: Nu puteam să i-o las. Îți dai seama...

Hai, du-mi-o!

SUZANNE: Doamna nu poate s-o mai poarte așa, pătată cu sîngele bietului băiat...

CONTESA (o ia înapoi): E foarte bună pentru Fanchette... La primul buchet pe care mi-l va aduce...

SCENA A IV-A

O Păstoriță, Cherubin (îmbrăcat în fată), Fanchette și numeroase fete, îmbrăcate toate la fel și cu buchete de flori în brațe; Contesa, Suzanne

FANCHETTE: Doamnă, au venit fetele din sat, să vă aducă flori...

CONTESA (strângînd repede panglica): Ce drăguțe sînteți!... Dar îmi pare rău micuțele mele, că nu vă cunosc pe toate. (Arătînd spre Cherubin:) Cine e fetița asta, ce pare atît de sfioasă?

PĂSTORIȚA: O verișoară a mea, a venit și ea să vadă nunta.

CONTESA: Ce frumușică e! Dar cum nu pot, draguțele mele, să duc deodată aceste buchete, uite, am să-l iau pe-al ei... (Ia buchetul lui Cherubin și-l sărută pe frunte.) Cum s-a îmbujorat! (Către Suzanne:) Nu ți se pare, Suzon, că seamănă... știi tu cu cine?

SUZANNE: Ca două picături.

CHERUBIN (aparte, eu mîinile pe inimă): Sărutul ăsta m-a răscolit.

SCENA A V-A

Fetele, Cherubin, în mijlocul lor; Fanchette, Antonio, Contesa, Suzanne, Conte

ANTONIO: Și eu vă spun, domnule conte, că e aici; l-au îmbrăcat la noi acasă, toate hainele lui sînt încă acolo, și iată-i si chipiul, pe care l-am scos dintr-o boccea. (Se apropie și se uită pe rînd la fiecare fată și, recunoscîndu-l pe Cherubin, îi

smulge boneta, astfel că părul împletit al băiatului îi cade pe spate; Antonio îi pune pe cap chipiul și exclamă:) Ei, comedie, iată-l și pe ofițerașul nostru!

CONTESA (face un pas îndărăt):
Dumnezeule!

SUZANNE: împielitatul!

ANTONIO: Nu vă spuneam eu că el e?

CONTELE: Ce-nseamnă asia, doamnă?

CONTESA: Ce să însemne, domnule!? Sînt tot atît de mirată ca și dumneata, și cel puțin la fel; de supărată.

CONTELE: Bine, dar azi-dimineală?

CONTESA: As fi într-adevăr vinovată, dacă as continua să-ți ascund adevărul. Abia venise, începusem să pun la cale gluma, pe care au continuat-o copilele astea, cînd te-ai ivit ca o furtună. El a fugit, eu mi-am pierdut cumpătul și, cum eram foți îngroziți, lucrurile s-au încurcat din ce în ce.

CONTELE (cu ciudă, lui Cherubin): De ce n-ai plecat?

CHERUBIN (scoțîndu-și grăbit chipiul):
Domnule conte...

CONTELE: Neascultarea ta va fi aspru pedepsită.

FANCHETTE (fără să-și dea seama ce spune):
Domnule conte, vă rog din suflet, ascultați-mi rugămintea... De cîte ori veniți să mă sărutați, îmi spuneți: „Dacă ai vrea să mă iubești, micuță Fanchette, ți-aș da orice mi-ai cere...

CONTELE (roșind): Ți-am spus eu vreodată asta?

FANCHETTE: Da, domnule conte. Așa că, în loc să-l pedepsiți pe Cherubin, dați-mi-l de bărbat, și vă voi iubi nebunește...

CONTELE (aparte): Parcă-i un blestem cu pajul ăsta...

CONTESA: Ei bine, domnule, e rîndul dumitale! Mărturisirea acestei copile, tot atît de nevinovată ca și a mea, scoate, în sfîrșit, la lumină două adevăruri: că nu e niciodată vina mea cînd îți pricinuiesc unele griji, în timp ce dumneata faci tot ce poți ca să le sporești și să le îndreptățești pe ale mele.

ANTONIO: Care va să zică, și dumneavoastră, domnule conte?... Bineee! Am s-o învăț eu minte, ca și pe biata maică-sa, care s-a prăpădit. Nu mi-e de urmări, dar doamna contesă știe prea bine că fetițele cînd se fac mari...

CONTELE (descumpănit, aparte): Este aici un duh blestemat, care întoarce totul împotriva mea!

SCENA A VI-A

Fetele, Cherubin, Figaro, Contele, Contesa, Suzanne

FIGARO: Domnule conte, dacă nu le dați voie fetelor să vină, nu putem începe nici serbarea, nici jocurile.

CONTELE: Jocurile? Nu cumva ai do gînd să joci? Ai uitai că ai căzut azi-dimineață și ți-ai scrintit piciorul?

FIGARO (mișcînd un picior); E drept că tot mă mai doare puțin, dar nu-i nimic... (Către fete:)

Haideți, frumoaselor, haideți.

CONTELE (îl oprește): Mare noroc ai avut că straturile acelea erau așa moi și afîinate...

FIGARO: Mare noroc, într-adevăr, altfel...

ANTONIO (îl întoarce spre el): Și zici că ai căzut și te-ai făcut ghem?

FIGARO: Ce, crezi că altul mai sprinten ar fi rămas în aer. (Către fete:) Veniți, domnișoarelor!...

ANTONIO (îl întoarce spre el): Și-n timpul ăsta pajul, călare, alerga în galop, spre Sevilla?

FIGARO: În galop sau în trap...

CONTELE (îl întoarce spre el): Și brevetul lui era în buzunarul tău?

FIGARO (cam mirul): Sigur! Da' ce de întrebării

(Către fele:) Haideți odată, fetelor!

ANTONIO (Trăgîndu-l de braț pe Cherubin): Dar uite-aici pe cineva, care pretinde că viitorul meu nepot e-un mincinos și jumătate.

FIGARO (mirat): Cherubin!... (Aparte:) Naiba să-l ia de încurcă-lume!

ANTONIO: Acum ai pricepui!

FIGARO (căutînd): Am... am... Dar, la urma urmelor, știu eu ce-o fi îndrugînd?

CONTELE (aspru): Nu îndrugă defel, spune numai I că el este acela care a sărit peste ghivecele cu micșunele.

FIGARO (visător): Ei, dacă spune... așa o fi... Eu nu discut ce nu știu.

CONTELE: Așadar, și tu, și el aii...

FIGARO: De ce nu? Pofta de sărit poate să apuce pe oricine, dovadă oile lui Panurge. Și cînd sunteți înfuriat, oricine își spune că-i mai bine să

riști, decît...

CONTELE: Dar cum ați făcut ca să săriți doi deodată?

FIGARO: Am fi sărit și o duzină. Și apoi ce importanță are, domnule conte, de vreme ce nu e nimeni rănit? (Către fete:) Haideți, fetelor, veniți, ori ba?

CONTELE (indignat): Ce-nseamnă tot teatrul ăsta?

(Se aude muzică de fanfare.)

FIGARO: Auziți semnalul! La locurile voastre, frumoaselor, la locurile voastre. Hai, Suzanne, dă-mi brațul.

(Fug cu toții, Cherubin rămîne, cu capul plecat.)

SCENA A VII A

Cherubin, Contele, Contesa

CONTELE (privind în urina lui Figaro): Unde s-a mai pomenit atîta sfruntare!? (Către paj:) Cît despre tine, prefăcutule, care-mi faci pe rușinosul, du-te de te îmbracă cît mai repede și nu care cumva să-mi ieși în cale în seara asta...

CONTESA: O să-i fie urît!

CHERUBIN: Urît?! Port pe frunte atîta fericire, cît să-mi aline și o sută de ani de temniță! (Își pune chipiul și fuge.)

SCENA A VIII-A

Contele; Contesa, care își face vînt cu

evantaiul, fără să scoată un cuvânt

CONTELE: Ce fericire zicea că poartă pe frunte?

CONTESA (încurcată): Primul... chipiu de ofițer, de bună seamă... Copiii se bucură de orice. (Dă. să plece.)

CONTELE: Nu stai cu noi, doamnă?

CONTESA: Ți-am spus doar că nu mă simt bine...

CONTELE: Rămâi puțin, de dragul protejatului dumitale, altfel am să cred că mai ești încă supărată.

CONTESA: Uite nuntașii. Atunci, hai să ne așezăm și să-i primim.

CONTELE (aparte): Nunta! Cind nu poți să împiedici un lucru, trebuie să-l rabzi. (Contele și contesa iau loc într-o parte a sălii.)

SCENA A IX-A

Contele și Contesa stau; se cîntă. Nebuniile din Spania, în tempo de marș

Cortegiul:

Paznici, cu puștile pe umăr.

Un ofițer de poliție.

Judecătorii. Brid'Oison.

Țărani și țărance, în haine de sărbătoare.

Două fete, duc o cunună de lămîiță cu pene albe.

Două fete, duc vâlul alb. Alte două, mănușile

și buchetul.

Antonio, o duce de mînă pe Suzanne, ca unul care o căsătorește cu Figaro.

Alte fete, poartă o a doua cunună, al doilea vâl și un buchet alb, toate asemănătoare cu primele, pentru Marcelline.

Figaro, o duce de mînă pe Marcelline, ca unul care o căsătorește cu Bartholo.

Doctorul, închide cortegiul, cu un buchet mare în mînă.

Fetele, trecînd pe lîngă Conte, înmînează valeților toate podoabele destinate Suzannei și Marcellinei.

Țăranii și țărancele au luat loc, pe două rînduri, de o parte și de alta a salonului. O pereche dansează un fandango, apoi orchestra cîntă melodia cîntecului de mai jos, în timp ce Antonio o conduce în fața Contelui pe Suzanne, care îngenunchează. Contele îi pune pe cap cununa și vâlul și îi dă cheia.

Două fete cîntă următorul duet:

cîntă, mireasă, ca lumea întreagă să știe
Cum un stăpîn generos la dreptu-i a renunțat.
Curată, neprihănită, el azi te dă de soție
Celui mai vrednic și mai destoinic bărbat.

Suzanne, în genunchi, în timp ce se cîntă ultime versuri, îl trage pe Conte de haină și-i arată biletul, apoi duce mîna la cap. Contele se prefăce că-i așază cununa și-i ia biletul din mînă, apoi îl bagă în sîn, pe furiș. Se sfîrșește de cîntat. Mireasa se ridică și îi face o adîncă plecăciune.

Figaro vine s-o primească din mâinile Contelui și se retrage cu ea de cealaltă parte a salonului, lângă Marcelline.

În acest timp, perechea de dansatori reia fandango-ul.

Contele, grăbit să citească bilețelul, vine în fața ei și îl scoate din sân; dar face gestul unui om care s-a înțepat: își scutură un deget, și-l stoarce, apoi și-l suge, și începe să citească bilețelul sigilat cu un ac.

CONTELE: (în tot timpul cât vorbesc și el, și Figaro, orchestra cântă în surdină): Afurisite femei, care bagă ace peste tot! (Aruncă acul pe jos, citește biletul și-l sărută.)

FIGARO (care a văzut totul, către mama lui și Suzanne): A primit, pesemne, un bilețel de dragoste, pe care i l-o fi strecurat vreo fată în treacă. Era prins cu un ac, care a îndrăznit să-l înțepe.

(Dansul reîncepe. Contele, care a citit biletul, îl împăturește la loc; vede că i se cere să înapoieze sigiliul, drept răspuns. Caută pe jos și găsește, în sfârșit, acul pe care și-l înfige în mîneacă.)

FIGARO (către Suzanne și Marcelline): Totul are preț, cînd vine din partea unei ființe iubite. Poftim, acum caută acul. Mare hahaleră mai e și omul ăsta...

(În timpul acesta Suzanne face semne contesei. Dansul s-a sfîrșit, refrenul duetului reîncepe. Figaro o conduce pe Marcelline în fața contelui, așa cum a fost condusă Suzanne. În momentul în care contele ia cununa și urmează să înceapă duelul, se aude de afară larmă mare.)

APRODUL (strigînd din uşă): St aţi, domnilor!
Nu puteţi intra toţi! Să vină paznicii! Paznicii!

CONTELE (ridicîndu-se): Ce s-a întîmplat?

APRODUL: Domnule conte, e Bazile, cu întreg alaiul. Mergea cîntînd şi s-a luat tot satul după el.

CONTELE: Să vie singur.

CONTESA: Mie să-mi dai voie să plec.

CONTELE: Îţi mulţumesc pentru bunăvoinţa
ce mi-ai arătat.

CONTESA.: Suzanne... Vino... Ai să te întorci
mai pe urmă... (în şoaptă:) Să mergem, să ne
schimbăm rochiile... (Iese eu Suzanne).

MARCELLINE: Asta vine de fiecare dată
numai ca să facă rău.

FIGARO: îl pun eu cu botul pe labe.

SCENA A X-A

Actorii precedenţi, afară de Contesă şi
Suzanne; Bazile, cu ghitara în mînă; Grippe-Soleil

BAZILE (intră, cîntînd pe melodia vodevilului
de la sfîrşitul piesei):

Firi gingaşe, nu mai ţineţi

Borul inimii legat,

Cui îi place să mai schimbe

Nu face mare păcat.

Dac-amorul are aripi,

Oare nu-i pentru zburat? (bis)

FIGARO (apropiindu-se de el): Amorul are
aripi ca să zboare?... Ce vrei să spui cu asta
tinere?

BAZILE (arătînd spre Grippe-Soleil): Vreau să

spun că, după ce i-am făcut pe plac domnului conte distrîndu-l pe dumnealui, ca unul ce face parte din suita domniei-sale, aş putea, la rîndul meu să cer să mi se facă dreptate, GRIPPE-SOLEIL: Nu te-mpotrivi, boierule! Mai mult m-a năucit cu zdrăngăneala lui...

CONTELE: în definitiv, ce vroi, Bazile?

BAZILE: Ceea ce îmi aparţine, domnule conte, mîna Marcellinei. Şi vin să mă opun...

FIGARO (se apropie); Domnul n-a mai văzul de mult cum arată un nebun.

BAZILE: Bu chiar în clipa asta văd unul.

FIGARO: De vreme ce ochii mei te oglindesc atît de bine, citeşte în ei ceea ce îţi prezic. Dacă încerci să te apropii de doamna...

BARTHOLO: De ce? Lasă-l să vorbească...

BRID'OISON (înainteind spre el): Se p-poate! Doi p-prieteni...

FIGARO: Noi, prieteni!?

BAZILE: Eroare!

FIGARO (repede): Cu stihuitorul ăsta de psalmi plicticoşi...

BAZILE (repede): Cu stihuitorul ăsta de duzină!...

FIGARO (repede): Un lăutar de cîrciumă!

BAZILE (repede): Un poştaş de mîna a paisprezecea!

FIGARO (repede): Un şoarece, de biserică!

BAZILE (repede): Un jocheu diplomatic!

CONTELE (şezînd): Şi amîndoi sînt el i nişte obraznici...

BAZILE: Mă insultă ori de cîte ori are prilejul.

FIGARO: Bine-ar fi dacă aş putea s-o fac.

BAZILE: Spune peste tot că sînt un dobitoc!

FIGARO: Crezi că sînt ecoul tău?

BAZILE: Nu există cîntăreț pe care talentul meu să nu-l uluiască...

FIGARO: Să nu-l năucească!

BAZILE: Poftim, iar începe!

FIGARO: Și de ce au, dacă așa e... Ce, ești prinț, ca să fii lingușit? Înghite adevărul, secătură, căci de la mincinoși nu mai ai ce învăța. Sau dacă te temi de el, de ce vii să ne tulburi nunta?

BAZILE (către Marcelline): Mi-ai făgăduit, da sau ba, că dacă în patru ani nu găsești cu cine să te măriți, mă iei pe mine de bărbat?

MARCELLINE: Dar cu ce condiție ți-am făgăduit?

BAZILE: Cu condiția ca, în cazul cînd îți regăsești odrasla, eu s-o înfiez.

TOȚI: Și-a regăsit-o

BAZILE: Prin urmare...

TOȚI (ară tînd spre Figaro): Iat-o!

BAZILE (dînd înapoi, înspăimîntat): Dracul m-a luat!

BRID'OISON (către Bazile): Vrei să spui că renunți la scumpa lui mamă?

FIGARO: Și cu să trec drept fiul lui? Vă bateți joc de mine!

BAZILE (arătînd spre Figaro): Dacă domnul are un amestec aici, mărturisesc că. În ceea ce mă privește, nu mai am nici o pretenție.

SCENA A XI A

Aceiași precedenți, afară de Bazile

BARTHOLO (rîzind): Ha, ha. ha, ha...

FIGARO (sărind în sus de bucurie): în sfîrșit, îmi va fi nevastă...

CONTELE (aparte): Și mie amantă. (Se ridică.)

BRID'OISON (către Marcelline): Și t-toată lumea va fi fi m-mulțumită.

CONTELE: Pregătiți actele. Vreau să le semnez.

TOȚI: „Vivat! (Ies.)

CONTELE: Am nevoie de un ceas de singurătate... (Dă să iasă în urma celorlalți.)

SCENA A XII-A

Grippe-Soleil, Figaro, Marcelline, Contele

GRIPPE-SOLEIL (lui Figaro): Și eu mă duc să dau o mină de ajutor la pregătirea focului de artificii, sub castani, după cum ne-am înțeles.

CONTELE (se întoarce în grabă): Cine-i nebunul care a hotărît așa?

FIGARO: Cu ce-am greșit?

CONTELE (repede): Uiti că doamna contesă e suferindă. De unde o să vadă artificiile? Trebuie să faceți asta pe terasă, în fața apartamentului ei.

FIGARO: Ai înțeles, Grippe-Soleil? Pe terasă.

CONTELE: Sub castani! Auzi ce le trece prin cap! (Aparte, ieșind:) Era să-mi ia joc întâlnirea...

SCENA A XIII-A

Figoro, Marcelline

FIGARO: Cît îi mai poartă de grijă nevesti-si! (Dă să iasă.)

MARCELLINE (îl oprește): Stai o clipă, fiule. Vreau să-ți fac o mărturisire: am fost nedreaptă față de drăgălașa ta soție; credeam că e înțeleasă cu contele, deși știam prin Bazile că l-a repezit întotdeauna.

FIGARO: Nu-ți cunoști fiul, mamă, dacă crezi că asemenea bănuieli femeiești l-ar putea cumva zdruncina. Nici cea mai șireată femeie n-ar izbuti să-mi clinească încrederea.

MARCELLINE: îmi pare bine, băiete, gelozia...

FIGARO: ...Nu-i decît copilul năîng al mîndriei sau boala unui nebun. Am în privința asta, mamă, o filozofie pe care nimic n-o poate clinti. Și dacă Suzanne mă va înșela vreodată, e dinainte iertată... (Se întoarce și dă cu ochii de Fanchette, care pare să caute pe cineva.)

SCENA A XIV-A

Figaro, Fanchette, Marcelline

FIGARO: Ei, uite-mi verișoara, care ne asculta;

FANCHETTE: Nu fac asta niciodată, nu-i frumos.

FIGARO: O fi cum spui, dar în schimb e folositor, așa că din cînd în cînd ne mai facem că nu știm.

FANCHETTE: Căutam pe cineva...

FIGARO: Când ai și învățat să minți, strengărite. Știi bine că nu poate fi aici;

FANCHETTE: Cine?

FIGARO: Cherubin.

FANCHETTE: Nu pe el îl caut, căci știu unde este; o caut pe verișoară-mea Suzanne.

FIGARO: Și ce vrei cu ea, micuță verișoară?

FANCHETTE: Dumitale, draguțul meu văr, pot să-ți spun... E... e doar un ac pe care vreau să i-l dau.

FIGARO (sare ca ars): Un ac! Un ac! De la cine ticăloaso? La vârsta ta umbli cu asemenea... (Se oprește și continuă, pe un ton împlînzit.) Faci foarte bine tot ce faci, frumoasă verișoară... Zău, Fanchette, ești atît de îndatoritoare..".

FANCHETTE: Ce i-o fi venit să se supere așa, deodată? Am plecat!

FIGARO (o oprește): Stai! Glumeam! Ca să vezi ei știu despre ce e vorba, uite: acul pe care îl ai era înfipt în loc de sigiliu într-o scrisorică pe care a primit-o domnul conte, iar el ți l-a dat ca să-l dai la rîndul tău Suzannei, vezi că știu?

FANCHETTE: Văd. Dar atunci de ee mu mai întrebi?

FIGARO (căutînd): Eram curios să aflu cam ce ți-a spus domnul conte că trebuie să faci.

FANCHETTE (au naivitate): Ce-ai spus și dumneata: „ Uite, micuță Fanchette, dă acul acesta frumoasei tale verișoare și spune-i din partea mea că este sigiliul castanilor umbroși”.

FIGARO: Castanilor...

FANCHETTE: Umbroși. E drept că a adăugat:

„Bagă de seamă, să nu te vadă nimeni...”

FIGARO: Trebuie să-l ascuți, verișoară dragă. Noroc că nu te-a văzut nimeni. Fă cum ți-a poruncit el și nu-i spune Suzannei decât ce te-a învățat domnul conte.

FANCHETTE: Și de ce i-aș spune altceva? Vărul meu tot mă mai crede un copil, (lese topăind.)

SCENA A XV-A

Figaro, Marcelline

FIGARO: Ei, mamă, ce zici?

MARCELLINE: Ce să zic, fiule?

FIGARO (sugrumat): Ar fi multe de spus...

MARCELLINE: Multe? Cum așa?

FIGARO (cu mâinile pe piept): Ceea ce am aflat acum mă apasă aici ca plumbul.

MARCELLINE: Inima asta plină ele încredere nu era deci decât un balon? A fost de-ajuns înțepătura unui ac, ca să-l dezumfle.

FIGARO (înfuriat): Dar acul, mamă, e chiar acela pe care l-a ridicat el...

MARCELLINE (amintindu-i ce-a spus): Gelozia! „Am în privința asta, mamă, o filozofie pe care nimic n-o poate clinti și dacă Suzanne mă va înșela vreodată, o iert”...

FIGARO (cu aprindere): Vai, mamă, omul vorbește așa cum simte! Pune-l pe ce! mai rece judecător să-și pledeze propria-i cauză, și atunci să-l vezi cum mai răstălmăcește legea! Acum înțeleg de ce-a sărit ca ars când a auzit de focul de

artificii. Cît despre dumneaei, care îmi umblă cu ace, să nu-și închipuie că povestea cu castanii o să rămînă așa! Dacă înșurătoarea mea este de-ajuns de avansată pentru a-mi îndreptăți mînia, totuși nu este chiar într-atît încît sa mă poată împiedica s-o las și să-mi iau altă nevastă.

MARCELLINE: Halal! Stricăm toiul, pentru o simplă bănuială... De unde știi că te minte pe tine, și nu pe conte? Ai rejudecat-o, ca s-o condamni fără drept de apel? Ești sigur că o să se ducă în grădină? Poți să știi de ce se duce, ce arc de gînd să spună și să facă? Te socoteam om cu scaun la cap.

FIGARO (sarutîndu-i mîna, cu respect): Ai dreptate, mamă, ai dreptate, dreptate, mereu dreptate! Să cercetăm, înainte de a condamna și de a trece la acțiune. Dar să-i dăm și naturii dreptul ei. Știu unde are loc întîlnirea. Cu bine, mamă. (Iese.)

SCENA A XVI-A

MARCELLINE (singură): Du-te!... Acum, după ce l-am potolit, să vedem ce are de gînd Suzanne; mai bine zis, s-o înștiințăm; e atît de drăguță!... Cînd interesele nu ne îndîrjesc pe una împotriva alteia, sîntem gata să ne sprijinim, biete, între noi, ca să le ținem piept bărbaților cei mîndri, puternici și... (rîde)... cam tonți. (Iese.)

ACTUL AL V-LEA

Scena reprezintă o aloc de castani într-un parc; la dreapta și la stîngă, doua pavilioane, două chioșcuri sau două temple de grădină; în fundul scenei e un luminiș; în prim-plan, o bancă de piatră. Scena e în întuneric

SCENA I

FANCHETTE (singură, avînd într-o mînă doi biscuiți și o portocală, iar în cealaltă, un lampion de hîrtie, aprins): în pavilionul din stînga, așa parcă spunea... Prin urmare, aici... Dar dacă nu vine... s-a zis cu micul meu rol... Și nesuferiții de la bucătărie, care nu voiau să-mi dea nici măcar o portocală și doi biscuiți... „Pentru cine, domnișoară?

— Ei bine, domnule, pentru cineva. Las', că știm noii —Ei și? Doar n-oți fi vrînd să moară de foame, fiindcă domnul conte n-are ochi să-l vadă. Numai că toate astea m-au costat o strașnică sărutare pe obraz... Cine știe... Poate că mă despăgubește el... (Dă cu ochii de Figaro, care se apropie, s-o vadă mai bine; scoate un țipăt:.) A!... (Fuge și intră în pavilionul din stîngă,.)

SCENA A II-A

Figaro, cu o mantie largă pe umeri și cu o pălărie mare, trasă pe ochi; Bazile, Antonio, Bartholo, Brid'Oison

FIGARO (la început singur): Fanchette! (îi cercetează din ochi pe ceilalți, pe măsură ce vin, și spune cu o voce fioroasă.) Bună ziua, domnilor, bună seara; sînteți cu toții aici?

BAZILE: Cei pe care i-ai chemat.

FIGARO: Cam cît să fie ceasul?

ANTONIO (pricind ia sus): Luna trebuie să fi răsărit.

BARTHOLO: Dar ce înseamnă toate aceste tainice pregătiri? Parcă ai fi un conspirator.

FIGARO (nerăbdător): Venit-ați, sau ba, pentru nuntă?

BRID'OISON: D-desigur.

ANTONIO: Voiam să ne ducem în fundul parcului și să așteptăm acolo semnalul de începere al serbării.

FIGARO: Nu vă duceți prea departe, domnilor, aici, sub acești castani, vom sărbători cu toții pe cinstita logodnică cu care mă căsătoresc și pe stăpînul nostru cel bun și drept, care și-a sortit-o.

BAZILE (amintindu-și ceva): A, știu, e vorba de o întîlnire; cred că am face mai bine să ne luăm tălpășița, vă povestesc eu mai încolo ce și cum.

BRID'OISON (către Figaro): N-ne î-întoarcem..

FIGARO: Cînd o să-mi auziți glasul, unul să nu lipsească, si să nu-mi spuneți Figaro, dacă n-o să vă placă ce-o să vedeți...

BARTHOLO: Nu uita, cînd ai cap, nu te pui rău cu cei mari.

FIGARO: Am să țin minte.

BARTHOLO: Fiindcă, oricum ar fi, tot ei

cîştigă, datorită rangului lor.

FIGARO: Ca să nu mai vorbim de tertipurile lor. Dar nici să nu uităm că omul sfios e la cheremul tuturor nemernicilor...

BARTHOLO: Asta cam așa e...

FIGARO: Și că port numele de Verte Allure, cum îl chema pe onorabilul părinte al mamei mele, care pare-se că știa ce vrea.

BARTHOLO: Are pe dracul în el.

BRID'OISON: Îl are...

BAZILE (aparte); Contele și Suzanne să se fi înțeleș fără mine? Atîta pagubă, dacă au s-o pățească...

FIGARO (către, servitori): Cît despre voi, neisprăviților, să-mi luminați aceste locuri așa cum v-am poruncit, că de nu, jur pe dracul ce-o să vă ia, că nici unul din voi nu-mi scapă!

(Îl apucă pe Grippe-Soleil de braț.)

GRIPPE-SOLEIL (se smulge și fuge lipind): Valeu!...Cîine turbat!

BAZILE (plecînd): Cerul să te aibă-n pază, domnule mire!

FIGARO: Femeie, femeie! Ființă slabă și amăgitoare. Orice animal pe lume e mînat de instinctul lui; al tău este oare să înșeli? Cînd o rugam, de față cu stăpînă-sa, mă respingea cu încăpățîinare... Contelui în schimb, în timpul ceremoniei, chiar în clipa în care îmi dădea cuvîntul... Și el rîdea citind, fățarnicul... Iar eu, ca un prost... Nu, domnule conte, degeaba, n-o vei avea... n-o vei avea! Pentru că ești mare senior te socoți și peste măsură de isteț? Noblețe, rang, avere, funcții, de aceea ești atît de încrezut... Dar

tare-aș vrea să știu cum le-ai dobândit... Ți-ai dat doar osteneala să vii pe lume, și atît! încolo, ești un om obișnuit. Pe cînd eu, lua-m-ar dracu, pierdut în mulțimea anonimă, ca să trăiesc numai, mi-a trebuit să desfășor mai multă știință și mai multă iscusință decît a fost nevoie într-o sută de ani pentru guvernarea întregii Spanii! Și vrei să te masori cu mine?... Vine cineva!... Ea e!... Nu-i nimeni!... Noaptea e neagră ca smoala. Și iată-mă îndeplinind caraghioasa meserie de soț, cu toate că nu-s soț decît pe jumătate. (Se așază.) Ce ciudată mi-a fost soarta! Fiu al nu știu cui, furat de tâlhari, crescut în obiceiurile lor, într-o bună zi mi se face lehamite și vreau să-mi croiesc un drum cîstit, dar sînt alungat de pretutindeni. Învăț chimia, farmacia, chirurgia, și, cu toate proptelele unui mare senior, abia pot pune mîna pe o lanțetă de veterinar! Sătul de-a mai chinui bietele animale, și pentru a alege o meserie opusă, mă azvîrl cu trup și suflet în teatru! Mai bine îmi atîrnăm o piatră de gît. Ticluiesc la repezeală o comedie cu obiceiuri din Serai. Ca autor spaniol, presupun că-l pot ataca pe Mahomed, fără scrupule. De îndată, un trimis... de nu știu unde, se plînge că am jignit în versurile mele Sublima Poartă, Persia, o parte din peninsula Indiei, întreg Egiptul, regatele din Barca, Tripoli, Tunis, Algeria și Maroc, și iată-mi piesa arsă, pentru a fi pe placul prinților mahomedani, dintre care nici unul, cred, nu știe să citească, dar care ne dau cu tifla, iar cînd vorbesc de noi, zic „câinii de creștini”. Cei care nu pot înjosi spiritul se răzbună lovindu-l. Cu obrajii supti, simțeam apropiindu-mi-se sfîrșitul..

Parcă îl și vedeam pe portărel ivindu-se cu pana înfiptă în perucă. Tremuram și totodată îmi dădeam curaj. Se iscă o discuție despre originea bogățiilor și, cum nu e nevoie ca un lucru să fie al tău pentru ca să-l judeci, ne-avînd nici un ban, mă apuc și scriu despre valoarea banului și a beneficiului său net; nu trece mult, și din fundul unei trăsurii văd coborînd spre mine puntea unei cetăți, la poarta căreia mi-am lăsat speranța și libertatea. (Se ridică.) Ce n-aș da să-mi încapă pe mîna unul dintre grangurii ăștia de-o zi, care taie și spînzură cu atîta ușurință! După ce i s-ar risipi fumurile, mi l-aș lua frumușel și i-aș spune... că prostiile tipărite nu-s luate în seamă decît acolo unde sînt oprite să circule: că fără libertatea de-a critica, nici o laudă nu e măgulitoare și că numai oamenii de nimic se tem de nimicurile defăimătoare. Sătui de a hrăni un obscur deținut, într-o bună zi mi-au dat drumul, și, pentru că trebuia să mănînc chiar dacă nu mai eram la răcoare, îmi ascut din nou pana și încep să mă interesez cum mai merg lucrurile. Aflu că în timpul cît am stat retras, din motive economice, a luat ființă la Madrid un sistem de vînzare liberă a produselor, care se răsfrînge chiar și asupra presei. Cu condiția să nu vorbești nici de autorități, nici de cult, nici de politică, nici de morală... nici de cei sus-puși, trecere... nici de operă sau altele, nici de nimeni care să însemne ceva „Cu aceste condiții, ești liber să tipărești tot ce vrei... sub controlul a doi sau trei cenzeni... Ca să profit de această dulce libertate, anunț apariția unei reviste periodice și, crezînd că nu calc pe

urmele nimănui, o intitulez Ziarul nefolositor. Măiculiță, Doamne! O mie de pârliti de gazetari îmi sar în cap. Mi se suprimă revista, și iată-mă din nou fără ocupație. Să-mi vină nebunie!... îmi vorbește cineva de-o slujbă, dar... ți-ai găsit! Era nevoie de un calculator, o obține un dansator... Nu-mi mai rămînea decît să fur - m-am făcut crupier. Atunci să fi văzut! Banchete! Chefuri! Iar oameni așa-ziși cumsecade mă primeau eu ușile larg deschise, păstrînd pentru ei trei sferturi din cîștig. Aș fi putut să mă chivernisesc, începusem chiar să înțeleg că, pentru a o duce bine în viață, știința banului face mai mult decît știința de carte. Dar cum în jurul meu toți jefuiau, cerîndu-mi să fiu cîștit, era să mă duc din nou la fund... Mă hotărîsem să-mi atîrn un bolovan de gît, cînd un zeu binefăcător mă recheamă la prima mea meserie. Mi-am luat din nou trusa și cureaua și, lăsînd proștilor fumurile cu care se îmbată, am lepădat în mijlocul drumului rușinea, prea grea pentru un călător, și am pornit-o din loc în loc, bărbierind oamenii și trăind în sfârșit fără griji. Un mare senior trece prin Sevilla, mă recunoaște, îmi ajută să se însoare și, drept, răsplată, vrea să-mi fure soția. Ce lucrătură, ce tevatură! Mai-mai să cad în prăpastie. În clipa în care era să mă căsătoresc cu propria-mi mamă, părinții mei ies la iveală, pe rînd. Curat balamuc! el e! eu sînt! noi sîntem! tu ești? Ba nu, nu sîntem noi! Dar atunci, cine? (Recade pe bancă.) Ciudată înlănțuire de fapte... Cum de mi s-au întîmplat toate astea? Și de ce tocmai astea, și nu altele? Cine mi le-a hărăzit? Nevoit să bat drumul pe care am pornit

fără să știu tot așa cum îl voi părăsi fără să vreau, l-am presărat, pe cît am putut, cu florile veseliei mele... Și când spun veselia mea, nici nu știu măcar dacă e a mea, așa cum nu știu nici cine este acest eu despre care vorbesc: o înmănunchere întâmplătoare de părți necunoscute, un mormoloc slăbuț și năuc, o mică vietate zburdalnică, un tânăr pătimaș, însetat de viață și de-ale ei plăceri și făcînd toate meseriile pentru a trăi, stăpîn aici, slugă colo, după voia ursitei, ambițios din mîndrie, harnic de nevoie și leneș din plăcere! Orator după împrejurări, poet de dragul poeziei, muzicant de ocazie, îndrăgostit cu toată văpaia tinereții... Am văzut de toate, am făcut de toate, am trecut prin toate... Apoi visul s-a spulberat, și dezamăgirea... dezamăgirea... Ah, Suzanne. Suzanne.. cît mă chinui... Aud pași... Vine cineva... Iată clipa hotărîtoare!

SCENA A IV-A

Figaro; Contesa, în hainele Suzannei;
Suzanne, în hainele Contesei; Marcelline

SUZANNE (încet, contesei): Da, Marcelline mi-a spus ca Figaro va fi și el pe-aci.

MARCELLINE: E aici. Vorbește mai încet!

SUZANNE: Așadar, unul ne ascultă, iar celălalt trebuie să sosească dintr-o clipă într-alta. Să începem.

MARCELLINE: Ca să aud totul, mă duc să mă ascund în pavilion.

(Intră în pavilionul în care s-a, ascuns

Fanchette.)

SCENA A V-A

Figaro, Contesa, Suzanne

SUZANNE (tare): Doamna tremură. Nu cumva îi e frig?

CONTESA (icre): Noaptea-i umedă. Mă voi retrage.

SUZANNE (idem): Dacă doamna n-are nevoie de mine, aş rămîne să mă plimb puţin pe sub castani...

CONTESA (tare): Fereşte-te de rouă.

SUZANNE (turc): Sînt obișnuită cu ea.

FIGARO (aparte): Auzi! E obișnuită! (Suzanne se retrage în partea opusă lui Figaro.)

SCENA A VI-A

Figaro, Cherubin, Contele, Contesa, Suzanne;
Figaro și Suzanne, retrași de fiecare parte a scenei de față

CHERUBIN (în haine de ofițer, intră, cîntînd vesel refrenul romanței): La, la, la... etc...

Pe calul meu în spume, Tu inimă, taci și nu spune. Colind stingher prin lume... în voia murgului... (bis)

CONTESA (aparte): Pajul!

CHERUBIN (se oprește): E lume pe-aci; să fug repede în ascunzătoarea unde mă așteaptă Fanchette... A, e o femeie!...

CONTESA (ascultă): Dumnezeuule mare!

CHERUBIN (se apleacă, privind în depărtare): Mă înșel oare? După pălăria cu pene, care se zărește în zarea amurgului, mi se pare că e Suzon...

CONTESA (aparte); Dacă vine contele... (Contele apare din fund.)

CHERUBIN (se apropie și ia mina contesei, care se apăru.): Da, ea este, drăgălașa Suzanne. Mina asta catifelată, tremurul care a cuprins-o și, mai ales, tataia inimii mele nu mă înșală... (Vrea să pună mina contesei, pe pieptul lui, ea se opune.)

CONTESA (încet): Pleacă de-aici!

CHERUBIN: Dacă de mila mea ai venit într-adins în acest colț al parcului, unde stau de-atîta timp ascuns...

CONTESA: Du-te, îi aștept pe Figaro.

CONTELE (se apropie, aparte): Dacă nu mă-nșel, e Suzanne...

CHERUBIN (contesei): Nu mi-e teamă de nu pe el îi aștepți.

CONTESA: Dar pe cine?

CONTELE (aparte): E eu cineva...

CHERUBIN: Pe conte îl aștepți, strengărițo. El ți-a dat întâlnire aici azi-dimineață, cînd eram ascuns după fotoliu.

CONTELE (aparte, înfuriat): Iar blestematul ăsta de paj!...

FIGARO (aparte): Și se mai spune că nu-i frumos să tragi cu urechea...

SUZANNE (idem): Vorbărețul!

CONTESA (către paj): Fă-mi plăcerea și

pleacă.

CHERUBIN: Nu înainte de-a primi, o răsplată pentru supunerea mea.

CONTESA (speriată): Ce vrei să-ți dau?

CHERUBIN (înfocat): Mai întâi, douăzeci de sărutări din partea ta, și apoi o sută din partea frumoasei tale stăpîne.

CONTESA: Ai îndrăzni...

CHERUBIN: Și încă cum! Tu i-ai luat locul lîngă domnul conte, eu pe acela al contelui lîngă tine, iar Figaro a rămas cu buzele umflate.

FIGARO (aparte): Ce pui de lele!

SUZANNE (idem): Îndrăzneț ca un paj.

(Cherubin vrea s-o sărute pe contesă. Contele se interpune și primește sărutarea.).

CONTESA (fugind): Sfinte Doamne!

FIGARO (aparte, auzind țocăitul): Drăguță nevastă era să-mi iau! (Trage cu urechea.)

CHERUBIN (aparte pipăind hainele contelui) Domnul conte!... (Fuge spre pavilionul unde a intrat Fanchette și Marcelline.)

SCENA A VII-A

Figaro, Contele, Contesa, Suzanne

FIGARO (apropiindu-se): Am să...

CONTELE (crezînd că vorbește cu pajul): Ca să te înveți minte...na! (Crede că îi trage o palmă pajului.)

FIGARO (care s-a apropiat, o primește el): Au!

CONTELE: Ăstua i-am plătit-o.

FIGARO (frecîndu-și obrazul): Nu cîștigi

întotdeauna cînd tragi cu urechea.

SUZANNE (rîzind tare, din cealaltă parte a scenei): Ha, ha, ha...

CONTELE (contesei, pe care o ia drept Suzanne): Ce-o fi și cu pajul ăsta? Primește o coșcogeamitea palma, și fuge rîzînd cu hohote...

FIGARO (aparte): Măcar de-ar fi primit-o el!...

CONTELE: Nu pot face un pas, fără să dau de dînsul! Las', că no răfuim noi. (Contesei:) Nu vreau să-mi stric plăcerea de a te vedea, în sfîrșit!

CONTESA (imitînd glasul Suzannei): Nădărduiți?

CONTELE: După bilețelul acela, atît de bine ticlui!... (îi ia mîna.) Tremuri?

CONTESA: Mi-a fost teamă...

CONTELE: Am primit, din greșeală, o sărutare. Trebuie să ți-o dau... (O sărută pe frunte)

CONTESA: N-ar trebuii...

FIGARO (aparte): Ticăloasa!

SUZANNE (idem): Draga de ea!

CONTELE (ia mîna soției sale): Ce piele fină și catifelată... Nici chiar contesa nu are mîini atît de frumoase!

CONTESA (aparte): Cită părtinire!

CONTELE: Și-apoi, ea nu are brațele acestea lari și rotunjoare, degetele acestea jucăușe și pline de grație..

CONTESA (cît vocea Suzannei): Așadar, dragostea?...

CONTELE: Dragostea... este povestea inimii. Pasiunea e desăvîrșirea ei. Ea mă aduce la picioarele tale.

CONTESA: N-o mai iubiți?

CONTELE: O iubesc mult, dar trei ani de conviețuire fac căsnicia mult prea respectabilă.

CONTESA: Ce-ați fi vrut să găsiți la ea?

CONTELE (mîngîind-o): Ceea ce găsesc la tine, frumoasa mea.

CONTESA: Ce anume?

CONTELE: Cum să-ți spun... poate mai puțină monotonie, mai multă șăgălnicie, acel nu-știu-ce care farmecă, din cînd în cînd o împotrivire... știi și eu?... Soțiile noastre cred că totul e să ne iubească și, o dată ce-au hotărît aceasta, ne iubesc, ne tot iubesc... - atunci cînd ne iubesc - și sunt atît de binevoitoare și atît de îndatoritoare, mereu, fără răgaz, încît nu-i de mirare că într-o bună zi te pomenești sătul de ceea ce altădată fusese pentru tine însăși fericirea.

CONTESA (aparte): Ce lecție!

CONTELE: într-adevăr, Suzon, m-am gîndit de mii de ori că, dacă noi căutăm în altă parte ceea ce ne lipsește acasă, e pentru că soțiile noastre nu învață îndeajuns arta de a ne place, de a se reînnoi în dragoste, de a retrezi farmecul stăpînirii lor asupra noastră, prin vraja nouătății...

CONTESA (înțepată) Așadar, ele trebuie să facă totul?...

CONTELE (rizînd): Și bărbații nimic? Putem schimba noi legea firii? Datoria noastră e să le cîștigăm, a lor...

CONTESA: A lor?

CONTELE: Să ne păstreze, ceea ce se uită cam des.

CONTESA: Eu n-o să uit!

CONTELE: Nici eu!

FIGARO (aparte): Nici eu!

SUZANNE (aparte): Nici eu!

CONTELE (ia mina soției sale): Să vorbim mai încet, e un ecou aici... Tu, care ești făcută parcă anume pentru dragoste, atît de drăgălașă, de sprințară, nici n-ai nevoie să te gîndești la toate astea... Un dram de vino-ncoace te-ar face cea mai ațățătoare amantă... (O sărută pe frunte.) Suzanna mea, un castilian se ține de cuvînt. îți dau aurul făgăduit pentru răscumpărarea dreptului pe care nu-l mai am asupra acestei minunate clipe ce-mi dăruiești. Și cum farmecul ei este de neprețuit, mai adaug și acest brilliant, pe care să-l porți în deget, de dragul meu.

CONTESA (face o plecăciune): Suzanne primește totul.

FIGARO (aparte): N-am văzut ființă mai nemernică!

SUZANNE (idem): Strașnice daruri mai primim!

CONTELE (idem): E interesată, cu atît mai bine.

CONTESA (privind în zare): Văd torțe apropiindu-se.

CONTELE: Sînt pregătirile pentru nunta ta. Hai să intrăm o clipă într-unul dintre aceste pavilioane, ea să-i lăsăm sa treacă...

CONTESA: În întuneric?

CONTELE (o trage încetișor): Ei, și? Doar n-avem de gînd să citim.

CONTELE (își îngroașă vocea și se întoarce): Cine trece pe-aici?

FIGARO (furios): Trece? Vine înapoi.

CONTELE (încet, contesei): E Figaro. (Fuge.)

CONTESA: Vă urmez. (Intră în pavilionul din dreapta, în timp ce contele dispare în fundul pădurii.)

SCENA A VIII-A

Figaro, Suzanne, în întuneric

FIGARO (caută să vadă încotro se duc contele și contesa, pe care o ia drept Suzanne): Nu mai văd și nu mai aud nimic, au intrat pesemne înăuntru. Iar eu sînt aici... (Cu vocea sugrumată:) O, voi soți neîndemnatnici, care tocmiți iscoade și dați tîrcoale luni întregi bănuiei ce vă zgîndără, de ce n i faceți ca mine? Din prima zi mi-am urmărit soția, am pîndit-o și am aflat ceea ce voiam. Acum, cel puțin, sînt lămurit și știu la ce să mă aștept. (Se plimbă agitat.) Noroc că nici nu-mi pasă și că trădare* ei mă lasă nesimțitor. În schimb, Si ani la mină.

SUZANNE (care s-a apropiat încet prin întuneric, aparii): Ai să-mi plătești scump toate aceste bănuiei! (Cu glasul contesei:) Cine e acolo?

FIGARO: Cine? Acela care ar vrea din toată inima să-l fi luat dracul, cînd s-a născut!

SUZANNE (cu glasul contesei): A, tu ești Figaro?

FIGARO (o recunoaște și spune grăbit): Doamnă contesă!

SUZANNE: Vorbește mai încet.

FIGARO (f iute): Doamnă, cerul vă trimite în

clipa asta. Unde credeți că e domnul conte?

SUZANNE: Ce-mi pasă mie de el? Spune-mi...

FIGARO (mai iute): Și Suzanne, mireasa mea, unde credeți că se află?

SUZANNE: Vorbește mai încet...

FIGARO (și mai iute): Suzon, care făcea pe cinstita, pe mironosița! S-au închis acolo, înăuntru. Mă duc să chem oamenii.

SUZANNE (îi astupă gura cu mina și uită să-și prefacă cocea): Nu striga!

FIGARO (aparte): God'dam! E Suzon!

SUZANNE (cu vocea contesei): Pari neliniștit...

FIGARO (aparte): Șireata, vrea să mă încerce!

SUZANNE: Trebuie să ne răzbunăm, Figaro.

FIGARO: Doriți într-adevăr?

SUZANNE: Altfel, n-aș fi femeie. Dar, în vreme ce bărbații au la îndemână sute de mijloace...

FIGARO (tainic): Doamnă, nici femeile nu se pot plînge, al lor face cît toate ale noastre la un loc.

SUZANNE (aparte): Ce palmă i-aș mai trage...

FIGARO (aparte): Ce-ar fi ea, înainte de nuntă...

SUZANNE: Dar o asemenea răzbunare, fără pic de dragoste, n-ar avea nici un haz.

FIGARO: Acolo unde nu se vede dragostea, respectul e de vină.

SUZANNE (înțepată): Nu știu dacă crezi într-adevăr ceea ce spui, dar vorbești fără căldură.

FIGARO (cu o patimă prefăcută, îngenunchind): Vai, doamnă, vă iubesc ca un nebun. Dar gîin-diți-vă unde, cînd și în ce împrejurare ne aflăm, și fie ca necazul ce simțiți să țină loc căldurii ce lipsește rugii mele.

SUZANNE (aparte): Mă mănîncă palma...

FIGARO (idem): îmi bate inima.

SUZANNE: Dar, domnule, îți dai seama...

FIGARO: Da, doamnă, îmi dau seama.

SUZANNE: ...că pentru mînie și dragoste...

FIGARO: Orice amîinare e păgubitoare. Dați-mi mina, doamnă.

SUZANNE (vorbind cu vocea ei, îi trage o palmă): Iat-o!

FIGARO: A, demonio, ce palmă!

SUZANNE (îi mai trage una): Ce palmă? Poftim încă una!

FIGARO: Și mai ce? Ei, drăcia dracului! Da' ce e azi, ziua palmelor?

SUZANNE (trăgîndu-i cu nemiluita): Și mai ce?! Poftim pentru bănuielele tale, pentru răzbunările și pentru trădările tale, pentru șiretlicurile, ocările și planurile tale! Asta e dragostea! Parc-așa spuneai!

FIGARO (ridicîndu-se): Santa Barbara! Da, asta e dragostea. O, fericire... O, bucurii... O, de o mie de ori fericite Figaro! Lovește, iubito, lovește, nu te opri. Dar după ce-mi vei fi acoperit tot trupul cu vînatăi, uită-te eu dragoste, Suzon, la omul cel mai norocos pe care l-a bătut vreodată o femeie...

SUZANNE: Cel mai norocos! Tîlharule! Vorbești, de parcă nu i-ai fi făcut curte contesei, și încă cu vorbe atît de înșelătoare, încît, uitînd de

mine însămi, începusem să mă las înduplecată, în locul ei.

FIGARO: Crezi că vocea ta cea dulce m-a înșelat o singură clipă?

SUZANNE (rîzînd): Cum?! M-ai recunoscut? Am să mă răzbun!

FIGARO: Să snopești pe cineva în bătaie și să-i mai porți pică pe deasupra, iată o trăsătură cu totul și cu totul muierască. Dar spune-mi, rogu-te, prin ce împrejurare fericită te afli aici, cînd eu te credeam cu el? Și rochia asta, care m-a păcălit, cum de-a ajuns pe tine?

SUZANNE: Tu ești nevinovatul care a căzut în capcana pregătită altuia. E oare vina noastră dacă, vrînd să punem mîna pe un vulpoi, prindem doi deodată?

FIGARO: Cine-l prinde pe celalalt?

SUZANNE: Nevastă-sa.

FIGARO: Nevastă-sa?

SUZANNE: Da, nevastă-sa!

FIGARO (în culmea veseliei]: Vai, Figaro. Poți să te spînzuri! Pe asta n-ai mai ghicit-o! Nevastă-sa! Femei șirete și agere, cine se poate măsura cu voi? Așadar, sărutările de adineaori?

SUZANNE: Doamna le-a primit.

FIGARO: Și sărutarea pajului?

SUZANNE (rîzînd): Domnul conte.

FIGARO: Și azi-dimineață, în spatele fotoliului?

SUZANNE: Nimeni.

FIGARO: Ești sigură?

SUZANNE (rîzînd): Iar zboară palmele prin aer, Figaro!

FIGARO (îi sărută mîna): Ale tale-s ușoare ca niște fulgi; în schimb, a contelui e grea, nu glumă.

SUZANNE: Haide, semețule, pocăiește-te!

FIGARO (face tot ce spune): Ai dreptate, în genunchi, cu fața la pămînt, la picioarele tale...

SUZANNE (rîzînd): Bietul conte! Cit s-a mai ostenit!

FIGARO (se ridică într-un genunchi): ...ca să-și cucerească soția!

SCENA A IX-A

Contele intră prin fund și se duce direct în pavilionul din dreapta; Figaro, Suzanne

CONTELE (sieși): în zadar o caut prin grădină, poate ei a intrat aici.

SUZANNE (încet, lui Figaro): El e.

CONTELE (deschide ușa pavilionului): Suzanne, ești înăuntru?

FIGARO (încet): N-a recunoscut-o.

CONTELE (se întoarce): Un bărbat la picioarele contesei... și nu sînt înarmat... (Se apropie.)

FIGARO (se ridică, schimbîndu-și vocea): Iertați-mă, doamnă, dacă n-am înțeles că mi-ați dat întîlnirea aici... din pricina nunții...

CONTELE (aparte): E bărbatul de azi-dimineață din budoar. (Se apropie.)

FIGARO (continuă): Ceea ce nu înseamnă că o piedică atît de neroadă ne poate întîrzia fericirea...

CONTELE (aparte): Masacru! Moarte! Infern!

FIGARO (conducînd-o spre pavilion, încet): Fierbe!... (Tare:) Să ne grăbim, doamnă, să ne răzbunăm pe clipele pierdute azi-dimineață, cînd am fost nevoit să sar pe fereastră.

CONTELE (aparte): În sfîrșit, voi afla adevărul...

SUZANNE (lîngă pavilionul din stînga): înainte de-a intra, vezi dacă nu ne-a urmărit cineva. (Figaro o sărută pe frunte.)

CONTELE (strigă): Răzbunare!

(Suzanne fuge în pavilionul unde au intrat Fanchette, Marcelline și Cherubin.)

SCENA A X-A

Contele, Figaro: Contele îl apucă pe Figaro de braț

FIGARO (prefăcîndu-se inspăimîntat): E stăpînul meu!

CONTELE (recunoscîndu-l): Ah, canalie, tu ești! Hei, să vină cineva!... Să vină cineva!

SCENA A XI-A

Contele, Figaro, Pedrille

PEDRILLE (încălțat cu cizme): Domnule conte...Of, bine că v-am găsit...

CONTELE: Tu ești, Pedrille?

PEDRILLE: De la Sevilla o țin tot într-o fugă.

CONTELE: Apropie-te și strigă cît poți de tare.

PEDRILLE (zbierînd): Nici urmă de paj. Iată pachetul.

CONTELE (îl împinge): Dobitocule!

PEDRILLE: Domnul conte mi-a spus să strig,

CONTELE (fără să-i dea drumul lui Figaro):
Ți-am spus să eterni oamenii. Hei, să vină cineva.
Nu m-auziți? Veniți cu toții.

PEDRILLE: Nu înțeleg, de ce vă temeți? Doar sîntem doi. Figaro și cu mine.

SCENA A XII-A

Actorii precedenți, Brid'Oison, Bartholo, Bazile. Antonio, Grippe-Soleil, toți nuntașii aleargă cu torțe

BARTHOLO (lui Figaro): Cred că vezi că la primul semn...

CONTELE (arătînd spre pavilionul din stîngă): Pedrille, păzește ușa asta. (Pedrille se supune.)

BAZILE (încet lui Figaro): L-ai prins cu Suzanne?

CONTELE (arătînd spre Figaro): Și voi, toți supușii mei, înconjurați-l pe acest om. Răspundeți de el cu viața!

BAZILE: Ha, ha...

CONTELE (furios): Liniște! (Lui Figaro, pe un ton rece:) Acum, domnule, te poftesc să răspunzi la întrebările mele.

FIGARO (rece): Parcă pot să fac altfel, domnule conte? Doar aici dumneavoastră sînteți stăpînul, și toți ră ascultă, în afară ele

dumneavoastră.

CONTELE (stăpînindu-și mînia): în afară de mine!

ANTONIO: Bine spus.

CONTELE (înfuriindu-se din nou): Dacă e ceva care mă scoate din sărite, e mutra nevinovată pe care o face.

FIGARO: Vreau să știu și eu de ce trebuie să înă supăr. Că doar nu sîntem soldați, ca să omorîm, și să ne lăsăm omorîți pentru o cauză necunoscută.

CONTELE (ieșindu-și din fire): Turbez! (Se stăpînește.) Om cumsecade, care te prefaci că nu știi nimic, ne vei face oare cinstea de a-ne spune cine este doamna pe care ai condus-o adineaori în acest pavilion?

FIGARO (arătînd spre celălalt pavilion, cu șiretenie): în acela?

CONTELE (repede): Nu, în asta.

FIGARO (rece): Asta-i altceva. O tînără persoană, care îmi acordă o atenție specială.

BAZILE (mirat): Nu zău?...

CONTELE (repede): Îl auziți, domnilor?

BARTHOLO (mirat): Îl auzim.

CONTELE (lui Figaro): Această tînără persoană n-are cumva alte obligații, pe care le cunoști și tu?

FIGARO (rece): Nu știu decît că un mare gentilom s-a ținut de ea o vreme, dar fie că s-a lăsat el păgubaș, fie că îi plac eu ei mai mult, astăzi ea mă preferă pe mine.

CONTELE (violent): Te-a ales... (Se stăpînește.) Ești cam închipuit! Dar ceea ce

mărturisește, domnilor, vă jur că am auzit-o chiar din gura complicei sale.

BRID'OISON (mirat): Co-complicei sale?

CONTELE (înfuriat): Când dezonoarea este publică, la fel trebuie să fie și răzbunarea. (Intră în pavilion.)

SCENA A XIII-A

Toți actorii precedenți, fără Conte

ANTONIO: Așa e!

BRID'OISON (lui Figaro): Ci-cine a luat nevasta cui?

FIGARO (rîzînd): Nimeni n-a avut plăcerea asta.

SCENA A XIV-A

Actorii precedenți, Contele, Cherubin

CONTELE (ieșind din pavilion și trăgînd pe cineva, care încă nu se vede): Degeaba te zbați, doamnă. Ești pierdută. A sosit clipa răfuielii. (Iese, fără să privească.) Ce bine că dintr-o căsnicie atît de nesuferită n-a rămas nimic care să mă lege de dumneata...

FIGARO (strigă): Cherubin!

CONTELE: Pajul?!

BAZILE: Ha, ha, ha.

CONTELE (ieșit din fire, aparte): Iarăși împielițatul de paj! (Lui Cherubin:) Ce căutai în pavilion?

CHERUBIN (cu sfială): M-am ascuns, după cum mi-ați poruncit.

PEDRILLE: Și eu omoram calul de pomană!

CONTELE: Du-te tu, Antonio, adu în fața judecătorului pe păcătoasa care mi-a pătat onoarea.

BRID'OISON: O c-căutați pe doamna?

ANTONIO: Ei, drace, există un Dumnezeu: prea v-ați făcut și dumneavoastră de cap...

(Țăranii, care s-au adunat și ei să vadă, rostesc cu glas stăpînit: „Are dreptate! Așa-i trebuie! Foarte bine! Să se-nvețe minte!”)

CONTELE (furios): Du-te, cînd îți spun. (Antonio intră în pavilion.)

SCENA A XV-A

Actorii precedenți, fără Antonio

CONTELE: Veți vedea, domnilor, că pajul nu era singur.

CHERUBIN (cu sfială): Soarta mea ar fi fost prea amara, dacă o inimă milostivă nu ar fi îndulcit-o.

ANTONIO (trăgînd de braț pe cineva, care nu se vede încă): Haideți, doamnă, nu vă lăsați rugată, de vreme ce toată lumea știe că sînteți aici..

FIGARO: Verișoara mea!

BAZILE: Ha, hai...

CONTELE: Fanchette!

ANTONIO (se întoarce și o vede): Fir-ar să fie de treabă! De ce m-ați ales tocmai pe mine,

domnule conte, ca să arăt lumii că fata mea e cauza acestui tărăboi?!

CONTELE (indignat): Dar de unde era să știu că e înăuntru! (Dă să intre.)

BARTHOLO (i-o ia înainte): Dați-mi voie, domnule conte, toate astea-s cam încâlcite. Eu am mai mult sînge rece... (Intră.)

BRID'OISON: A-altă încurcătura cum...

SCENA A XVI-A

Aceiași, Marcelline

BARTHOLO (vorbind dinăuntru și ieșind): Nu vă temeți, doamnă, n-o să pățiți nimic. Vă garantez eu... (Se întoarce și o vede:) Marcelline!

BAZILE: Ha, ha, ha...

FIGARO (rîzînd): Ce nebunie! Cum de-a ajuns și maică-mea aici?

ANTONIO: Mai mare nebunie nici că se poate!

CONTELE (indignat): Bine, bine, dar contesa...

SCENA A XVII-A

aceiași, Suzanne, acoperindu-și obrazul cu evantaiul

CONTELE: ...A, iat-o că iese... (O apucă de braț cu violență.) Ce credeți, domnilor, că merită o ticăloasă... (Suzanne cade în genunchi, cu capul plecat.) Nu, nu! (Figaro cade în genunchi, de

partea cealaltă.)

(Contele, si mai tare): Nu, nu! (Marcelline cade în genunchi, în fața lui. Contele țipă:) Nu, nu! (Toți cad în genunchi, afară de Brid'Oison. Contele, ieșit din fire:) Nici dacă ați fi o sută!

SCENA A XVIII-A ȘI ULTIMA

aceiași, Contesa, ieșind din celălalt pavilion

CONTESA (se apropie și cade și ea în genunchi): Cel puțin, să le sporesc numărul.

CONTELE (uitându-se când la contesă, când la Suzanne): Ce văd?

BRID'OISON (rîzind): Nemaip-pomenit, e d-doamna.

CONTELE (vrea s-o ridice pe contesă): Cum!? Dumneata ești, doamnă? (Pe un ton rugător:) Numai o iertare mărinimoasă...

CONTESA (rîzînd): în locul meu, ai spune: Nu, nu, nu... Și eu, pentru a treia oară astăzi, te iert fără condiții... (Se ridică.)

SUZANNE (se ridică): Și eu!

FIGARO (idem): Și eu... E un ecou aici!...

(Toți se ridică.)

CONTELE: Un ecou! Am vrut să fiu mai viclean decît toți, și s-au purtat cu mine de parc-aș fi fost copil!

CONTESA (rîzînd): Să nu-ți pară rău, domnule conte.

FIGARO (scuturîndu-și genunchii cu pălăria): O zi ca asta pregătește de minune un ambasador!

...

CONTELE (Suzannei): Biletul prins cu un ac?

...

SUZANNE: Doamna mi-l dictase...

CONTELE: Atunci, răspunsul i se cuvine...
(Sărută mîna contesei.)

CONTESA: Fiecare va primi ce i se cuvine.
(Dă punga cu bani lui Figaro, și inelul Suzannei.)

SUZANNE (lui Figaro): încă o zestre!

FIGARO (lovind punga cu mina): A treia. Dar asta a fost mai greu de dobîndit.

SUZANNE: Ca și căsătoria noastră...

GRIPPE-SOLEIL: Și jartiera miresei nu ne-o dați?

CONTESA (smulge panglica pe care a păstrat-o atîta timp în sîn și le-o aruncă): Jartiera? Era în hainele ei, iat-o!

(Nuntașii vor s-o ridice.)

CHERUBIN (mai sprinten, aleargă, o culege de jos și spune): Cine vrea să mi-o ia, să încerce.

CONTELE (rîzînd, către paj): Domnule, poți să-mi spui și mie ce ți s-a părut hazliu în palma pe care ai primit-o adineaori?

CHERUBIN (face un pas îndărăt și își trage pe jumătate sabia afară): Eu, domnule colonel?

FIGARO (cu o supărare plină de haz): A primit-o pe obrazul meu. Așa fac dreptate cei mari!

CONTELE (rîzînd): Obrazul tău? Ha, ha, ha... Ce-ai de spus, doamnă contesă?

CONTESA (pe gînduri, își revine și spune cu căldură): Da, dragul meu, din toată inima și pentru toată viața, ți-o jur.

CONTELE (bătîndu-l pe umăr pe judecător):

Și dumneata, Brid'Oison, ce părere ai?

BRID'OISON: D-despre ceea ce văd, domnule conte? Ș-știi și eu!... C-cam asta m-mi-e părerea.

TOȚI: Drept ai judecat.

FIGARO: Eram sărac, m-au disprețuit. Am fost deștept, m-au urât... Acum am o soție frumoasă și avere.

BARTHOLO (rîzînd): Și toți îți vor fi prieteni...

FIGARO: oare?!

BARTHOLO: Îi cunosc eu...

FIGARO (salutînd spectatorii): Să uite că am nevastă și bani, și îmi vor face cea mai mare plăcere...

(Se cîntă refrenul, urmează vodevilul.)

CORTINA

BAZILE: Primul cuplet

Zestre grasă, fată bună,

Iat-un mire norocos;

De vreun paj sau de vrun nobil,

Un nebun ar fi gelos.

Tu pui însă-n aplicare

Un proverb de mii de ani:

FIGARO: Știi: fericiți cei de neam mare!

BAZILE: Nu: fericiți acei cu bani!

SUZANNE: Al doilea cuplet

Cînd un sol păcătuiește,

Ochii tuturor se-nchid,

Dar femeia de greșește,

Fără mil-o pun la zid.

De atîta nedreptate
Poate încă vă mirați;
E-așa simplu, din păcate,
Legea-i scoasă de bărbați.
FIGARO: Al treilea, cuplet
Vrînd nevasta să-și păzească,
Jean Jeannot, om plin de fler
Cumpără să țină-n curte
Un dulău cu colți de fier.

Pe-nnoptat, dulăui groaznic,
Cine intră e mușcat,
Dar amantul ce-l vînduse
Intră teafăr pînă-n pat.
CONTESA: Al patrulea cuplet
Una-i mîndră că-i cuminte,
Însă soțul și-a uitat.
Alta-i face jurăminte,
Dar e gata de păcat.

O femeie chibzuită
Ține calea de mijloc;
Se ferește de ispită,
Dar nu pune mîna-n foc.
CONTELE: Al cincilea cuplet
Credincioasă-aici la țară
Poți fi lesne, de socoti,
Dur femeia mai sprintară
Joacă-n degete pe toți.

Soțului părănd supusă,
E ca banul călător:
Poartă semn că-i a lui vodă,

Dur e bunul tuturor.
MARCELLINE: Al șaselea cuplet
Pe-astă lume, fiecare
Își cunoaște de-obicei
Mama ce i-a dat născare;
Restu-i taina dragostei.

Figaro continuă în locul ei:
Și de aceea-i cu puțință
Să răsară ori și când
Un om plin de iscusință
Dintr-un caraghios de rînd.
FIGARO: Al șaptelea cuplet
Cînd te naști, alege soarta
De ești rege sau argat.
Iscusința minții drege
Ce-ntîmplarea a stricat

Sub coroana cea înaltă,
Douăzeci de regi pot fi...
Moartea-i frînge laolaltă,
Doar Voltaire nu va muri.
CHERUBIN: Al optulea cuplet
Of, femei, ispită dulce,
Omul blestemă-n zadar,
Plînge, suferă și-n urmă,
Tot la voi se-ntoarce iar.

Ca iubita mofturoasă
E și publicul de-aici,
Pare că de el nu-ți pasă,
Dar faci tot ca să-l câștigi.
SUZANNE: Al nouălea cuplet

Prins în verva comediei
Poate-un tîlc ascuns să stea,
Dar de dragul veseliei,
Iertați lecția din ea.

Și natura înțeleaptă
Ne servește de temei:
Prin plăceri ea ne îndreaptă
Tot spre țelurile ei.
BRID'OISON: Al zecelea cuplet
Domnilor, onorat public,
Comedia ce p-priviți
Vă arată v-viața celor
Mulți, mărunți și-obijduiți.

Dar p-poporul nu se lasă,
Strigă, luptă, s-sare-n foc,
Iar cînd și-a făcut dreptate,
Revine la cînt și joc.
URMEAZĂ BALETUL GENERAL